

**ДНЕВНИКЪ
ЗАКОНОВЪ.**

DZIENNIK PRAW
TOM 42.

WARSZAWA.

W DRUKARNI RZĄDOWEJ, PRZY KOM. RZĄD. SPRAWIEDLIWOŚCI.

1849.

WYDAWCA

DZIENNIK PRAW

N° 129.

TOM CZTERDZIESTY DRUGI.

Божією Милостію

МЫ НИКОЛАЙ I-й

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій,
Царь Польскій,

и проч., и проч., и проч.

Признавая полезнымъ Управление дѣлами Евангелическо-Аугсбургскаго и Евангелическо-Реформатскаго исповѣданій въ Нашемъ Царствѣ Польскомъ примѣнить къ существующему въ Имперіи порядку, какъ основанному на коренныхъ началахъ каждой изъ сихъ Церквей, по представленію Намѣстника Царства, постановляемъ слѣдующее:

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa
Polskiego.

Z Bożej Łaski

MY MIKOŁAJ I-szy

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi,
Król Polski,

etc., etc., etc.

Uznawszy odpowiedniem Zarząd interessów Wyznania Ewangelicko-Augsburgskiego i Ewangelicko-Reformowanego w Naszem Królestwie Polskiem zastosować do istniejącego w Cesarstwie porządku, jako opartego na zasadach każdego wszczególności Kościoła; na przedstawienie Namiestnika Królestwa, postanowiliśmy co następuje:

Статья 1.

Существующая нынѣ въ Царствѣ Польскомъ Консисторія Евангелическихъ исповѣданій переименовывается въ Евангелическо-Аугсбургскую Консисторію, которая будетъ завѣдывать всѣми дѣлами Евангелическо-Аугсбургскихъ Церквей и Училищъ, согласно утвержденному Нами сего числа и при семъ прилагаемому, особому Уставу Евангелическо-Аугсбургской Церкви въ Царствѣ Польскомъ. Евангелическо-Аугсбургская Консисторія будетъ завѣдывать равномѣрно дѣлами проживающихъ въ Царствѣ Польскомъ Герингутеровъ или Моравскихъ Братьевъ и Менонистовъ, по существующему доселѣ порядку.

Статья 2.

Управление дѣлами Евангелическо-Реформатской Церкви въ Царствѣ Польскомъ, поручается Евангелическо-Реформатскому Синоду, который будетъ собираться разъ въ годъ; а для производства текущихъ дѣлъ, учреждается въ Варшавѣ Евангелическая Реформатская Консисторія. Кругъ дѣйствій Синода и Консисторіи опредѣляется утвержден-

Артикулъ 1.

Консисторъ Вѣданъ Евангелическихъ, истинящихъ obecnie в Крѣлествѣ Польскомъ, otrzymuje nazwanie Konsystorza Ewangelicko-Augsburgskiego i zawiadywać będzie wszelkiemi interesami Kościoła i Szkół wyznawców Ewangelicko-Augsburgskich, na zasadzie zatwierdzonej przez Nas w dniu dzisiejszym i do niniejszego Ukazu dołączonej, oddzielnej Ustawy dla Kościoła Ewangelicko-Augsburgskiego w Królestwie Polskiem. Konsystorz Ewangelicko-Augsburgski będzie się również trudnić sprawami Hernhutów czyli Braci Morawczyków i Menonistów w Królestwie zamieszkałych, podług dotychczasowego porządku.

Артикулъ 2.

Zarząd Interessów Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Królestwie Polskiem poruczonу zostaje Synodowi Ewangelicko-Reformowanemu, który zbierać się będzie raz do roku; dla załatwiania zaś bieżących interesów, ustanawia się w Warszawie Konsystorz Ewangelicko-Reformowany. Zakres działania tak Synodu, jak i Konsystorza oznaczony jest w za-

нымъ вмѣстѣ съ симъ и къ Указу сему при-
ложеннымъ особымъ положеніемъ.

Статья 3.

Исполненіе настоящаго Указа, который
имѣетъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ,
поручаемъ Намѣстнику Нашему въ Царствѣ
Польскомъ.

Данъ въ С. Петербургѣ, Февраля 8 (20) дня
1849 года.

(подписано:) »НИКОЛАЙ.«

twierdzonych jednocześnie i do Ukazu obe-
cnego dołączonych oddzielnych przepisach.

Artykuł 3.

Wykonanie niniejszego Ukazu który ma być
zamieszczony w Dzienniku Praw, Namiestnikowi
Naszego Królestwa Polskiego poruczamy.

Dan w Petersburgu dnia 8 (20) Lutego
1849 roku.

Przez Cesarza i Króla:
Minister Sekretarz Stanu
Ig. Turkull.

Zgodno z oryginałem:
(L. S.) Minister Sekretarz Stanu,
(podpisano) *Ig. Turkull.*

Zgodno z oryginałem:
Sekretarz Stanu,
Rzeczywisty Radca Stanu
(podp.) *T. Le Brun.*

Zgodno z wypisem:
Dyrektor Główny, Prezy-
dujący w Komisji Rzą-
dowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator
Ó. Wyczechowski.

Dyrektor Kancellaryi,
W. Konopka.
Dzień ogłoszenia 2 (14) Lipca 1849 roku.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Быть по сему.”

С. Петербургъ,
8 (20) Февраля 1849 г.

Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго
(подписаль) *Иг. Туркуль.*

УСТАВЪ

ДЛЯ ЕВАНГЕЛИЧЕСКО-АУГСБУРГСКОЙ
ЦЕРКВИ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

ГЛАВА I.

О Проповѣдникахъ и Церковномъ причтѣ.

ОТДѢЛЕНІЕ I.

О Кандидатахъ Духовенства.

§ 1.

Желающій поступить въ Кандидаты Духовенства Евангелическо-Аугсбургской Церкви въ Царствѣ Польскомъ долженъ совершить,

Na oryginalie Własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

„Ma być według tego.”

w Petersburgu,
d. 8 (20) Lutego 1849 r.

USTAWA

DLA KOŚCIOŁA EWANGELICKO-AUGSBURGSKIEGO W KRÓLESTWIE POLSKIM.

ROZDZIAŁ I.

O Duchownych.

ODDZIAŁ I.

O Kandydatach do stanu Duchownego.

§ 1.

Pragnący zostać Kandydatem do stanu Duchownego wyznania Ewangelicko-Augsburgskiego w Królestwie Polskim, powinien odbyć

въ одномъ изъ Россійскихъ Университетовъ, полный по установленію курсъ нужныхъ Духовенству сей Церкви Богословскихъ наукъ, и по выходѣ изъ Университета быть испытанъ, сначала Богословскимъ факультетомъ, а потомъ, на основаніи постановленій, въ сей Главѣ означенныхъ, два разѣ Консистоію; первому изъ сихъ испытаній представляющійся въ Кандидаты подвергается, для полученія права проповѣдывать (*pro venia concionandi*), второму, для приобрѣтенія права быть назначеннымъ въ Проповѣдники какого-либо прихода (*pro ministerio*).

§ 2.

Желающій получить дозволеніе проповѣдывать (*veniam concionandi*), имѣетъ, въ теченіе перваго года по окончаніи курса наукъ въ Университетѣ, обратиться съ письменною просьбою въ Консистоію; если онъ явится позднѣе, то долженъ объяснить, какія обстоятельства были причиною сего замедленія.

§ 3.

Къ прошенію о допущеніи къ испытанію на право проповѣдывать, должны быть приложены слѣдующія свидѣтельства:

въ одномъ изъ Университетовъ Россійскихъ полный курсъ наукъ Теологическихъ, przepisany dla Duchowieństwa tego wyznania, i po wyjściu z Uniwersytetu złożyć examen przedewszystkiem w fakultecie (wydziale) Teologicznym, a następnie, wedle przepisów, w niniejszym Rozdziale oznaczonych, przed Konsystorzem dwa examina: jeden, dla uzyskania pozwolenia do miewania kazań (*pro venia concionandi*), drugi, dla uzyskania prawa ubiegania się o wakujący pastorał (*pro ministerio*).

§ 2.

Pragnący uzyskać pozwolenie do miewania kazań (*pro venia concionandi*) obowiązany, w ciągu pierwszego roku po ukończeniu nauk w Uniwersytecie, zgłosić się z prośbą na piśmie do Konsystorza. Jeżeli zgłosi się w późniejszym czasie, w takim razie powinien objaśnić powody opóźnienia.

§ 3.

Do prośby o przypuszczenie do examinu (*pro venia concionandi*) powinny być dołączone następujące dowody:

- 1) о крещеніи;
- 2) о конфирмаціи;

3) отъ Университета, о прилежномъ въ продолженіе полного по установленію курса наукъ посѣщеніи Богословскихъ лекцій, о нравственномъ во время всего Университетскаго курса поведеніи, и о выдержанномъ въ Богословскомъ факультетѣ испытаніи; и

4) Профессора Россійской Словесности, о достаточномъ знаніи Россійскаго языка. Сверхъ того, требующій испытанія, долженъ представить краткій отчетъ о происшествіяхъ своей жизни (curriculum vitae), означая въ ономъ и весь ходъ своего умственного, нравственного и въ особенности религіознаго образованія.

Примѣчаніе. Вышедшіе изъ Университета болѣе нежели за три предъ тѣмъ года, обязаны также представить свидѣтельство о своемъ поведеніи отъ Суперъ-Интендента того Округа, въ коемъ имѣли жительство, а если были домашними учителями, или занимали какую либо другую должность, свидѣтельство отъ надлежащихъ мѣстъ или лицъ.

- 1) метрика уродzenia и chrztu;
- 2) świadectwo konfirmacyi;

3) świadectwo z Uniwersytetu, o pilnem uczęszczaniu na lekye Teologiczne i moralnem postępowaniu w ciągu całkowitego przepisane go kursu w Uniwersytecie, i o zdany m examinie przed fakultetem Teologicznym;

4) świadectwo Professora literatury Rosyjskiej o dostatecznej znajomości języka Rosyjskiego. Pragnący złożyć examen, obowiązany również dołączyć krótki opis biegu życia (curriculum vitae), z oznaczeniem w nim całego postępu ukształcenia swego pod względem umysłowym, moralnym, a szczególnie pod względem religijnym.

Uwaga. Ci, którzy ukończyli Uniwersytet przed trzema latami, obowiązani są złożyć świadectwo sprawowania się, wydane przez Superintendenta tej Dyecezyi, w której mieszkali, a wrzeie jeżeli byli prywatnymi Nauczycielami, lub sprawowali inny jaki obowiązek, świadectwo właściwych Władz lub osób.

§ 4.

Если Университетское свидетельство о познаниях представляющагося въ Кандидаты несовершенно удовлетворительно, или же если Кандидатъ не окончилъ полного въ ономъ курса наукъ по установленному порядку, то въ испытаніи должно быть ему отказано, и онъ не прежде можетъ быть къ оному допущенъ, какъ по исполненіи всѣхъ вышеозначенныхъ необходимыхъ для сего условий и предъявленіи достаточныхъ о томъ свидѣтельствъ.

§ 5.

Если допущенный къ испытанію Кандидатъ будетъ найденъ способнымъ, то получаетъ отъ Консисторіи дозволеніе проповѣдывать; въ выдаваемомъ о томъ свидѣтельствѣ означается, что Кандидатъ на испытаніи доказалъ познанія отличныя, или хорошія, или токмо достаточныя (*egregie, bene, satis bene*).

§ 6.

Кандидата, получившаго свидѣтельство о дозволеніи проповѣдывать (*venia concionandi*),

§ 4.

Jeżeli świadectwo Uniwersytetu o naukach zgłaszającego się Kandydata nie jest zupełnie dostatecznem, lub jeżeli Kandydat nie ukończył w nim całkowitego kursu nauk wedle przepisanego porządku, w takim razie examen ma mu być odmówionym i on nie będzie przypuszczony do tegoż, dopóki nie dopełni wszystkich powyżej wyszczególnionych, koniecznych warunków, i nie złoży odpowiednich na to dowodów.

§ 5.

Jeżeli Kandydat, przypuszczony do examinu, będzie uznany za zdolnego, w takim razie otrzymuje pozwolenie Konsystorza miewania kazań. W świadectwie, które mu w tej mierze będzie wydane, oznacza się, że Kandydat na examinie udowodnił znajomość: albo celującą, dobrą lub dostateczną (*egregie, bene, satis bene*).

§ 6.

Każdy Pastor Ewangelicko-Augsburgski może pozwolić mieć kazanie Kandydatowi, który
Tom XLIII do Nru 129

можетъ всякій Евангелическо-Аугсбургскій пасторъ, допустить къ проповѣдыванію въ своей церкви.

§ 7.

Каждый Кандидатъ, получившій дозволеніе проповѣдывать, обязанъ Суперъ-Интенденту того Округа, въ коемъ онъ имѣетъ свое жительство, лично представить полученное имъ свидѣтельство, и стараться сдѣлаться ему во всѣхъ отношеніяхъ достаточно извѣстнымъ; въ случаѣ перемѣны мѣстопробыванія, онъ долженъ увѣдомить его о семъ, и войти въ такія же сношенія съ Суперъ-Интендентомъ того Округа, къ которому принадлежитъ по новому своему мѣсту жительства. Онъ обязанъ также, до опредѣленія его въ Пасторы, ежегодно представлять Суперъ-Интенденту сочиненное, по указаніямъ и наставленію его, одно разсужденіе, о какомъ либо Богословскомъ предметѣ, на Латинскомъ, и одну проповѣдь на Нѣмецкомъ языкѣ.

§ 8.

Кандидатъ, на первомъ предъ Консисторіею испытаніи (pro venia concionandi), не получив-

отрималъ свидѣтельство złożonego на ten cel (venia concionandi) przed Konsystorzem examinu.

§ 7.

Kandydat, otrzymawszy pozwolenie do miewania kazań, obowiązany osobiście przedstawić takowe Superintendentowi tej Diecezyi, w której zamieszkiwać będzie, i starać się powinien być mu dobrze znanym pod każdym względem; wrazie zmiany pobytu, winien go zawiadomić i wejść w takie-same stosunki z Superintendentem właściwej Diecezyi. Obowiązany on jest również, do czasu mianowania go Pastorem, corocznie składać Superintendentowi wypracowanie w języku Łacińskim o jakim przedmiocie Teologicznym, ułożone stosownie do zadanego tematu i danej instrukcyi, oraz kazanie w języku Niemieckim.

§ 8.

Kandydat, który przy pierwszym examinie przed Konsystorzem (pro venia concionandi) nie

пшій свідѣтельства, что оказалъ познанія отличныя, можетъ быть допускаемъ къ второму испытанію (pro ministerio), не прежде какъ по истеченіи года.

§ 9.

Являющійся къ испытанію, для полученія права быть назначеннымъ въ проповѣдники, обязанъ представить свідѣтельство, выданное Суперъ-Интендентомъ или Суперъ-Интендентами тѣхъ Округовъ, въ коихъ онъ находился со времени своего предъ Консисторією испытанія.

Сіе свідѣтельство должно быть составлено не въ общихъ или отрицательныхъ выраженіяхъ, а означать съ точностію нравственное поведеніе Кандидата и радѣтельность его къ занятіямъ приличнымъ его званію.

§ 10.

По окончаніи втораго предъ Консисторією испытанія (pro ministerio), Консисторія, въ выдаваемомъ ею свідѣтельствѣ, означаетъ, что Кандидатъ доказалъ на ономъ познанія отличныя, или хорошія, или только достаточныя.

otrzyma świadectwa z udowodnionej wiadomości, może być przypuszczony do drugiego examinu (pro ministerio), nie prędzej jak po upływie jednego roku.

§ 9.

Zgłaszający się do examinu na otrzymanie prawa do ubiegania się o pastorat, obowiązany złożyć świadectwo, udzielone mu przez Superintendenta lub Superintendentów tych Dycezyj, w których od czasu odbytego pierwszego examinu zamieszkiwał.

Świadectwo to nie ma być wydane w wyrazach ogólnych lub przeczących, lecz powinno z dokładnością oznaczać moralne sprawowanie się Kandydata i okazaną gorliwość w czynnościach, odpowiednich jego powołaniu.

§ 10.

Po złożeniu drugiego examinu przed Konsystorzem (pro ministerio), Konsystorz, w wydanem o tém świadectwie, również oznaczy, czy Kandydat udowodnił usposobienie celujące, dobre lub dostateczne.

§ 11.

Сіе второе предъ Консисторією испытаніе (pro ministerio) даетъ Кандидату право быть избраннымъ и призваннымъ въ Проповѣдники какого-либо прихода. Кандидаты сохраняютъ сіе право лишь въ теченіе опредѣленнаго времени: оказавшіе познанія отличныя, въ теченіе трехъ, оказавшіе познанія хорошія, двухъ лѣтъ, а тѣ, коихъ свѣдѣнія найдутся только достаточными, не болѣе одного года.

§ 12.

Если Кандидатъ будетъ призванъ въ Проповѣдники по истеченіи опредѣляемаго въ § 11 времени, то для полученія утвержденія долженъ быть также снова испытанъ на духовной бесѣдѣ; онъ однако - жь не обязанъ уже представлять новыхъ письменныхъ разсужденій.

§ 13.

Никакой Кандидатъ Духовенства не можетъ быть опредѣленъ, призванъ, избранъ или утвержденъ на мѣсто Проповѣдника или Адъ-

§ 11.

Drugi examen przed Konsystorzem (pro ministerio) nadaje Kandydatowi prawo być wybranym i powołanym na Pastora. Kandydaci korzystają z tego prawa tylko w ciągu czasu zakreślonego, a mianowicie: ci, którzy pozyskali świadectwa z stopniem celującym, w ciągu lat trzech, z dobrym, w ciągu lat dwóch, a ci, których wiadomości uznano za dostateczne, nie dłużej jak w ciągu roku jednego.

§ 12.

Kandydat, który powołany będzie na Pastora po upływie czasu, w paragrafie poprzedzającym oznaczonego, zanim otrzyma zatwierdzenie, powinien ponowić swój examen przez odbycie dysputy Teologicznej; nie jest wszakże obowiązany do składania robót pismiennych.

§ 13.

Żaden Kandydat do stanu Duchownego nie może być mianowany, powołany, obrany lub zatwierdzony na Pastora lub Adjunkta, jeżeli

юнкта, если, по второмъ предъ Консисто́рією испытаніи (pro ministerio), не былъ объявленъ достойнымъ занять такое мѣсто.

§ 14.

Иностранцы, прибывающіе въ Царство Польское для поступленія въ должность Проповѣдника, подлежатъ общимъ правиламъ, изданнымъ Правительствомъ на счетъ допущенія иностранцевъ къ Государственной службѣ.

ОТДѢЛЕНІЕ II.

О Проповѣдникахъ.

А.

Объ упраздненіи и замѣщеніи Проповѣдическихъ вакансій.

§ 15.

Для поступленія на мѣсто Проповѣдника, желающій занять оное, долженъ: во-1-хъ, на предписанныхъ въ 1-мъ Отдѣленіи испытаній, быть признанъ достойнымъ сего, не только по своимъ дарованіямъ и свѣдѣніямъ,

na powtórnyim examinie przed Konsystorzem (pro ministerio) nie był uznany za godnego do objęcia tego urzędu.

§ 14.

Cudzoziemcy, przybywający do Królestwa Polskiego w zamiarze starania się o urzędy Pastorów, ulegać będą przepisom ogólnym, wydanym przez Rząd względem przypuszczania cudzoziemców do służby Rządowej.

ODDZIAŁ II.

O Pastorach.

А.

O zawakowaniu i obsadzaniu Pastoratów.

§ 15.

Pragnący objąć urząd Pastorski powinien: 1) Przez examina, w pierwszym Rozdziale przepisane, być uznany za godnego takowego urzędu, nie tylko pod względem zdolności i wiadomości, lecz i pod względem nieskazi-

но и по безпорочной нравственности и христианскимъ чувствамъ; во-2-хъ: на основаніи законовъ и обыкновений, быть избранъ или призванъ къ оному мѣсту, а потомъ утвержденъ и по установленному порядку посвященъ и введенъ въ должность.

§ 16.

Проповѣдническая должность поручается Кандидатамъ, не прежде достиженія ими 25-лѣтняго возраста. Изъятія изъ сего правила допускаются лишь въ особыхъ случаяхъ, съ разрѣшенія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

§ 17.

Когда Проповѣдническая вакансія открывается вслѣдствіе смерти занимавшаго оную Пастора, то Церковная Коллегія и родственники умершаго обязаны немедленно объявить о томъ Суперъ-Интенденту, который доноситъ Консисторіи, а Консисторія уведомляетъ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

telnej moralności i przejęcia się duchem Chrześcijańskim. 2) Na mocy praw i zwyczajów, być wybranym na ten urząd lub powołanym, a następnie potwierdzonym, ordynowanym i installowanym.

§ 16.

Kandydat nieprędzej może otrzymać miejsce Pastora aż po ukończeniu dwudziestego piątego roku życia. Wyjątki z tego przepisu dła tylko w szczególnych razach dopuszczalne być mogą, za decyzją Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

§ 17.

Po zawakowaniu Pastoratu przez śmierć Duchownego, który takowy sprawował, Kollegium Kościelne i krewni zmarłego obowiązani są natychmiast o tém donieść Superintendentowi, który o tém składa rapport Konsystorzowi, a ten ostatni zawiadamia Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

§ 18.

Когда должность Проповѣдника какого-либо прихода остается незанятою, то Суперъ-Интендентъ наблюдаетъ, чтобы Богослуженіе и всѣ духовныя требы прихожанъ были управляемы Викаріемъ, назначеннымъ отъ Консисторіи, или же сосѣдними Проповѣдниками по-очереди, и доносить Консисторіи о своихъ по сему распоряженіяхъ.

§ 19.

Упразднившіяся мѣста должны, обыкновенно чрезъ четыре мѣсяца, или же, по крайней мѣрѣ, не позже какъ чрезъ полгода, быть заняты другими Проповѣдниками. Если приходъ, коему принадлежитъ право выбора, въ теченіе выше-постановленнаго срока не воспользуется онымъ, то Консисторія, по усмотрѣнію своему, даетъ приходу новый краткій срокъ, и буде въ сіе время приходъ не избересть Кандидата, входитъ на сей токмо разъ въ права онаго и опредѣляетъ Проповѣдника по своему собственному выбору.

§ 20.

Порядокъ назначенія Проповѣдниковъ на упраздняющіяся мѣста, остается въ каж-

§ 18.

Въ czasie wakującego Pastora Superintendent przestrzega, aby nabożeństwo i wszystkie obrządkie Duchowne dla parafian były odbywane przez Wikaryusza, którego Konsystorz przeznaczy, lub przez sąsiednich Pastorów z kolei, i składa rapport Konsystorzowi o wydanych w tej mierze rozporządzeniach.

§ 19.

Wakujące urzędy powinny być obsadzone w ciągu 4-ch miesięcy, lub najpóźniej w pół roku. Jeżeli Parafia, wedle służącego jej prawa, w ciągu przepisanego terminu nieuskończy wyboru, w takim razie Konsystorz, stosownie do uznania swego, wyznacza jej nowy skrócony termin, i jeżeli w ciągu tego czasu nie wybierze Parafia Kandydata, wówczas Konsystorz, na ten jeden raz, przyjmuje jej attribucye i mianuje Pastora, wedle własnego swego wyboru.

§ 20.

Postępowanie przy wyborze Pastorów, dotych-

домъ приходъ тотъ самый, который существовалъ досель.

Примѣчаніе. Поелику съ должностію перваго Пастора Варшавскаго прихода соединено званіе Генераль - Суперъ - Интендента, состоящаго вмѣстѣ и Вице - Президентомъ Консistorіи, то назначеніе его исключительно предоставляется Консistorіи безъ участія прихода.

§ 21.

Избранный представляется Церковною Коллегіею Консistorіи, съ просьбою о введеніи его въ должность. Консistorія не можетъ отказать, если не предстоить къ тому никакого законнаго препятствія. Объ опредѣленіи Проповѣдниковъ, Консistorія уведомляетъ каждый разъ Правительственную Комисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

§ 22.

При каждомъ избраніи Проповѣдника, долженъ присутствовать Суперъ - Интендентъ, или Членъ Консistorіи, или уполномоченный отъ оной, и соблюдать, чтобы избраніе происходило по установленному порядку.

czas w każdej Parafii exystujące pozostawia się i nadal.

Uwaga. Ponieważ z urzędem pierwszego Pastora Parafii Warszawskiej połączonym jest urząd Superintendenta Generalnego, a zarazem Vice-Prezesa Konsystorza, wybór zatem jego, bez wpływu parafii, wyłącznie należy do Konsystorza.

§ 21.

Wybrany Kandydat powinien być przez Kollegium Kościelne przedstawiony Konsystorzowi, z prośbą o potwierdzenie go; Konsystorz nie może tego odmówić, skoro nie zachodzi żadna prawna przeszkoda. O odbytej installacyi Konsystorz obowiązany każdy raz zawiadomić Kommissją Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

§ 22.

Przy każdym wyborze Pastora obowiązany jest być obecnym: Superintendent, albo Członek Konsystorza, albo delegowany przez niego, i przestrzegać, aby wybór był skuteczniejszy podług przepisane go porządku.

§ 23.

Избраннымъ признается тотъ изъ Кандидатовъ, за коего подано наибольшее число голосовъ; если голоса раздѣлились по-ровну между нѣсколькими Кандидатами, то Консistoriя избираетъ одного изъ сихъ Кандидатовъ въ Проповѣдники, по своему усмотрѣнію.

§ 24.

Когда Проповѣдникъ желаетъ оставить должность, или вовсе сложить съ себя званіе Проповѣдника, то предварительно испрашиваетъ и ожидаетъ на сіе разрѣшенія Консistoriи. Онъ при семъ представляетъ ей надлежащія доказательства, что всѣ обязанности его по должности, были съ точностію имъ исполнены.

§ 25.

Если Проповѣдникъ одержимъ долговременною болѣзнію и не имѣетъ Адъюнкта, то Суперъ-Интендентъ дѣлаетъ надлежащія распоряженія, дабы во время сей болѣзни должность Пастора была надлежащимъ образомъ

§ 23.

Z liczby Kandydatów, za wybranego uważa się ten, który pozyskał największą liczbę głosów. Wrazie, jeżeli kilku Kandydatów otrzymało równą liczbę głosów, Konsystorz jednego z nich, według uznania swego, mianuje na Pastora.

§ 24.

Pastor, pragnący opuścić swój urząd, lub też zupełnie i stan Duchowny, uprasza poprzednio i oczekuje na to zezwolenia Konsystorza. Przy prośbie swej składa Konsystorzowi należyte dowody, przekonywające, że wszystkie swe obowiązki ściśle wypełnił.

§ 25.

Jeżeli Pastor dotknięty jest obłązną chorobą, i nie ma żadnego Adjunkta, wówczas Superintendent wyda potrzebne rozporządzenia, aby przez czas jego słabości, urząd Pastora należyte był sprawowany. Jeżeli, wedle świa-

исправляема. Если, по удостовѣренію Медика, нельзя ожидать выздоровленія больного, или болѣзнь продолжается уже болѣе года, или наконецъ, если Проповѣдникъ вообще отъ слабости или отъ старости не въ состояніи исполнять всѣхъ обязанностей своего званія, то Консисторія, по надлежащемъ изслѣдованіи всѣхъ сихъ обстоятельствъ, увольняетъ его отъ должности и дѣлаетъ установленнымъ порядкомъ представленіе объ исходатайствованіи ему эмеритальной пенсіи, если на оную имѣетъ право.

В.

О посвященіи Проповѣдниковъ и введеніи ихъ въ должность.

§ 26.

Кандидатъ посвящается въ Проповѣдники по утвержденіи его въ семъ званіи. Сей обрядъ совершается Генераль-Суперъ-Интендентомъ, или же, за болѣзнію или отсутствіемъ его, другимъ, по назначенію Консисторіи, Духовнымъ, и когда можно въ воскресный или праздничный день, по окончаніи проповѣди, и соу-

дѣтства лекарскаго, не ма żadnej nadziei wyzdrowienia, lub jeżeli choroba trwa dłużej jak rok, lub wreszcie, jeżeli Pastor, w ogóle, z powodu słabości lub wieku, nie jest w stanie wykonywać obowiązków swego urzędu, w takim razie Konsystorz, po dokładnem rozważeniu tych okoliczności, uwalnia go od obowiązków, i drogą właściwą przedstawia go do pensyi emerytalnej, jeżeli ma do takowej prawo.

В.

О ордынაცი Пасторовъ и installowaniu ихъ на urządъ.

§ 26.

Kandydat będzie ordynowanym na Pastora, skoro na ten urząd potwierdzonym zostanie. Ordynacją dopełnia Generalny Superintendent, albo, wrazie choroby lub nieobecności jego, inny Duchowny przez Konsystorz delegowany, i jeżeli można, w Niedzielę lub Święto, po skończeniu kazania, w assystencyi kilku in-

частиемъ нѣсколькихъ другихъ Проповѣдниковъ въ совершении сего обряда. Новопоставленный Проповѣдникъ получаетъ свидетельство о совершении надъ нимъ посвященія. Совершавшій посвященіе обязанъ, при донесеніи о томъ Консисторіи, представить присяжный листъ, подписанный новопоставленнымъ Проповѣдникомъ, по учинении имъ присяги при посвященіи.

§ 27.

Кандидаты, еще не получившіе призванія ни къ какому Пасторскому или Адъюнктскому мѣсту, не могутъ быть посвящаемы въ Проповѣдники.

§ 28.

Проповѣдники, поступающіе изъ одного мѣста на другое, а равно и тѣ, кои, сложивъ съ себя должность, снова поступаютъ въ оную, обязаны подвергнуть себя нѣкоторому испытанію, посредствомъ Богословской бесѣды (colloquium), съ Генераль - Суперъ - Интендентомъ. Впрочемъ и сложившіе съ себя должность Проповѣдники, возвращаясь къ оной, не принимаютъ новаго посвященія.

ныхъ Пасторów. Ново-ордынovaný Pastor otrzymuje świadectwo dopełnionej ordynacji. Dopełniający ordynacji obowiązany jest, przy raporcie swoim do Konsystorza, złożyć rotę przysięgi, wykonanej przez nowo-ordynowanego Pastora, przy jego ordynacji przez niego podpisana.

§ 27.

Kandydaci, niepowołani jeszcze na urząd Pastora lub Adjunkta, nie mają być ordynowani na Duchownych.

§ 28.

Pastorowie, tak translokowani z jednego miejsca na drugie, jako-tęż ci, którzy wyszedłszy z urzędowania do tegoż powracają, obowiązani są odbyć examen w sposobie dysputy teologicznej (colloquium) z Generalnym Superintendentem. Pastorowie, powracający do urzędowania, nie mają być na-nowo ordynowani.

По совершении посвящения, Проповѣдникъ торжественно вводится въ должность. То же самое наблюдается и при перемѣщеніи Проповѣдника изъ одного прихода въ другой. Введеніе въ должность совершается, въ присутствіи собравшихся прихожанъ и Церковной Коллегіи, Суперъ-Интендентомъ, имѣющимъ, когда сіе возможно, ассистентами еще двухъ другихъ Духовныхъ, въ воскресный или праздничный день, передъ проповѣдью, которую за симъ произноситъ введенный въ должность. При семъ вручается Проповѣднику утверждающая его въ должности грамота (constitutorium), выдаваемая Консисторіею.

Примѣчаніе. Приходъ долженъ быть извѣщенъ о введеніи Проповѣдника въ должность благовременно, по крайней мѣрѣ за недѣлю или двѣ предъ совершеніемъ сего обряда.

§ 30.

Послѣ введенія въ должность, совершавшіе сей обрядъ вручаютъ Проповѣднику приходскія Метрическія книги, приходскую Регистратуру и часть Церковнаго имущества, храня-

Po odbytej ordynacyi, Pastor uroczyscie zostaje installowanym na urząd. To-samo się zachowuje i przy translokacyi Pastora z jednej Parafii do drugiej. Installacyą na urząd w obecności zebranej Parafii i Kollegium Kościelnego uskutecznia Superintendent, o ile możność pozwala, w assystencyi drugih dwóch Duchownych, w Niedzielę lub Święto, przed kazaniem, które następnie nowoinstallowany mieć będzie. Przytém doręcza się Pastorowi wokaeya na urząd (constitutorium) przez Konsystorz potwierdzona.

Uwaga. O nastąpić mającej installacyi Parafija winna być zawiadomiona wprzód, przynajmniej na tydzień lub na dwa tygodnie przed odbyciem tego obrzędu.

§ 30.

Po nastąpiej innstallacyi oddane będą nowemu Pastorowi przez Installującego Akta Cywilne i Kościelne oraz ta część własności Koscielnej, która zostaje pod dozorem Pastora.

щуюся у Проповѣдника; составленный о семь протоколъ, съ приложеніемъ инвентаря, за подписью ихъ, равно Членовъ Церковной Коллегии, представляется въ одномъ экземплярѣ Консисторіи, другой же экземпляръ оставляется при дѣлахъ прихода.

С.

О обязанностяхъ и правахъ Проповѣдниковъ.

§ 31.

Проповѣдники обязаны исправлять важную должность свою съ величайшимъ радѣніемъ и точностію, стремясь безпрестанно къ великой, предназначенной имъ цѣли, къ распространенію Царства Божія на землѣ, стараясь во всякомъ случаѣ утверждать своихъ прихожанъ въ истинахъ христіанскаго ученія, назидая и побуждая ихъ къ благочестивому, скромному и честному житію, не только увѣщаніями, но и собственнымъ примѣромъ и въ особенности, не дозволяя себѣ изъяслять или распространять мнѣнія, въ чемъ-либо несогласныя съ ученіемъ ихъ Церкви. Они тщательно должны избѣгать всего, что можетъ дать поводъ къ обвиненію ихъ въ праздно-

Протоколъ въ томъ предметѣ, wraz z dołączonym spisem inwentarza, przez Installującego, Installowanego i Członków Kollegium Kościelnego podpisany, w duplikacie przesłany będzie Konsystorzowi. Unikat zaś zostanie przy Aktach parafijalnych.

С.

О обязанностяхъ и прерогативахъ Духовныхъ.

§ 31.

Духовни должны wykonywać obowiązki ważnego swego powołania z największą sumiennością i wiernością, mając nieustannie na widoku wielki cel swego powołania, upowszechnienie Królestwa Bożego na ziemi, starając się przy każdej okoliczności swych parafijan w prawdzie Nauki Chrześcijańskiej utwierdzać, budować i zachęcać do pobożnego, moralnego i przyzwoitego postępowania, nie tylko przez napomnienia, ale i przez własny przykład, i wystrzegając się wszczególności objawienia i upowszechnienia zdań takich, które się z nauką Kościoła Ewangelickiego nie zgadzają, powinni starannie wystrzegać się wszystkiego, coby ściągnąć mogło na nich opinią niedba-

сти, легкомыслии или не воздержаніи, и посвящая главную часть свободного времени распространению познаний своихъ въ Священномъ писаніи и въ Богословскихъ наукахъ; даже въ самые часы отдохновенія не терять изъ вида достоинства и святости своего званія и наблюдать, чтобы обращеніе ихъ, какъ въ многочисленныхъ собраніяхъ, такъ и въ дружескихъ бесѣдахъ не имѣло въ себѣ ничего соблазнительнаго или страннаго.

§ 32.

Проповѣдники, въ семейственной жизни своей и въ управленіи домовъ, должны наблюдать строгій порядокъ, воспитывая дѣтей своихъ въ правилахъ истиннаго благочестія, поощряя всѣхъ домашнихъ къ точному исполненію Христіанскихъ обязанностей, служа въ семъ отношеніи, какъ и во всѣхъ прочихъ, образцемъ для своихъ прихожанъ.

§ 33.

Проповѣдники должны и ученіемъ и примѣромъ внушать прихожанамъ своимъ, сколь важны и угодны предъ Богомъ дѣла Христіанской любви, къ числу коихъ преимущественно принадлежитъ попеченіе о больныхъ.

łości, lekkomyślności lub niewstrzeżliwości, i poświęcając największą część czasu wolnego na nabycie coraz większej znajomości Pisma Świętego i nauk Teologicznych; w godzinach zaś odpoczynku, nie spuszczać z oka powagi i świętości swego powołania, unikając, tak w liczniejszych towarzystwach, jako-ż w przyjacielskiem pożyciu, gorszącego lub rażącego postępowania.

§ 32.

Duchowni są obowiązani w ich familijnem i domowem pożyciu zachować ścisły porządek, wychowywać swoje dzieci w zasadach prawdziwej bojaźni Boskiej, zachęcać domowników swoich do sumiennego wykonywania obowiązków Chrześcijańskich, i pod tym względem, jako-ż i pod innym, służyć za wzór dla swoich parafijan.

§ 33.

Duchowni obowiązani są przez naukę i przykład wpajać parafijanom swoim, ile są ważnymi i Bogu miłymi czyny miłości Chrześcijańskiej, do której należy szczególnie troskliwość o chorych.

§ 34.

Проповѣдники обязаны посѣщать больныхъ своихъ приходоѡ и стараться назидать и утѣшать ихъ силою слова Божія. Если ихъ призываютъ къ одру страждущаго, они не иначе могутъ отказать въ семъ, какъ лишь въ случаѣ, когда другія и важнѣйшія занятія по должности сему препятствуютъ. При посѣщеніи больныхъ, они не должны упускать представляющихся имъ случаевъ, поучать и утѣшать домашнихъ и родныхъ больного, напоминать имъ обязанности пешихъ о немъ, и внушать, чтобы они, памятуя о собственной брѣнности, во всякое время были готовы къ смерти.

§ 35.

Проповѣдники въ особенности должны стараться увѣщать больныхъ, о коихъ имъ извѣстно, что они вели жизнь безбожную или развратную. Когда больной, почувствовавъ тягость грѣховъ своихъ, изъявить раскаяніе, Проповѣдникъ, по желанію его, приобщаетъ его Св. Таинъ. Если же, напротивъ, онъ не раскается, и до самой кончины будетъ упорство-

§ 34.

Duchowni są obowiązani odwiedzać chorych w swojej Parafii i starać się ich zbudować i pocieszyć mocą słowa Bożego. Jeżeli będą powołani do chorego, nie mogą się od tego wymówić, chyba by ich zatrzymywały inne i ważniejsze obowiązki urzędu; przy odwiedzaniu chorych nie powinni opuszczać wydarzających się im sposobności do nauczania i pocieszenia domowników i krewnych chorego, przypomnienia im obowiązków starania się o nim, i dla wpojenia im, ażeby, pomnąc na swoją znikomość, byli zawsze przygotowani do śmierci.

§ 35.

Duchowni powinni szczególnie starać się napominać i nauczać tych chorych, o których wiedzą, że bezbożne lub rozwiązłe życie prowadzili. Skoro chory, czując ciężar swych grzechów, okaże skruchę, wówczas Duchowny, stosownie do życzenia jego, udziela mu Komunii Świętej; wracze, gdy chory nie okaże skruchy i do samego zgonu będzie uporczywy

вать въ заблужденіяхъ безбожія, то Пасторъ можетъ, при семъ случать, однако же съ надлежащею осторожностію и съ изъявленіемъ чувствъ христіанскаго смиренія и снисходительности, сказать нѣсколько словъ для увѣщанія и назиданія прихожанъ, или по крайней мѣрѣ родственниковъ и друзей умершаго.

§ 36.

При распространеніи заразительныхъ болезней а равно и во всякой иной общественной опасности, Проповѣдники не должны оставлять своихъ приходоѡ и отказываться отъ обязанности посѣщать больныхъ и приобщать ихъ Св. Таинъ. Проповѣдники, въ сихъ случаяхъ, когда обстоятельства сильно дѣйствуютъ на умы и сердце людей, должны стараться обращать особенное вниманіе прихожанъ своихъ на Божественныя указанія и испытанія.

§ 37.

Проповѣдники обязаны, по требованію Начальства, посѣщать заключенныхъ Евангелическаго исповѣданія. Проповѣдникъ не можетъ отказаться отъ посѣщенія заключеннаго и

w błędach bezbożności, Pastor może przy tej okoliczności, wszakże z należytą przezornością, w duchu Chrześcijańskiej pokory i powolności, przemówić kilka słów dla upomnienia i zbudowania parafijan lub przynajmniej krewnych i przyjaciół zmarłego.

§ 36.

Podczas grassujących chorób zaraźliwych, i w każdym inném niebezpieczeństwie ogólnem, Duchowni nie powinni opuszczać swych Parafij i uchylać się od odwiedzania chorych i udzielania im Komunii Świętej. W takich razach, kiedy okoliczności silny wpływ wywierają na umysł i serca ludzi, Duchowni obowiązani są zwracać szczególną uwagę parafijan na skinienia Boskiej Opatrzności, w takowych okolicznościach objawiane.

§ 37.

Duchowni obowiązani, na żądanie Władzy, odwiedzać więźniów wyznania Ewangelickiego. Duchowny nie może wymówić się od odwiedzenia więźnia i udzielenia mu Komunii

пріобщенія Св. Таинъ, если онъ проситъ о семъ; для сего лишь нужно дозволеніе Начальства, въ вѣдомствѣ коего состоитъ заключенный. По полученіи дозволенія, Проповѣдникъ и безъ приглашенія обязанъ посѣщать заключенныхъ Евангелическаго исповѣданія, наставляя ихъ и утѣшая словами Св. Писанія.

§ 38.

Проповѣдникъ обязанъ въ особенности попеченіемъ о бѣдныхъ своего прихода. Онъ долженъ, вмѣстѣ съ Церковною Коллегією, по возможности призирать ихъ и доставлять имъ помощь.

Примѣчаніе. Каждый Проповѣдникъ, по званію своему, состоитъ членомъ Частнаго Попечительнаго Совѣта Приходскихъ Благотворительныхъ заведеній.

§ 39.

Проповѣдники должны тщательно посѣщать школы своего прихода и наблюдать за религіознымъ образованіемъ юношества, какъ въ оныхъ, такъ и вообще въ приходахъ своихъ.

Свѣтѣй, jeżeli on o to uprasza; w tym celu potrzebne jest tylko pozwolenie Zwierzchności, pod wiedzą której więzień zostaje. Po otrzymaniu pozwolenia, Duchowny, bez oddzielnego o to wezwania, obowiązany jest odwiedzić więźniów wyznania Ewangelickiego, dla nauczania ich i pocieszenia słowem Bożem.

§ 38.

Szczególnością Duchownego jest mieć staranie o ubogich swojej Parafii. Obowiązany przeto, wspólnie z Kollegium Kościelnym, w miarę możliwości, opiekować się nimi i nieść im pomoc.

Uwaga. Każdy Pastor z urzędu swego należy do Rady Szczegółowej Instytutów parafijalnych dobroczynnych.

§ 39.

Duchowni obowiązani pilnie zwiedzać szkoły swej Parafii i starać się o religijne ukształcenie młodzieży, tak w szkołach tych, jakoteż wogóle w swych Parafijach. W tych miej-

тамъ, гдѣ существуетъ или можетъ быть введено обыкновеніе посѣщать прихожанъ въ ихъ домахъ, для испытанія ихъ въ знаніи Закона Божія, они обязаны съ точностію и какъ можно чаще употреблять сіе, весьма полезное средство, для просвѣщенія и нравственнаго улучшенія ввѣренной имъ паствы.

§ 40.

Проповѣдники, у коихъ въ числѣ прихожанъ находятся лица, состоящіе въ бракъ съ Евреями или Магометанами, обязаны наблюдать, чтобы они, а равно и дѣти ихъ обою пола, крещенныя въ Евангелическо-Аугсбургской вѣрѣ, прилежно посѣщали Церковь, и чтобы сіи послѣдніе, по достиженіи надлежащаго возраста, были конфирмованы и приобщены Св. Таинъ.

§ 41.

Проповѣдники обязаны во всѣхъ случаяхъ изъяснять своему Начальству уваженіе и повиновеніе, а собратіи своей и прихожанамъ доброжелательство и готовность быть полезными, стараясь соблюдать миръ и согласіе со

seach, gdzie istnieje lub może być zaprowadzony zwyczaj odwiedzania parafian w ich domach, dla przekonania się o wiadomościach ich w Religii, obowiązani są, ściśle, o ile-można częściej, wykonywać ten bardzo pożyteczny środek, dla oświecenia i moralnego polepszenia poruczonej im Parafii.

§ 40.

Duchowni, u których w liczbie parafian, znajdują się osoby, zostające w związku małżeńskim z Żydami lub Mahometanami, obowiązani są przestrzegać, aby, tak osoby te, jakoteż i dzieci ich, obojga płci, ochrzczone w wyznaniu Ewangelicko-Augsburgskiem, regularnie bywały w kościele, i aby te ostatnie, po dojściu do przepisanych lat, były konfirmowane i miały sobie udzieloną Komunię Świętą.

§ 41.

Duchowni obowiązani we wszystkich razach okazywać Zwierzchności swej szacunek i uległość, swym kollegom i parafianom życzliwość, uprzejmość; wogóle zaś, ze wszystkimi zachowywać się w zgodzie i jedności, uni-

всѣми, избѣгая всякаго повода къ распрямъ и спорамъ.

§ 42.

Проповѣдники должны въ точности соблюдать установленный для теченія дѣлъ порядокъ и не дозволять себѣ, мимо ближайшаго Начальника, обращаться къ высшему, за исключеніемъ лишь тѣхъ случаевъ, въ коихъ сіе именно законами позволено.

§ 43.

Проповѣдники, находящіеся при должности, не могутъ принимать ни какого несоответствующаго ихъ званію мѣста, или же заниматься торговлею, ремеслами и другими дѣлами, несообразными съ ихъ духовными занятіями, или же отвлекающими ихъ отъ исполненія Пасторскихъ обязанностей.

§ 44.

Проповѣдники не могутъ имѣть хожденія по тяжбынымъ и другимъ судебнымъ дѣламъ, некасающимся до нихъ самихъ или ихъ семейства.

kając wszelkich powodów do niesnasek i targów.

§ 42.

Duchowni powinni zachowywać ściśle przepisany porządek w korespondencyach urzędowych i nieczynić przedstawienia do Władzy wyższej, z pominięciem najbliższych swych przełożonych, wyjąwszy takie tylko przypadki, w których to wyraźnie przepisami jest dozwolone.

§ 43.

Duchowni, zostający na urzędzie, nie mogą przyjmować innych obowiązków, nieodpowiednich stanowi Duchownemu, ani-też trudnić się handlem, rzemiosłami lub innemi sprawami, któreby nie zgadzały się z powołaniem Duchownem, lub przeszkadzały im w wykonywaniu obowiązków Pastorskich.

§ 44.

Duchowni nie powinni się trudnić prowadzeniem processów i innych spraw sądowych, chyba takich, które dotyczą ich własnej osoby lub rodziny.

§ 45.

Проповѣдники могутъ принимать на себя должности опекуновъ и попечителей, не иначе, какъ съ разрѣшенія Консисторіи.

§ 46.

Проповѣдники, во всемъ, что касается до ихъ должности, состоятъ въ вѣдѣніи одного Духовнаго Начальства; но когда свѣтское присутственное мѣсто требуетъ отъ нихъ совершенія какого-либо Духовнаго дѣйствія, какъ на-примѣръ: увѣщанія закоснѣлаго преступника, приведенія къ присягѣ свидѣтелей и проч., то они обязаны исполнить сіе безъ замедленія; однако же не отлагая за симъ общественнаго Богослуженія и исправленія нетерпящихъ отсрочки Духовныхъ требъ.

§ 47.

Проповѣдники не могутъ безъ дозволенія отлучаться отъ своихъ приходовъ. Отпуски, не болѣе какъ на 8-мь дней, разрѣшаетъ Суперъ-Интендентъ, вслѣдствіе поданной о томъ просьбы. Объ отпускахъ на продолжи-

§ 45.

Duchowni nie mogą być Opiekunami lub Kuratorami, bez pozwolenia Konsystorza.

§ 46.

Duchowni, we wszelkich obowiązkach swego powołania, zależą jedynie od Władzy Duchownej. Gdyby jednak wezwani zostali przez świecką Władzę, dla dopełnienia obrządku religijnego, n. p. dla napomnienia zatwardziałego zbrodniarza, odebrania przysięgi od świadków i t. p., powinni temu zadosyćczynić bez zwłoki, nie opuszczając przecież z tego powodu publicznego nabożeństwa i nagłych obrządków religijnych.

§ 47.

Duchownym nie wolno oddalać się bez urlopu z obszaru swej Parafii. Urlopy, na czas do dni 8-miu, udziela Superintendent, w skutek zanesionej na piśmie prosby; o urlop na czas dłuższy, za pośrednictwem Superin-

тельнѣйшее время, Проповѣдники, чрезъ Суперъ-Интендента подаютъ прошенія въ Консисторію, которая въ правѣ увольнять ихъ, но не болѣе какъ на 28 дней. Если Проповѣдникъ испрашиваетъ себѣ отпускъ на болѣе продолжительное время, или намѣренъ отправиться за-границу, то Консисторія представляетъ о семъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

§ 48.

Проповѣдникъ, увольняемый въ отпускъ, обязанъ принять мѣры, дабы, во время его отсутствія, должность его была исправляема другимъ Проповѣдникомъ или Кандидатомъ, или же, когда въ приходѣ нѣтъ Кандидата, дабы проповѣдь въ воскресный или праздничный день была прочтена съ наоя Кистеромъ.

§ 49.

Испрашивая себѣ отпускъ, Проповѣдникъ обязанъ донести Суперъ-Интенденту о томъ, какимъ образомъ устроить онъ исправленіе Проповѣднической должности, на время своего отсутствія.

tendenta, Duchowni pōdają prośby do Konsystorza, który im mocen dać takowy na czas do dni 28-miu. Wrazie, jeżeli Duchowny żąda urlopu na czas dłuższy, lub gdy Duchowny ma zamiar udać się za granicę, Konsystorz czyni o tem przedstawienie do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

§ 48.

Duchowny, wydalający się za urlopem, powinien zarządzić stosowne zastępstwo, albo z sąsiednich Pastorów, lub Kandydata, lub, jeżeli ich nie ma, poruczy odczytanie kazania w dzień Niedzielny lub Święto przez Kantora.

§ 49.

Duchowny starający się o urlop, o zarządzić się mającem zastępstwie, przez czas jego nieobecności, obowiązany donieść Superintendowi.

§ 50.

Никакой Проповѣдникъ не можетъ совершать священнодѣйствій въ приходѣ другого Проповѣдника, безъ письменнаго приглашенія, или, по крайней мѣрѣ, изъявленія согласія сего послѣдняго.

§ 51.

Исключенія изъ сего правила допускаются въ томъ лишь случаѣ, когда кто либо изъ прихожанъ, по особеннымъ обстоятельствамъ и представленію Консисторіи получилъ отъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ дозволеніе имѣть для себя и семейства своего домашняго Проповѣдника. Если сей Проповѣдникъ посвященъ по установленному порядку, то можетъ въ домѣ, къ коему опредѣленъ, отправлять всѣ священнодѣйствія; но о томъ, что слѣдуетъ вносить въ Приходскія метрическія книги, долженъ каждый разъ, для исполненія, сообщать Приходскому Проповѣднику.

§ 52.

Если въ вѣдѣніи Проповѣдника, кромѣ Приходской Церкви, состоятъ філіалы, то онъ дол-

§ 50.

Duchowny nie może w innej Parafii odprawiać nabożeństwa i obrządków religijnych, nie otrzymawszy zaproszenia lub upoważnienia na piśmie od właściwego Pastora.

§ 51.

Wyjątki od tego przepisu w tym tylko wypadku są dopuszczone, jeżeli który z Członków Parafii, pod szczególnymi okolicznościami i na wniosek Konsystorza, od Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych pozyska pozwolenie utrzymania dla siebie i swej rodziny Kapelana domowego. Jeżeli takowy Kapelan, według przepisów został ordynowanym, w takim razie wykonywać może w domu, w którym jest umieszczonym, wszystkie czynności duchowne; o każdej zaś czynności, połączonej z Aktem Cywilnym, doniesie miejscowemu Pastorowi, dla spisania Aktu Cywilnego.

§ 52.

Duchowny, mający oprócz Parafii filiały, winien się zastosować, względem odprawiania

женъ, при совершении Богослуженія въ оныхъ, держаться существующаго или предписаннаго Консисторіею порядка.

§ 53.

Когда къ одному и тому же приходу определены два Проповѣдника, съ названіемъ Старшаго (Pastor primarius) и Діаконуса (Pastor secundarius; Comminister - Diaconus), или безъ сего приличія въ названіяхъ, то въ выдаваемой имъ призывной грамотѣ въ точности означаются обязанности и взаимныя ихъ по должности отношенія. Возникающіе между ними споры подлежатъ разсмотрѣнію Консисторіи. Вообще на Діаконуса возлагается пѣніе Коллектъ предъ алтаремъ, совершеніе другихъ сему подобныхъ Литургическихъ обрядовъ; въ случаѣ же особаго приглашенія къ тому главнымъ Проповѣдникомъ, или же его болѣзни, отсутствія или иныхъ, препятствующихъ ему самому исправлять свою должность обстоятельствъ, и совершеніе прочихъ священодѣйствій и Таинствъ, а равно и произнесеніе проповѣди.

nabożeństwa, do porządku zaprowadzonego lub wskazanego mu przez Konsystorz.

§ 53.

Gdy przy jednej Parafii urzęduje dwóch Pastorów z tytułem Starszego (Pastor primarius) i Dyakona (Pastor secundarius-Comminister-Diaconus), lub bez tej różnicy w nazwach, w takim razie obowiązki ich i wzajemne stosunki ściśle oznaczone będą w wokacyach. Spory, jakieby między nimi powstać mogły, podlegają rozstrzygnięciu Konsystorza. Wogóle obowiązkiem jest Dyakona odśpiewanie kollekty przed ołtarzem, odprawienie innych tego rodzaju Liturgicznych obrządków; wrazie zaś słabości, nieobecności, lub innych okoliczności, dla których Pastor starszy nie może sam wypełniać obowiązków urzędu, Dyakon, na szczególne jego wezwanie, dopełni także inne obrządki Religijne, Sakramenta, i będzie miał kazanie.

§ 54.

Каждый Проповѣдникъ обязанъ вести Приходскія метрическія книги о рождающихся, сочетающихся бракомъ и умирающихъ, равно, книгу оглашаемыхъ, записывать въ оныя немедленно всѣ совершаемыя имъ обряды, равно, по требованію Начальствъ и просьбъ частныхъ лицъ, выдавать выписки изъ метрическихъ книгъ, согласно существующимъ въ Царствѣ Польскомъ привиламъ.

§ 55.

Проповѣдникъ долженъ вести точные списки конфирмуемыхъ и причащаемыхъ въ его приходъ, по прилагаемымъ у сего формамъ, подъ лит. А. В.

Въ списокъ конфирмуемыхъ означается: 1) годъ, мѣсяцъ и день конфирмаціи; 2) полъ, имя и фамилія конфирмованнаго; 3) мѣсто и время его рожденія; 4) имя, фамилія, званіе, чинъ или ремесло родителей или воспитателей, если родители его не извѣстны; 5) замѣчанія о свѣдѣніяхъ конфирмованнаго въ Законъ Божіемъ; 6) общія замѣчанія.

§ 54.

Каждый Духовный obowiązаны jest utrzymywać Księgi Religijno-Cywilne, urodzonych, zaślubionych i umarłych, oraz Księgę zapowiedzi, i dopełnione obrządki Religijne w nie zapisywać niezwłocznie; niemniej wyciągi z tych Akt, na żądanie Władz lub stron wydawać, z zastosowaniem się do istniejących w Królestwie Polskiem przepisów.

§ 55.

Duchowny utrzymuje także Księgi, obejmujące wykazy Konfirmandów i Kommunikantów, podług dołączonych wzorów w oddzielnych Księgach pod lit. A. B.

Wykaz konfirmandów zawiera następujące wiadomości: 1) rok, miesiąc i dzień konfirmacyi; 2) płeć, imię i nazwisko konfirmanda; 3) miejsce i czas jego urodzenia; 4) imię i nazwisko, stan, stopień lub rzemiosło rodziców, lub tych, którzy go wychowali, jeżeli rodzice nie są znani; 5) uwagi o wiadomościach konfirmanda w Religii; 6) ogólne uwagi.

§ 56.

Въ списокъ причащающихся означается: 1) годъ, мѣсяцъ и день причащенія, и въ церкви-ли, дома, или на смертномъ одрѣ онъ былъ къ оному допущенъ; 2) имя, фамилія, званіе, чинъ или ремесло.

§ 57.

Проповѣдникъ долженъ ежегодно представлять въ Консисторію вѣдомости о числѣ родившихся, крещенныхъ, сочетавшихся бракомъ и умершихъ въ продолженіе года.

§ 58.

Кромѣ означенныхъ въ §§ 55-мъ и 56-мъ списковъ, каждый Проповѣдникъ долженъ имѣть одинъ общій всѣхъ своихъ прихожанъ.

§ 59.

Каждый приходскій Проповѣдникъ обязанъ составлять и такъ называемую хронику Церкви и прихода, означая въ оной всѣ, по чему либо достойныя примѣчанія происшествія,

§ 56.

W wykazie komunikantów zamieszcza się: 1) rok, miesiąc i dzień Komunii, czy w kościele lub-też w domu, czy na łożu śmiertelnem była mu takowa udzieloną; 2) imię, nazwisko, stan, stopień, albo rzemiosło komunikanta; 3) uwagi ogólne.

§ 57.

Duchowny obowiązany składać corocznie Konsystorzowi wykazy liczebne urodzonych, ochrzczonych, zaślubionych i zmarłych w ciągu roku.

§ 58.

Oprócz wykazów wymienionych w §§ 55 i 56, każdy Pastor obowiązany utrzymywać jeden ogólny wykaz wszystkich swoich parafijan.

§ 59.

Każdy Pastor Parafii obowiązany prowadzić tak nazwaną Kronikę kościoła i parafii, wymie-

имѣющія отношенія къ состоянію церкви и паствы его.

§ 60.

Евангелическо-Аугсбургскіе Проповѣдники, при совершеніи священнодѣйствій и во всѣхъ торжественныхъ случаяхъ носятъ особое, по установленной для сего формѣ, должностное одѣяніе.

Примѣчаніе. Кандидаты Духовенства носятъ то же одѣяніе, какъ и при посвященіи своемъ, такъ и во время проповѣданія съ каеэды.

§ 61.

Должностное одѣяніе Евангелическо-Аугсбургскихъ Проповѣдниковъ составляютъ: широкій таларъ изъ черной шерстяной или шелковой матеріи, сшитый наподобіе древняго Священническаго или хоральнаго одѣянія, бѣлый воротникъ съ висящими напередѣ концами и бархатный беретъ, который надѣвается лишь на открытомъ воздухѣ.

§ 62.

Евангелическо-Аугсбургскимъ Проповѣдникамъ, неимѣющимъ высшихъ Духовныхъ званій,

нижачъ в ней всеыскіе ваэныесые выпадкы, тыеэаче сыэ Коэсцола і Паралы.

§ 60.

Духовны Евангелыко-Аугсбурsey, пры од-бываныі оорэаэкоу релыгыных і пры всеыск-кых урочыстоэсцях, носэа оддзелны убюі урэдowy, подлуг прэпысаней формы.

Увага. Кандыдацы до стану Духовнаго носэа рэуныэ таке убюі пры wyswьеченыі swem, рэуныэ јакэ-теэ в часыі, кыды маэа ка-заныі.

§ 61.

Урэдowy убюі Духовных Евангелыко-Аугсбургскых станowy: шырока тога з матерыі welуіаней lub једwabней czарней, на спосэб давнаго убюіу Духовнаго, lub chorал-наго, колныерык былы з двома на прэоэ спа-даэачемы концамы і барет ахамытны, кэуры tyl-ко на отwartem powыетрзу носыі бэда.

§ 62.

Духовны Евангелыко-Аугсбургsey, ныма-эуы wysэыых stopны Духовных, то-јест, ные

ний: Генераль-Суперъ-Интендента, Суперъ-Интендента, Доктора Богословіи, присвояются слѣдующіе титулы: Совѣтнику Консistorіи и Оберъ-Пастору (Pastor primarius) Hochehrwürden, Пастору и исправляющему должность Пастора Адъюнкту Hochwoblehrwürden.

§ 63.

Доходы, коими Евангелическо-Аугсбургскіе Проповѣдники пользовались, на основаніи законовъ или мѣстныхъ обычаевъ, не могутъ быть уменьшаемы по волѣ прихожанъ; имъ также дозволяется принимать, за совершение священнодѣйствій, бывшія доселѣ въ обыкновеніи даванія и впредь до новыхъ общихъ распоряженій, въ томъ самомъ количествѣ, какъ донынѣ.

§ 64.

Проповѣдникъ не въ правѣ за невзность слѣдующихъ ему даваній отказываться отъ совершения священнодѣйствія, или же отлагать оное. Но онъ можетъ просить Консistorію о взысканіи сихъ даваній чрезъ свѣтское Начальство.

бѣдący Jeneralnymi Superintendentami, lub Superintendentami, Doktorami Teologii, mają następujące tytuły: Radca Konsystorza i Pastor 1-szy (Pastor primarius) Hochehrwürden, Przewielebny; Pastor, Adjunkt, p. o. Pastora—Hochwoblehrwürden, Wielebny.

§ 63.

Dochody, które dotąd Duchowni Ewangelicko-Augsburgsey pobierają, na zasadzie praw lub miejscowych zwyczajów, nie mogą być zmniejszane z woli Parafijan. Mogą oni również za odbyte czynności religijne odbierać ofiary w takiej ilości i nadal, jak dotąd odbierali, a to do czasu wydania nowych ogólnych w tej mierze rozporządzeń.

§ 64.

Duchowny nie może wzbraniać się dopełnić obrządku religijnego lub wstrzymać takowy, z powodu nieodebranej należytości. Jednak wolno mu jest udać się z prośbą do Konsystorza o ściągnięcie należytości za pośrednictwem Władz świeckich.

§ 65.

Проповѣдники, въ перепискѣ своей по дѣламъ до ихъ должности относящимся, употребляютъ Церковную печать; письма и пакеты ихъ, за сею печатью, отправляются безъ платежа въсовыхъ денегъ.

§ 66.

Въ дѣлахъ относящихся къ званію Духовнаго и къ обязанностямъ сего званія, Проповѣдники отвѣтствуютъ предъ Консисторією, по установленному для сего порядку; во всѣхъ иныхъ дѣлахъ они подвѣдомственны Свѣтскимъ Присутственнымъ мѣстамъ, по принадлежности.

§ 67.

Евангелическо - Аугсбургскіе Проповѣдники, доколе состоятъ въ семъ званіи, пользуются всеми правами личнаго дворянства, и потому освобождены отъ всѣхъ личныхъ податей и повинностей. Тѣ, кои слагаютъ съ себя Духовное званіе, обязаны, на основаніи существующихъ о семъ узаконеній, избрать себѣ

§ 65.

Duchowni, w korespondencyach, urzędu ich dotyczących, używają pieczęci Kościelnej; expedyceye ich i paki, opatrzone takową pieczęcią, Poczta przesyła bez opłaty portorii.

§ 66.

W sprawach tyczących się urzędu i obowiązków stanu Duchownego, Duchowni odpowiadają przed Konsystorzem, wedle przepisanego porządku; we wszystkich innych sprawach oni ulegają właściwym świeckim Władzom.

§ 67.

Duchowni Ewangelicko-Augsburgscy, do póki zostają w urzędowaniu, używają wszystkich praw szlachty osobistej i przeto wolni są od wszelkich osobistych podatków i powinności. Ci, którzy opuszczają stan Duchowny, na mocy istniejących przepisów, obowiązani obrać sobie nowy sposób życia, w terminie

новый родъ жизни въ опредѣленный срокъ. Дети ихъ, кромѣ рожденных послѣ оставленія ими Духовнаго званія, пользуются правами дѣтей личныхъ дворянъ.

D.

О мѣрахъ исправленія и наказанія Проповѣдника.

§ 68.

Проповѣдники, за упущенія и преступленія, по должности или званію, наказываются, смотря по важности сихъ проступковъ и сопровождавшихъ оныя обстоятельствъ, или: 1) выговоромъ, или: 2) отрѣшеніемъ отъ должности, или же, наконецъ 3) лишеніемъ Духовнаго сана.

§ 69.

Выговоръ можетъ быть двоякій: обыкновенный и строгій.

§ 70.

Обыкновенный выговоръ состоитъ: 1) въ словесномъ или письменномъ замѣчаніи отъ

oznaczonym. Dzieciom ich, oprócz urodzonych po opuszczeniu przez nich stanu Duchownego, służą prawa dzieci szlachty osobistej.

D.

O Karności służbowej.

§ 68.

Na Duchownych, za uchybienia i wykroczenia w urzędowaniu, lub przeciw stanowi swemu, stosownie do ważności tych przewinień i okoliczności im towarzyszących wymierza się: 1) nagana; 2) złożenie z urzędu, наконецъ 3) pozbawienie stanu Duchownego.

§ 69.

Nagana może być dwójaka: prosta i surowa.

§ 70.

Prostą nagane stanowi: 1) Słowne lub pisemne upomnienie przez Superintendenta lub

надлежащаго Суперъ-Интендента или Генераль-Суперъ-Интендента; причемъ Проповѣднику поставляется на видъ большая или меньшая важность вины его, съ увѣщаніемъ быть впредь осторожнѣе. Суперъ-Интендентъ или Генераль-Суперъ-Интендентъ доносить о семъ Консistoriи. 2) Въ письменномъ то-гожъ рода замѣчаніи отъ Консistoriи. Съ симъ выговоромъ можетъ быть соединяемо наложеніе денежной пени, но не свыше 15 р. сер.

§ 71.

Обыкновенный выговоръ отъ Суперъ-Интендента или Генераль-Суперъ-Интендента дѣлается за легкіе отъ необдуманности или нерадѣнія проступки, не давшіе повода ни къ соблазну, ни къ жалобѣ на оскорбленіе принадлежащихъ кому-либо правъ. Обыкновенный выговоръ отъ Консistoriи дѣлается за проступки болѣе важныя, а равно и въ тѣхъ случаяхъ, когда Проповѣдникъ снова оказался виновнымъ въ упущеніи, за которое получилъ уже выговоръ отъ своего Суперъ-Интендента или Генераль-Суперъ-Интендента.

Generalnego Superintendenta Duchownemu udzielone, z wytknięciemъ większej lub mniejszej ważności przewinienia, i z ostrzeżeniem, aby nadal był rozważniejszymъ; Superintendent lub Generalny Superintendent donosi o tém Konsystorzowi. 2) Pismienne tego rodzaju upomnienie ze strony Konsystorza. Z tém upomnieniemъ może być połączona kara pieniężna, nie więcej wszakże jak rubli srebremъ 15 wynosząca.

§ 71.

Prosta nagana Superintendenta lub Generalnego Superintendenta wymierzana bywa za mniej ważne przewinienia, wynikające z nierozwagi lub niepilności, które wszakże nie dały powodu do zgorszenia albo do skargi o ścieśnienie komukolwiek właściwychъ jego prawъ. Prosta nagana ze strony Konsystorza wymierza się za przewinienia ważniejsze, niemniej i w tychъ wypadkach, kiedy Duchowny powtórnie okaże się być winnymъ uchybienia, za które otrzymałъ nagane od swego Superintendenta lub Generalnego Superintendenta.

§ 72.

Строгий выговор дѣлается въ полномъ собраніи Консistorіи и записывается въ послужный списокъ. Съ симъ выговоромъ можетъ, смотря по обстоятельствамъ, быть соединяемо письменное объявленіе о винѣ Проповѣдника Духовенству того Суперъ-Интендентскаго Округа, въ коемъ онъ находится, или даже и всему Духовенству въ Царствѣ. Съ строгимъ выговоромъ можетъ также быть въ нѣкоторыхъ случаяхъ соединено наложеніе денежной пени не свыше 45 руб. сер.

Примѣчаніе. Если по отдаленности мѣсто-пребыванія Проповѣдника, онъ не можетъ безъ важнаго затрудненія лично явиться въ Консistorію, то выговоръ дѣлается ему письменно, и вмѣсто призванія въ Консistorію опредѣляется, чтобы сей выговоръ былъ объявленъ всѣмъ Проповѣдникамъ того Суперъ-Интендентскаго Округа, въ коемъ находится виновный или же и всему Духовенству въ Царствѣ.

§ 73.

Строгий выговоръ назначается за утвержденное собственнымъ сознаниемъ, или инымъ

§ 72.

Surowa nagana wymierza się wobec zebra-
nego Konsystorza i zapisuje się do stanu słu-
żby. Z naganą tą, w miarę okoliczności, mo-
że być połączone zawiadomienie o winie Ducha-
wnego na piśmie Duchowieństwa tej Superin-
tendentury, w której on zostaje, lub nawet ca-
łego Duchowieństwa w Królestwie. Z surową
naganą może także w niektórych wypadkach
być połączona kara pieniężna, nie więcej je-
dnak jak 45 r. s. wynosząca.

Uwaga. Jeżeli z powodu odległości miej-
sca pobytu Duchownego tenże nie może bez
ważnej przeszkody osobiście stawić się przed
Konsystorzem, wówczas nagana udziela mu się
na piśmie, i zamiast przywołania do Konsysto-
rza, oznajmia się o tej naganie wszystkimi Du-
chownym tej Dyecezyi, do której winny nale-
ży, lub też i całemu Duchowieństwu w Kró-
lestwie.

§ 73.

Surowa nagana wymierza się za narusze-
nie obowiązków, stwierdzone własnem zezna-

образомъ доказанное нарушение обязанностей; особенно же за неповиновение приказаніямъ Начальства, и за оскорбительные письменные или словесные отзывы о сихъ приказаніяхъ, а равно и за другіе важнѣйшіе проступки, если токмо съ достовѣрностію извѣстно, что оныя учинены не по злому умыслу, а по неосторожности или недоразумѣнію.

Примѣчаніе. Когда чрезъ нарушение обязанностей подчиненности оскорблено высшее духовное или свѣтское Начальство, то виновный подвергается строжайшему наказанію, если же, оказывая неповиновение Начальнику, Проповѣдникъ осмѣлился и оскорбить честь его, то онъ за сіе предается еще особенному взысканію, на основаніи общихъ о томъ законовъ.

§ 74.

Отрѣшеніе отъ должности опредѣляется за болѣе важныя, или же за многіе въ одно и то же время сдѣлавшіеся гласными проступки противъ должности или званія; оному подвергаются также Проповѣдники, оказывающіеся вновь виновными въ проступкахъ, за которые имъ былъ уже сдѣланъ строгій отъ

нимъ lub w inny sposób, szczególnie zaś za nieposłuszeństwo rozkazom Zwierzchności lub za uciążające wyrażenia na piśmie lub ustne względem tych rozkazów, niemniej i za inne ważniejsze wykroczenia, jeżeli tylko z pewnością jest wiadomo, że takowe popełnione zostały nie w złym zamiarze, lecz przez nieostrożność lub złe zrozumienie.

Uwaga. Kiedy przez naruszenie obowiązków uległości uciążono wyższej Władzy duchownej lub świeckiej, wówczas winny ulega surowszej karze; jeżeli zaś Duchowny, okazując nieposłuszeństwo, poważił się obrazić honor tejże Władzy, wówczas ulega jeszcze szczególnemu skarceniu na mocy ogólnych praw.

§ 74.

Złożenie z urzędu stanowi się za ważniejsze i liczne w jednym czasie do wiadomości doszłe przewinienia, dopełnione co do urzędu lub stanu. Tej karze ulegają także Duchowni, dopuszczający się nanowo przewinień, za które im ze strony Konsystorza udzieloną była surowa nagana, jak również ci, którzy prawomocnym

Консистеріи выговоръ, а равно и тѣ, которые, по вступившему въ законную силу приговору Свѣтскаго Суда, присуждены за уголовное преступленіе къ наказанію, хотя и не лишающему чести, по могущему унижить духовный санъ.

Съ отрѣшеніемъ отъ должности можетъ быть, смотря по обстоятельствамъ дѣла, соединено воспрещеніе вновь опредѣлять его къ какому-либо Пасторскому мѣсту и особое о томъ объявленіе всѣмъ Проповѣдникамъ въ Царствѣ.

§ 75.

Лишеніе духовнаго сана опредѣляется за самыя важныя проступки противъ должности или званія, или же, когда Проповѣдникъ за уголовное преступленіе приговаривается Свѣтскимъ Судомъ къ наказанію, лишающему чести, или замѣняющему смертную казнь.

§ 76.

Проповѣдники не иначе могутъ быть лишены Духовнаго сана, или отрѣшаемы отъ должности, какъ по формальному Судебному

выроkiem Sądów świeckich osądzeni zostali, za przestępstwo kryminalne, na karę chociaż nie pozbawiającą honoru, lecz mogącą poniżyć stan Duchowny.

Z złożeniem z urzędu może być, w miarę okoliczności, połączone wzbronienie mianowania go na jakikolwiek Pastorski urząd i zarazem oznajmienie o tém wszystkim Duchownym w Królestwie.

§ 75.

Pozbawienie stanu Duchownego wymierza się za najważniejsze wykroczenia w urzędowaniu lub stanie, albo-też, gdy Duchowny, za przestępstwo kryminalne, skazany jest przez sąd świecki na karę pozbawiającą honoru, albo zastępującą karę śmierci.

§ 76.

Duchowny nieinaczey może być pozbawiony stanu Duchownego, lub złożony z urzędu, jak

приговору или же особому Высочайшему повелѣнію.

§ 77.

Постановленіе о лишеніи Духовнаго сана приводится въ исполненіе двоякимъ образомъ: или 1) вытребованіемъ отъ виновнаго грамоты на Духовное званіе и знаковъ онаго, или же 2) торжественнымъ снятіемъ съ него сихъ знаковъ и отобраніемъ грамоты въ полномъ собраніи Консисторіи.

§ 78.

Если Проповѣдникъ приговаривается Свѣтскимъ Судомъ къ смертной казни, или замѣняющимъ оную наказаніямъ, или же къ лишенію чести, то Судъ извѣщаетъ о томъ Консисторію, дабы она лишила его Духовнаго сана до объявленія приговора.

§ 79.

Духовный, приговоренный Судомъ къ смертной казни, или замѣняющимъ оную наказаніямъ, хотя бы въ послѣдствіи и получилъ

на mocy formalnego wyroku, albo-też oddzielnego Najwyższego Rozkazu.

§ 77.

Wyrok, pozbawiający stanu Duchownego, wykonywa się dwojakim sposobem, albo: 1) przez odebranie od winnego świadectwa ordynacyjnego i znaków stanu jego, lub, 2) przez uroczyste zdjęcie z niego znaków stanu i odebranie świadectwa ordynacyjnego na kompletnem posiedzeniu Konsystorza.

§ 78.

Jeżeli Duchowny skazany jest przez Sąd świecki na karę śmierci, albo inną karę takową zastępującą, lub-też na pozbawienie honoru, wówczas Sąd zawiadamia o tém Konsystorz, ażeby ten, przed ogłoszeniem wyroku, pozbawił go stanu Duchownego.

§ 79.

Duchowny skazany przez Sąd na śmierć, lub inną karę, takową karę zastępującą, chociażby

прощенье, остается лишеннымъ навсегда Духовнаго сана.

§ 80.

Кромѣ опредѣляемыхъ предшедшими статьями наказаній, Проповѣдники могутъ въ нѣкоторыхъ случаяхъ быть подвергаемы временному удаленію отъ должности. Впрочемъ сіе не считается наказаніемъ, а только необходимою мѣрою предосторожности.

§ 81.

Проповѣдникъ временно удаляется отъ должности: 1) Когда онъ пойманъ при самомъ совершеніи уголовнаго преступленія, или же 2) когда, по сильному подозрѣнію въ такомъ преступленіи, взятъ Свѣтскимъ Судомъ подъ стражу, или 3) когда подпалъ подъ слѣдствіе за тяжкое по должности или званію преступленіе, влекущее за собою отрѣшеніе отъ должности и самое лишеніе Духовнаго сана, или 4) когда онъ обвиняемъ въ учиненіи таковаго преступленія и сознался въ ономъ, или, наконецъ, 5) когда на немъ лежитъ столь сильное подозрѣніе, что въ продолженіи слѣд-

въ позднѣйшемъ czasie otrzymał ulaskawienie, jest nazawsze pozbawionym stanu Duchownego.

§ 80.

Oprócz kar oznaczonych poprzedzającymi paragrafami, Duchowni mogą w niektórych niżej oznaczonych przypadkach ulegać czasowemu zawieszeniu w urzędowaniu. Wszakże to nie liczy się za karę, lecz tylko za konieczny środek ostrożności.

§ 81.

Duchowny czasowo zawiesza się w urzędowaniu: 1) kiedy zostanie pojmanym przy spełnieniu zbrodni kryminalnej, lub-też 2) gdy, z powodu mocnego podejrzenia o spełnienie takowej, wziętym został pod straż przez Sąd świecki, albo 3) gdy dostał się pod śledztwo za ciężkie wykroczenia w służbie, lub też w powołaniu, pociągające za sobą oddalenie go od urzędu lub pozbawienie godności Duchownej; lub też, 4) kiedy obwiniony został o dopelnienie takowego przestępstwa i przyznał się do tego; albo nakoniec 5) gdy pada na niego tak mocne podejrzenie, że* podczas trwania śledztwa mo-

ствія могъ бы, отъ исправленія имъ Проповѣднической должности, произойти для прихода соблазнъ.

§ 82.

О всякомъ нужномъ по уголовному преступленію арестованіи Проповѣдника, Свѣтскія Присутственныя мѣста извѣщаютъ Консисторію, когда можно предварительно, или по крайней мѣрѣ немедленно по арестованіи, дабы Консисторія могла въ то же время, удаливъ его отъ должности, принять нужныя мѣры для порученія исправленія оной другому и отрядить къ слѣдствію одного изъ своихъ членовъ или другаго Духовнаго Сановника.

§ 83.

Удаленный отъ должности Проповѣдникъ обязанъ тому, кто въ сіе время будетъ исправлять оную, отдать половину всего получаемаго по сему мѣсту жалованья и всѣ особенныя доходы за исправленіе Духовныхъ требъ.

§ 84.

О каждомъ Проповѣдникѣ, удаленномъ отъ должности на время, или же вовсе отъ оной

глобы наступить згоршеніе для Парафії, gdyby pozostawionym był przy pełnieniu swoich obowiązków.

§ 82.

O potrzebie aresztowania Duchownego za zbrodnie, Władze świeckie zawiadamiają Konsystorz, jeżeli można, poprzednio, lub przynajmniej natychmiast po aresztowaniu, ażeby Konsystorz mógł zaraz, po oddaleniu go od urzędu, przedsięwziąć stosowne kroki dla powierzenia takowego drugiemu, i delegować na śledztwo jednego z swych członków lub-tęż drugiego Duchownego.

§ 83.

Suspendowany Duchowny obowiązany jest temu, kto przez czas jego suspensy będzie sprawował urząd, oddać połowę pensyi do urzędu przywiązanej i wszelkie dochody za wykonywane czynności religijne.

§ 84.

O każdym Duchownym suspendowanym na pewny czas, lub zupełnie z urzędu złożonym,

отрѣшенномъ, а также и о лишеніи его Духовнаго сана, Консисторія немедленно и подробно доносить Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

§ 85.

За распространіе ученія, несогласнаго съ Священнымъ, объясненнымъ въ Символическихъ книгахъ, Писаніемъ и съ правилами Церкви, Проповѣдникъ наказывается или обыкновеннымъ или же строгимъ выговоромъ, или и отрѣшеніемъ отъ должности, смотря по важности, т. е. по свойству и направленію распространяемыхъ имъ ложныхъ мнѣній, и по тому, имѣлъ-ли онъ при семъ какое-либо противозаконное злонамѣреніе.

§ 86.

Проповѣдника, распространяющаго ложныя мнѣнія и ученія, неумышленно, а по неосторожности, или не полному разумѣнію силы словъ Св. Писанія или же употребляемыхъ имъ самымъ выраженій, непосредственные Начальники его обязаны сначала увѣщать и вразумлять; если сіи наставленія и увѣщанія

lub-też pozbawionym godności Duchownej, Konsystorz natychmiast z wszelkimi szczegółami donosi Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

§ 85.

Za upowszechnianie nauki niezgodnej z Pismem Świętem, objaśnionem Księgami Symbolicznymi i zasadami Kościoła, na Duchownego wymierza się prostą lub surową naganą, lub-też stanowi się złożenie z urzędu, w miarę ważności winy, t. j. w miarę natury i celu rozszerzonych przez niego błędów, a nadto w miarę przekonania, czyli miał przytem jaki nieprawny lub zły zamiar.

§ 86.

Duchownego, upowszechniającego błędne zdania i nauki, nie z umysłu, lecz przez nieroztropność, lub przez niedokładne rozumienie słów Pisma Świętego, lub-też używanych przez niego samego wyrażeń, bezpośredni jego Zwierzchnicy powinni z początku upomnieć i przekonać, i jeżeli takowe upomnienia pozostaną bez skut-

будуть безъ успѣха и онъ снова окажется виновнымъ въ такой же неосторожности, то, смотря по обстоятельствамъ, можетъ быть подвергнутъ обыкновенному или же и строгому выговору, а наконецъ, въ случаѣ упорства, согласно съ постановленіемъ предшедшаго § 85 и отрѣшеніемъ отъ должности.

§ 87.

Если Проповѣдникъ, по нерадѣнію или лѣности уклоняется отъ исполненія обязанности посѣщать больныхъ для облегченія ихъ страданій Духовнымъ врачеваніемъ, то наказывается за сіе, сначала обыкновеннымъ, а потомъ строгимъ отъ Консисторіи выговоромъ; въ случаѣ же неисправленія, и отрѣшеніемъ отъ должности.

§ 88.

Если Евангелическо-Аугсбургскій Проповѣдникъ присоединить къ своей Церкви члена Церкви Православной, то немедленно отрѣ-

ку и онъ повтѣрно окажетъ сіе быѣ виннымъ такой samej neroztropności, w takim razie, stosownie do okoliczności, może byѣ wymierzona na niego prosta lub surowa nagana, a wreście, wrazie uporu, stosownie do przepisów poprzedniego paragrafu 85, może byѣ usuniętyм od urzędu.

§ 87.

Jeżeli Duchowny przez niedbalstwo lub lenistwo uchyla się od obowiązku odwiedzania chorych dla ulżenia im w cierpieniach przez Duchowne nauki, w ten czas będzie miał udzieloną od Konsystorza nagane, najprzód prostą, następnie surową, a wrazie, jeżeli się nie poprawi, zostanie złożonym z urzędu.

§ 88.

Jeżeli Duchowny Ewangelicko-Augsburgski przyjmie do swego Kościoła członka Kościoła Prawosławnego, w takim razie niezwłocznie

шается отъ должности, лишается сана и предается Свѣтскому Суду, для поступленія по законамъ. За совершеніе брака, когда одна изъ сочетающихся сторонъ исповѣдуетъ Православную вѣру, за крещеніе дѣтей отъ такихъ смѣшанныхъ браковъ, безъ надлежащаго на то особеннаго дозволенія и вообще за совершеніе какихъ-либо Духовныхъ требъ, членамъ Церкви Православной, если сіе сдѣлано Проповѣдникомъ съ вѣдома, а не по извиняемой обстоятельствами ошибкѣ, онъ отрѣшается отъ должности и впредь уже не можетъ быть опредѣленъ ни къ какому Евангелическо-Аугсбургскому приходу.

§ 89.

Если Проповѣдникъ ведетъ соблазнительную и порочную жизнь, и неоднократно увещанія Начальниковъ его и обыкновенные и строгіе выговоры ихъ и Консисторіи не произведутъ въ немъ желаемого исправленія, то Консисторія приговариваетъ его къ отрѣшенію отъ мѣста, или, смотря по важности обвиненія и соблазна, и къ лишенію духовнаго сана.

oddalony zostanie od urzędu, pozbawiony jest stanu Duchownego, oddany będzie pod Sąd świecki dla postąpienia z nim podług praw. Za pobłogosławienie małżeństwa, jeżeli jedna ze stron zawierających takowe jest wyznania Prawosławnego; za ochrzczenie dzieci spłodzonych z takichże mieszanych małżeństw, bez należytego na to szczególnego pozwolenia, i w ogóle za odbycie jakiegokolwiek obrządków religijnych dla członków Kościoła Prawosławnego, jeżeli tego Duchowny dopuścił się z wiadomością, nie zaś przez pomyłkę, okolicznościami usprawiedliwić się dającą, w takim razie usuwa się od urzędu, i nadal nie może otrzymać żadnego pastorału Ewangelicko-Augsburskiego.

§ 89.

Jeżeli Duchowny prowadzi nierządne i gorszące życie, a niejednokrotne napomnienia Zwierzchników jego i proste i surowe nagany ich i Konsystorza nie spowodują pożądaney poprawy, w takim razie Konsystorz osądzi go na złożenie z urzędu, lub, w miarę ważności winy i zgorszenia, na pozbawienie stanu Duchownego.

Если Проповѣдникъ обвиняется въ какомъ-либо неозначенномъ именно въ предшедшихъ статьяхъ нарушеніи своихъ обязанностей по должности, то Консисто́рія, при разсмотрѣніи сего обвиненія, принимаетъ въ соображеніе: 1) большую или меньшую важность нарушенной имъ обязанности и происшедшіе отъ того соблазны, вредъ или оскорбленіе правъ; 2) побужденія его при совершеніи имъ проступка по необдуманности или же по противузаконному злему намѣренію; 3) мнѣніе о немъ прихожанъ его и степень ихъ къ нему привязанности; наконецъ 4) отзывы о немъ Суперъ-Интендента или Генераль-Суперъ-Интендента. На основаніи сихъ соображеній, Консисто́рія или предписываетъ непосредственному Начальству Проповѣдника увѣщать и наставлять его, или же дѣлаетъ ему отъ себя болѣе или менѣе строгій выговоръ или, наконецъ, буде всѣ сии мѣры исправленія покажутся недостаточными, то приговариваетъ его къ отрѣшенію отъ мѣста, а за весьма важные, вредные по своимъ послѣдствіямъ для всего прихода, или для всей Евангелическо-Аугсбургской Церкви, проступки, даже и къ лишенію Духовнаго сана.

Jeżeli Duchowny obwiniony jest o jakiekolwiek naruszenie obowiązków swego urzędu, niewymienione w poprzednich paragrafach, w takim razie Konsystorz, przy rozpoznaniu tego obwinienia, bierze na uwagę: 1) większy lub mniejszy stopień przekroczenia przez niego obowiązku i wynikłe z tąd zgorzenie, szkodę lub ubliżenie prawom; 2) czy wykroczenie pochodziło z nieuwagi lub nieprawego złego zamiaru; 3) jaka jest o nim opinia parafian i w jakim stopniu posiada ich przywiązanie; wreszcie 4) opinią o nim Superintendenta lub Jeneralnego Superintendenta. Na tych zasadach Konsystorz albo poleca bezpośredniemu Zwierzchnikowi Duchownego, aby go upominał, albo czyni mu od siebie więcej lub mniej surową naganą; lub wreszcie jeżeli wszystkie te środki poprawy okażą się nie dostatecznymi, wtenczas wydaje wyrok składający go z urzędu, a za wykroczenia bardzo ważne, szkodliwe w swych skutkach dla całej Parafii lub dla całego Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, skazuje go nawet na pozbawienie stanu Duchownego.

ОТДѢЛЕНИЕ III.

О Церковномъ Причтѣ.

§ 91.

Къ числу Церковныхъ Причестниковъ принадлежать: Органистъ, Канторъ, Кистеръ и Церковный писарь; къ числу же Церковно-служителей принадлежать: гробокопатель, калькантъ и сторожа.

§ 92.

Церковная Коллегія избираетъ большинствомъ голосовъ людей имѣющихъ надлежащія способности къ занятію прописанныхъ въ § 91 должностей, и составивъ протоколъ о выборѣ ихъ, представляетъ таковой Суперъ-Интенденту, вмѣстѣ съ пригласительною грамотою, вѣдомостію объ окладѣ содержанія и документами избранныхъ.

§ 93.

Суперъ-Интендентъ утверждаетъ назначеніе гробокопателя, кальканта и сторожей, донося

ODDZIAŁ III.

O officyalistach i sługach Kościelnych.

§ 91.

Officyalistami Kościelnymi są: Organista, Kantor, Zakrystyan i Pisarz Kościelny. Sługami zaś Kościelnymi: Grabarz, Kalkant i Posługacze.

§ 92.

Kollegium Kościelne wybiera większością głosów osoby dostatecznie usposobione do sprawowania wymienionych w § 91-m posad, i spisawszy protokół wyboru, takowy, wraz z wokacyą, instrukcyą, spisem emolumentów i z dowodami kwalifikacyi przedstawia Superintendentowi.

§ 93.

Wokacyę Grabarza, Kalkanta i Posługaczy zatwierdza Superintendent i składa o tém rapport

о семъ въ то же время Консистеріи; объ утвержденіи же Органиста, Кантора, Кистера и Церковнаго писаря, представляетъ Консистеріи, присовокупляя свое мнѣніе.

§ 94.

Канторъ Молитвеннаго дома избирается подлежащимъ Проповѣдникомъ, совокупно съ кладбищнымъ Дозоромъ и представляется на утвержденіе Консистеріи, установленнымъ въ 92 § порядкомъ.

§ 95.

Кистеръ долженъ помогать Проповѣднику во всемъ касающимся до Церковнаго служенія, и оказывать должное повиновеніе какъ ему, такъ и Церковной Коллегіи. Это относится и къ прочимъ Церковнымъ Причетникамъ и служителямъ.

§ 96.

Причетники и служители увольняются и отрѣшаются тою властію, которою были утверждены въ своей должности.

Konsystorzowi; zaś wokacyę Organisty, Kantora, Zakrystyana i Pisarza Kościelnego, przy dołączeniu opinii, przesyła do zatwierdzenia Konsystorzowi.

§ 94.

Kantora przy Domie Modlitwy wybiera właściwy Pastor łącznie z Dózorem cmentarzowym, i wokacyę jego przedstawia do potwierdzenia Konsystorzowi, porządkiem, w § 92 oznaczonym.

§ 95.

Zakrystyan obowiązany pomagać Pastrowi we wszystkim, co się dotyczy służby Kościelnej, i okazywać, tak jemu, jak i Kollegium Kościelnemu winne posłuszeństwo. To samo stosuje się do innych officyalistów i sług Kościelnych.

§ 96.

Uwolnienie i oddalenie officyalistów oraz sług Kościelnych, wykonywane będzie przez te same Władze, które ich nominowały.

Проповѣдники, Церковныя Коллегія и кладбищныя Дозоры по возможности стараются о соединеніи въ одномъ лицѣ должностей Кантора и обязанностей Учителей Приходскихъ Училищъ; потому, при разсмотрѣніи документовъ лицъ, ходатайствующихъ о назначеніи ихъ въ должность Кантора, обращаютъ вниманіе на то, имѣютъ-ли они требуемыя Училищнымъ Уставомъ способности для исправленія обязанностей Учителей Приходскихъ Училищъ.

ГЛАВА II.

О высшихъ Духовныхъ Синодникахъ.

А.

О Суперъ-Интендентахъ.

Управленіе Евангелическо-Аугсбургскими приходами въ Царствѣ Польскомъ, въ Духовномъ отношеніи, разделяется на 4 Суперъ-

Pastorowie, Kollegija Kościelne i Dozory cmentarzowe starać się będą ile można o połączenie obowiązków Kantorów z obowiązkami Nauczycieli Szkółek parafijalnych, i w tym celu, przy rozpoznawaniu dowodów kwalifikacyjnych osób ubiegających się o posadę Kantora, szczególnie zwrócić uwagę na to, iżby zarazem posiadały kwalifikacyą, Ustawą Szkolną dla Nauczycieli parafijalnych przepisaną.

R O Z D Z I A Ł II.

O wyższych Urzędach Duchownych.

A.

O Superintendentach.

Zarząd Parafij Ewangelicko-Augsburskich w Królestwie Polskiem, pod względem Duchownym, dzieli się obecnie na cztery Superintenden-

Интендентскіе Округа, именно: Варшавскій, Калишскій, Августовскій и Плоцкій.

§ 99.

Если въ послѣдствіи окажется нужнымъ учрежденіе новаго Суперъ-Интендентскаго Округа, или какое-либо измѣненіе въ пространствѣ существующихъ Суперъ-Интендентскихъ Округовъ, то Консисторія представляетъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ свои по сему предмету предположенія.

§ 100.

Въ случаѣ кончины Суперъ-Интендента, или тяжкой, препятствующей ему исправлять должность болѣзни, мѣсто его занимаетъ, до назначенія новаго Суперъ-Интендента, старшій по службѣ въ томъ Округѣ, или же иный, по избранію Консисторіи, Проповѣдникъ.

§ 101.

Когда открывается вакансія Суперъ-Интендента, то Консисторія созываетъ всѣхъ Про-

tur, czyli Dyecezyj, to-jest: Warszawską, Kaliską, Augustowską i Płocką.

§ 99.

Gdyby w przyszłości okazała się potrzeba powiększenia liczby Dyecezyj lub zaprowadzenia ich zmiany w granicach dotąd istniejących, Konsystorz przedstawia w tym względzie wniosek swój Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

§ 100.

W razie zaszłej śmierci lub długo-trwającej choroby Superintendenta, stającej mu na przeszkodzie w pełnieniu obowiązków, zanim nowy Superintendent mianowanym będzie, zastąpi go w urzędowaniu Duchowny, starszy w Dyecezyi co do lat służby, lub inny przez Konsystorz wybrany.

§ 101.

W razie otworzenia się wakansu na urząd Superintendenta, Konsystorz zwołuje wszystkich

повѣдниковъ того Суперъ-Интендентскаго Округа, для избранія двухъ Кандидатовъ на упразднившееся мѣсто, или требуетъ мнѣній ихъ письменно.

Если Консисторія на принятіе избранныхъ Кандидатовъ не изъявитъ согласія, то назначаетъ вторичный выборъ между Пасторами двухъ, а въ случаѣ надобности, трехъ Округовъ.

Избранныхъ двухъ Кандидатовъ Консисторія, чрезъ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, съ своимъ заключеніемъ, представляетъ Намѣстнику Царства, для утвержденія одного изъ нихъ.

§ 102.

Суперъ - Интенденты подчинены непосредственно Генераль-Суперъ-Интенденту и Консисторіи, и сами суть непосредственные Начальники принадлежащихъ къ ихъ Округамъ Проповѣдниковъ; они сообщаютъ имъ всѣ предписанія Духовнаго Начальства, получаютъ отъ нихъ донесенія для представленія Высшимъ Властямъ, и какъ ближайшіе надзиратели и наставники ихъ, наблюдаютъ за ихъ ученіемъ, нравственною жизнію и точностію

Pastorów Dyecezyi dla wybrania dwóch Kandydatów, lub- też zażąda od każdego z tychże Pastorów zdania na piśmie.

Jeżeli Konsystorz nie zgodzi się na przyjęcie wybranych Kandydatów, wtedy zarządza powtórny wybór z Pastorów dwóch, a wrazie potrzeby, trzech Dyecezyj.

Następnie Konsystorz przedstawia wybranych dwóch Kandydatów, za pośrednictwem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych; z swą opinią, Namiestnikowi Królestwa, dla potwierdzenia jednego z nich.

§ 102.

Superintendenci zależą bezpośrednio od Generalnego Superintendenta i Konsystorza, i sami są bezpośrednimi przełożonymi Duchownych swych Dyecezyj, komunikują im wszelkie rozporządzenia Władzy Duchownej, otrzymują od nich rapporta dla przedstawienia ich Władzy wyższej, i jako najbliżsi przełożeni, czuwają nad ich nauczaniem, moralném postępowaniem i ściśłem wykonywaniem obowiązków. Superintendenci przedstawiają corocznie Generalnemu Su-

въ исправленіи должности. Суперъ-Интенденты ежегодно представляютъ Генераль-Суперъ-Интенденту Послужные списки свои и подчиненныхъ имъ Проповѣдниковъ, а равно и Конduitные списки находящихся въ ихъ округъ Кандидатовъ Духовенства, по приложенной у сего формѣ подѣ лит. С и D.

§ 103.

Если Суперъ-Интендентъ, безъ вредной для дѣла потери времени, или по другимъ причинамъ не можетъ обратиться съ своимъ представлениемъ къ Генераль-Суперъ-Интенденту, то имѣетъ право отнестись прямо въ Консисторію.

§ 104.

Суперъ-Интендентъ обязанъ производить по крайней мѣрѣ одинъ разъ въ три года визитаціи всѣхъ Церквей, къ его округу принадлежащихъ, имѣя при томъ, буде можно, Духовныхъ Ассистентовъ. Визитаціи должны быть производимы, по возможности, въ воскресные дни, и каждый разъ, по крайней мѣрѣ за недѣлю до визитаціи, долженъ быть о семъ

perintendentowi Stany Służby, tak własne, jako i podwładnych swych Duchownych, niemniej Listy prowadzenia się Kandydatów do stanu Duchownego, w ich Dyecezyi zamieszkałych, a to wedle załączonych wzorów pod lit. C i D.

§ 103.

Jeżeli Superintendent, bez straty czasu, szkodliwej dla interessu, lub dla innych powodów, nie może wprost uczynić przedstawienia do Generalnego Superintendenta, w takim razie może się udać wprost do Konsystorza.

§ 104.

Superintendent obowiązany przynajmniej raz w ciągu trzech lat zwiedzić wszystkie Kościoły, do jego Dyecezyi należące, mając przy sobie, jeżeli można, Assystentów Duchownych. O ile okoliczności pozwolą, stara się, aby te wizytacye odbywały się w dni Niedzielne, i obowiązany jest o nastąpić mającej wizytacyi, przynajmniej na tydzień wprzód, zawiadomić Du-

извѣщенъ Проповѣдникъ; онъ съ кафедры циркуляромъ объявляетъ о томъ Прихожанамъ и Церковной Коллегіи. Визитація всегда начинается торжественнымъ Богослуженіемъ. Проповѣдь, произноситъ приходскій Проповѣдникъ, на текстъ данный Суперъ-Интенден-томъ, потомъ онъ изъясняетъ краткій катехизисъ собравшемуся юношеству, дабы показать способъ его преподаванія; послѣ него Суперъ-Интендентъ самъ испытываетъ юношество, а буде признаетъ нужнымъ, и другихъ прихожанъ, въ знаніи Закона Божія. Суперъ-Интендентъ спрашиваетъ Проповѣдника, не имѣетъ-ли онъ чего-либо объявить о состояніи своего прихода вообще. За симъ Проповѣдникъ выходитъ изъ Церкви, а Суперъ-Интендентъ обращается съ такимъ же вопросомъ къ прихожанамъ, записываетъ отвѣтъ и распускаетъ ихъ, сдѣлавъ имъ приличное по сему случаю увѣщаніе. Онъ оставляетъ тѣхъ, которые скажутъ, что должны нѣчто особенное объявить ему. Послѣ сего Суперъ-Интендентъ требуетъ отъ Проповѣдника и Церковной Коллегіи подробнаго и точнаго свѣдѣнія о томъ, какъ они исправляютъ должность свою, въ какихъ они отношеніяхъ между собою и къ приходу, а равнымъ обра-

човнаго, для oznajmienia o tem Parafijanom i Kollegium Kościelnemu, z ambony i przez cyrkularze. Wizytacja zawsze rozpoczyna się w Kościele przez uroczyste nabożeństwo. Kazanie mieć będzie miejscowy Pastor, nad tekstem przez Superintendenta wskazanym; poczem odbędzie katechizacyą z młodzieżą zebraną, dla okazania sposobu swego nauczania; następnie Superintendent sam examинуje młodzież z Religii, a jeżeli uzna potrzebę, i innych Parafijan. Superintendent pyta się Pastora: czyli nie ma co do nadmienienia o stanie swojej Parafii wogóle. Poczem Pastor wychodzi z Kościoła, a Superintendent czyni zapytania Parafijanom, zapisuje odpowiedź i rozpuszcza ich, stosownie upomniawszy. Zatrzymuje tych, którzy oświadczą, że mają coś szczególnego do powiedzenia; następnie, Superintendent zavezwie Duchownego i Kollegium Kościelne do złożenia szczegółowej i dokładnej wiadomości o tém, jak wykonywają swe obowiązki, w jakich są stosunkach między sobą i Parafiją, również o stanie Parafijan pod względem religijnym i mo-

зомъ о религіозномъ и нравственномъ состояніи прихожанъ, о состояніи школъ и приходскихъ богоугодныхъ заведеній, о числѣ и поведеніи Кандидатовъ Духовенства, въ томъ приходѣ находящихся, о празднованіи воскресныхъ и другихъ торжественныхъ дней, о порядкѣ Богослуженія и совершенія Таинствъ, о погребленіяхъ и вообще о всемъ, касающемся до Церкви. Онъ также требуетъ свидѣнія и о томъ, производится-ли надлежащимъ образомъ слѣдующее Проповѣднику и Церковнослужителямъ жалованье и вносятся-ли доходы; потомъ осматриваетъ Церковныя книги, Церковную хронику, Приходскій Архивъ и находящуюся въ рукахъ Проповѣдника Церковную утварь. Онъ можетъ, если признаетъ нужнымъ, потребовать отъ Проповѣдника и концепты или предначертанія Проповѣдей его. Суперъ-Интендентъ обязанъ, посредствомъ совѣтовъ и увѣщаній, исправлять находимыя имъ при визитаціи упущенія или безпорядки; о тѣхъ же, коихъ онъ симъ способомъ не можетъ исправить или прекратить, доносить Консисторіи. Суперъ-Интендентъ долженъ вести протоколъ всему, что происходитъ на визитаціи; сей протоколъ подписывается имъ, Проповѣдникомъ, Членами Церковной

радным, о станіе школъ и институты добродѣтельныхъ парафіяльных, о числѣ и справованіи сѣ кандидатовъ до стану Духовного, замieszка-
 лыхъ в обрѣіе тей Парафіі, о обходженіи дни
 Недіельныхъ и иныхъ урочыстыхъ, о порзакду,
 według ктѣрого одправя сѣ Nabożeńство і Sa-
 kramenta, о погребакъ і згола о wszысткіемъ,
 co dotyczy Kościoła. Żąda również wiadomo-
 ści o tѣm, czyli Духовного і służbę Kościel-
 ną dochodzi zapewniona im płaca і inne do-
 chody; potem przejrzy Kościelne Księgi, Kroni-
 kę, Archiwum парафіяalne, pod dozorem Духо-
 wnego znajdujące сѣ. Gdy uzna tego potrze-
 bę, zażąda od Духовного konceptów kazań
 lub dyspozycji. Dostrzeżonym przy wizytacji
 Źchybieniom lub nieporządkom, Superintendent
 powinien zaradzić swemi uwagami і napomnie-
 niem; о tѣхъ zaś, kтѣрыхъ sam przez сѣ nie
 może poprawić lub usunąć, donosi Konsysto-
 rzowi. Superintendent powinien prowadzić pro-
 tokół odbytej wizytacji; protokół ten podpisuje
 Superintendent, Pastor, Członkowie Kollegium
 Kościelnego, lub inne osoby przy wizytacji obe-

Коллегіи или присутствующими при визитаціи другими лицами. Протоколъ остается въ Архивъ Церкви и служитъ основаніемъ для слѣдующихъ визитацій; копію съ онаго и концептъ произнесенной Приходскимъ Пасторомъ при семъ случаѣ проповѣди, Суперъ-Интендентъ представляетъ въ Консисторію.

§ 105.

Суперъ-Интенденты имѣютъ титулъ (Hochehrwürden); во время Богослуженія и въ другихъ торжественныхъ случаяхъ они носятъ должностное одѣяніе, установленное для Проповѣдниковъ.

§ 106.

Жалобы Суперъ-Интендента на Проповѣдниковъ и Проповѣдниковъ на Суперъ-Интендента; подаются Генераль - Суперъ-Интенденту; онъ старается прекратить ихъ распри миромъ, и въ случаѣ неуспѣха, представляетъ жалобы на разрѣшеніе Консисторіи.

§ 107.

Если прихожане или Церковная Коллегія, или Ктиторъ не довольны распоряженіемъ Су-

ene. Protokół zachowuje się w Archiwum Kościelnem i stanowi zasadę do wizytacyi następnej; kopiją tegoż oraz koncept kazania, przez Pastora w czasie wizytacyi mianego, Superintendent przedstawia Konsystorzowi.

§ 105.

Tytuł Superintendenta jest: Przewielebny (Hochehrwürden). W czasie nabożeństwa i przy innych uroczystościach, Superintendent występuje w ubiorze Duchownym, dla Pastorów przepisany.

§ 106.

Zażalenia Superintendenta przeciw Pastorom i Pastorów przeciw Superintendentowi przedstawiane będą Generalnemu Superintendentowi, który starać się będzie o usunięcie w sposób pojednawczy zachodzących nieporozumień; a gdyby się to skutecznie nie dało, przedstawi takowe zażalenia Konsystorzowi do stosownego wyrzeczenia.

§ 107.

Gdyby Parafianie lub Kollegija Kościelne i Kolator nie byli zadowoleni z zarządzeń uczynionych
Tom XLII do Nru 129

перъ-Интендента, или полагають, что имъ нарушаются права ихъ въ отношеніи къ Церковному имуществу, то съ жалобою на сіе обращаются въ Консисторію.

§ 108.

Суперъ-Интенденты, также, какъ и всѣ прочіе Евангелическо-Аугсбургскіе Проповѣдники, въ перепискѣ по должности, употребляютъ печать съ гербомъ Царства; письма и пакеты ихъ за сею печатью отправляются безъ платежа въсовыхъ денегъ.

В.*О Генераль-Суперъ-Интендентѣ.*

§ 109.

Высшій Духовный Начальникъ Суперъ-Интендентовъ въ Царствѣ Польскомъ именуется Генераль-Суперъ-Интендентомъ.

§ 110.

Въ должность Генераль-Суперъ-Интендента Консисторія представляетъ Правитель-

ныхъ чрезъ Superintendenta, lub mniemali, że takowe rozporządzenia ubliżają attribucyom ich pod względem własności Kościelnej, w takim razie udają się z zażaleniem do Konsystorza.

§ 108.

Superintendenci, jak wszyscy inni Duchowni Ewangeliccy, do korespondencyi Duchownej używają pieczęci z herbem Królestwa, a expedycye i paki, taką opatrzone pieczęcią, wolne są od opłaty portoryi pocztowej.

В.*О Superintendencie Generalnym.*

§ 109.

Wyższym Zwierzchnikiem Superintendentów w Królestwie Polskiem jest Generalny Superintendent.

§ 110.

Na urząd Superintendenta Generalnego, Konsystorz przedstawia Kandydata, Kommissyi Rzą-

ственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ одного Кандидата, для испрошенія, посредствомъ Намѣстника Царства, Высочайшаго утвержденія.

§ 111.

Введеніе въ должность Генераль-Суперъ-Интендента дѣлается торжественно, по распоряженію Консисторіи.

§ 112.

Генераль-Суперъ-Интендентъ, какъ высшій Духовный Начальникъ Суперъ-Интендентовъ и другихъ Евангелическо-Аугсбургскихъ Духовныхъ, а равно и Кандидатовъ Духовенства, и какъ представитель Консисторіи въ личныхъ съ подчиненнымъ Духовенствомъ сношеніяхъ, обязанъ, всѣми зависящими отъ него мѣрами, способствовать точному исполненію предписаній Консисторіи и общей ихъ обязанности и надзирать за правильнымъ теченіемъ всѣхъ Церковныхъ дѣлъ. Онъ долженъ наблюдать, чтобы ученіе Проповѣдниковъ, въ духѣ своемъ и всѣхъ подробностяхъ согласовалось съ Священнымъ Писаніемъ и obja-

dowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, w celu wyjednania, za pośrednictwem Namiestnika Królestwa, Najwyższego dla niego potwierdzenia.

§ 111.

Instalacya Generalnego Superintendenta uskutecznia się uroczyscie, wedle zarządzenia Konsystorza.

§ 112.

Generalny Superintendent, jako wyższy Duchowny Zwierzchnik Superintendentów i innych Duchownych Ewangelicko-Augsburskich, oraz Kandydatów do stanu Duchownego, i jako reprezentant Konsystorza, obowiązany jest, w osobistych stosunkach z podwładnem Duchowieństwem, wszelkimi zostającymi w jego mocy środkami wpływać na ściśle wykonywanie poleceń Konsystorza i ogólnych ich obowiązków, mieć dozór nad porządnym biegiem wszelkich spraw Kościelnych; powinien przestrzegać, aby nauka Duchownych w duchu swym i wszelkich szczegółach zgadzała się z Pismem Świętym i objaśnieniami Ksiąg Sym-

сненіями Символическихъ книгъ, чтобы всѣ Духовные надлежащимъ образомъ исправляли должность свою, назидая прихожанъ примѣромъ нравственной жизни, непрестанно совершенствуя себя въ наукахъ, необходимыхъ въ ихъ санъ. Онъ долженъ стараться безъ замедленія устранять, прекращать или предупреждать и исправлять все, что въ дѣйствіяхъ по должности и въ образѣ жизни подчиненнаго ему Духовенства будетъ противно сему уставу; но, какъ о семъ и о тѣхъ случаяхъ, въ коихъ они не могутъ своею властію остановить какого-либо безпорядка, такъ и вообще о всѣхъ своихъ по чему-либо важныхъ замѣчаніяхъ, обязанъ извѣщать Консисторію.

§ 113.

Генераль - Суперъ - Интендентъ, обыкновенно руководствуетъ Кандидатскими испытаніями и Духовными бесѣдами (Colloquium). Онъ же, при перемѣщеніи Проповѣдниковъ, удостоверяется, посредствомъ Духовныхъ бесѣдъ (Colloquium), въ ихъ достоинствѣ и знаніяхъ.

болѣзныхъ; aby wszyscy Duchowni należycie wykonywali swój obowiązek, budując Parafian swych przykładem moralnego życia, ciągle doskonaląc się w naukach, koniecznych do ich powołania. Powinien starać się bez zwłoki usuwać lub zapobiegać i poprawiać to wszystko, co w działaniach urzędowych i w sposobie życia podwładnych mu Duchownych będzie przeciwnie niniejszej Ustawie; lecz o tém i o wszystkich zdarzeniach, w których sam przez się nie może wstrzymać jakiego nieporządku, niemniej w ogóle wszystkie swe uwagi, pod jakimbydź względem ważne, powinien przedstawiać Konsystorzowi.

§ 113.

Generalny Superintendent zwykle dyryguje examinem kandydatów i dysputami Teologicznymi (Colloquium). Przy translokacyi Pastorów, przez dysputy Teologiczne (Colloquium) przekonywa się o ich usposobieniu i naukach.

§ 114.

Генераль-Суперъ-Интендентъ, на основаніи Церковныхъ правилъ, посвящаетъ, а когда мѣстныхъ обстоятельства дозволяютъ сіе, и вводитъ въ должность Проповѣдниковъ. Имъ же также совершается освященіе Церквей, и только въ случаѣ большой отдаленности или же болѣзни Генераль-Суперъ-Интендента, Консисторія можетъ поручить Суперъ-Интенденту, или другому Духовному лицу, ввести въ должность Проповѣдника, или освятить Церковь.

§ 115.

Генераль-Суперъ-Интендентъ представляетъ Консисторіи ежегодные Послужные списки Суперъ-Интендентовъ и Проповѣдниковъ и Кондуитные списки Кандидатовъ Духовенства, съ означеніемъ мнѣнія своего о нихъ по установленной формѣ. (См. прилож. подъ лит. С и D).

§ 116.

Генераль-Суперъ-Интендентъ обязанъ, по крайней мѣрѣ однажды въ шесть лѣтъ, производить визитаціи тѣхъ приходо- въ ко-

§ 114.

Generalny Superintendent, na zasadzie przepisów Kościelnych wyświęca (ordynuje) Duchownych, i o ile okoliczności pozwalają, zajmuje się także ich instalacją. Również skutecznie poświęcenie Kościołów, i tylko w razie znacznej odległości lub choroby Generalnego Superintendenta, Konsystorz, może poruczyć Superintendentowi lub innemu Duchownemu instalacją Pastora i poświęcenie Kościoła.

§ 115.

Generalny Superintendent przedstawia Konsystorzowi corocznie stany służby Superintendentów, Pastorów, i listy kondukt Kandydatów do stanu Duchownego, z oznaczeniem opinii swej o nich, według przepisanej na to wzoru, załączonego pod lit. C i D.

§ 116.

Generalny Superintendent obowiązany, przynajmniej wciągu sześciu lat, odbyć wizytację tych Parafij, których Pastorami są Superinten-

ихъ Проповѣдниками состоятъ Суперъ-Интенденты. При сихъ визитаціяхъ онъ слѣдуетъ тѣмъ же правиламъ, кои предписаны для Суперъ-Интендентскихъ визитацій, и въ особенности обращаетъ вниманіе на поступки Суперъ-Интендентовъ и отношенія ихъ къ Проповѣдникамъ ихъ Округовъ. Онъ также обязанъ осматривать, съ надлежащимъ тщаніемъ, Суперъ-Интендентскіе Архивы, и сверхъ того имѣетъ право, буде признаетъ нужнымъ, присутствовать и на Суперъ-Интендентскихъ визитаціяхъ.

§ 117.

Кромѣ сихъ обыкновенныхъ визитацій, Генераль-Суперъ-Интендентъ можетъ, отъ времени до времени, предпринимать неожиданно визитацію какого-либо прихода, какъ по распоряженію Консисторіи, такъ и по своему собственному усмотрѣнію, но однако же извѣстивъ о томъ предварительно Консисторію.

§ 118.

Въ томъ же приходѣ, въ коемъ Генераль-Суперъ-Интендентъ самъ занимаетъ должность

denci; przy wizytaeyachъ takowychъ trzyma się tych-samychъ prawideł, które przepisane są dla wizytaey Superintendentów, a w szczególności zwraca uwagę na działanie Superintendentów i stosunki tychże z Pastorami ichъ Dyecezyj. Również obowiązany jest rewidować z należytą dokładnością Archiwa Superintendentów, a nadto ma prawo, jeżeli uzna potrzebnémъ, być obecnymъ przy wizytaeyachъ, przez Superintendentów odbywanychъ.

§ 117.

Oprócz takowychъ zwyczajnychъ wizytacyj, może także przedsiębrać niespodzianie wizytacyą jakiegokolwiek Parafii, takъ z zarządzenia Konsystorza, jakъ i wedle własnego swego uznania, zawiadomiwszy wszakże poprzednio o témъ Konsystorz.

§ 118.

W tej Parafii, w której Generalny Superintendent jest Pastoremъ, wizytaeye powinny być

Проповѣдника, также производится визитации по крайней мѣрѣ однажды въ шесть лѣтъ. Сіе поручается особою назначаемой Консистоію Коммисіи.

§ 119.

Евангелическо-Аугсбургскій Генераль-Суперъ-Интендентъ во время Богослуженіи и въ другихъ торжественныхъ случаяхъ, носить одѣяніе, установленное для всѣхъ Евангелическо-Аугсбургскихъ Проповѣдниковъ, и сверхъ того на груди жалуемый ему, въ знакъ отличія, Его Императорско-Царскимъ Величествомъ, золотой, гладкій, на золотой же цѣпи, крестъ, который возлагается на него Президентомъ Консистоіи при введеніи его въ должность.

§ 120.

Генераль-Суперъ-Интендентъ имѣетъ титулъ: Hochwürden.

§ 121.

Въ перепискѣ по дѣламъ его званія, Генераль-Суперъ-Интендентъ употребляетъ осо-

uskuteczniane przynajmniej raz w ciągu sześciu lat, która porucza się oddzielnej delegacyi, przez Konsystorz wyznaczonej.

§ 119.

Generalny Superintendent Ewangelicko-Augsburgski, w czasie odbywania nabożeństwa i przy innych uroczystościach nosi ubiór przepisany dla Pastorów Ewangelicko-Augsburgskich i nadto na piersiach krzyż złoty, gładki, na złotym łańcuchu, udzielony mu przez Jego Cesarsko-Królewską Mość, jako oznaka godności, który Prezes Konsystorza, przy installacyi na urząd, na niego wkłada.

§ 120.

Generalny Superintendent ma tytuł (Hochwürden): Najprzewielebniejszy.

§ 121.

Do korespondencyi urzędowej Generalny Superintendent używa oddzielnej pieczęci z krzy-

бую печать, съ изображеніемъ креста и съ надписью: „Печать Евангелическо-Аугсбургскаго Генераль-Суперъ-Интендента въ Царствѣ Польскомъ.“ Письма и пакеты, за сею печатью, отправляются безъ платежа въсвыхъ денегъ.

§ 122.

Духовный, въ знакъ особенной Монаршей милости и въ награду долголѣтнихъ и отличныхъ трудовъ, возводимый въ почетное званіе Евангелическо-Аугсбургскаго Епископа, имѣеть также титулъ Hochwürden, также должностное одѣяніе и знакъ отличія, и въ сношеніяхъ своихъ съ Консисторією и подчиненнымъ Духовенствомъ руководствуется тѣми же правилами, коими опредѣлены права и обязанности Генераль-Суперъ-Интендента.

§ 123.

Всѣ высшіе Духовные Сановники Евангелическо-Аугсбургскаго исповѣданія, а равно и Проповѣдники и Адъюнкты ихъ, при вступленіи въ должность, Кандидаты же Духовенства, при полученіи права проповѣдывать (ve-

zem, oraz z napisem: „Pieczęć Generalnego Superintendenta Ewangelicko - Augsburgskiego w Królestwie Polskiem.“ Expedycye i paki, pieczęcią tą opatrzone, poczta bezpłatnie odsyła.

§ 122.

Duchowny, któremu, w znak szczególnej Monarszej łaski i w nagrodę długoletniej i gorliwej pracy, udzielonym zostanie tytuł honorowy: Biskupa Ewangelicko-Augsburgskiego, używa również tytułu Najprzewielebniejszy (Hochwürden), tegoż-samego ubioru Duchownego i znaku honorowego, i w stosunkach swych z Konsystorzem i z podwładnem Duchowieństwem trzyma się tych-samych prawideł, któremi są oznaczone attribucye Generalnego Superintendenta.

§ 123.

Wszyscy wyżsi Duchowni Ewangelicko-Augsburgscy jako-też Pastorowie i Adjunkci ich, przy objęciu urzędu, Kandydaci zaś do stanu Duchownego, przy otrzymaniu prawa do miewania kazań (venia concionandi), wykonywają

nia concionandi), даютъ присягу на вѣрность службы Его Императорско-Царскому Величеству, по установленному порядку.

ГЛАВА III.

О Консисто́рии.

§ 124.

Всѣ Евангелическо - Аугсбургскіе приходы въ Царствѣ Польскомъ состоятъ въ вѣдѣніи Консисто́рии.

§ 125.

Евангелическо - Аугсбургская Консисто́рія составляется: изъ Свѣтскаго Президента, Духовнаго Вице-Президента, коего мѣсто занимаетъ всегда Генераль-Суперъ-Интендентъ, и изъ двухъ Свѣтскихъ и двухъ Духовныхъ Членовъ.

Примѣчаніе. Духовный Вице-Президентъ, въ отсутствіе Президента, исправляетъ его должность въ Консисто́рии; за отсутствіемъ того и другаго, председательствуетъ Старшій Свѣтскій Членъ.

присягę на wierność Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, wedle ustanowionego porządku, na ogólnych zasadach.

ROZDZIAŁ III.

O Konsystorzu.

§ 124.

Wszystkie Parafie Ewangelicko-Augsburskie w Królestwie Polskiem zostają pod zarządem Konsystorza Ewangelicko - Augsburgskiego.

§ 125.

Konsystorz Ewangelicko-Augsburski w Królestwie Polskiem składa się: z Prezesa Świeckiego, i Duchownego Wice-prezesa, którym jest zawsze Superintendent Generalny, oraz z dwóch Członków Świeckich i dwóch Członków Duchownych.

Uwaga. Wnieobecności Prezesa zastępuje go Duchowny Wice-Prezes; zaś w razie nieobecności obydwóch, prezyduje w Konsystorzu Starszy Członek Świecki.

§ 126.

Президентъ Консисторіи назначается Его Императорско-Царскимъ Величествомъ, по представлению Намѣстника Царства. Свѣтскихъ и Духовныхъ Членовъ опредѣляетъ Намѣстникъ, по представлению Консисторіи, чрезъ посредство Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ. Консисторія, на каждое упразднившееся мѣсто, представляетъ одного кандидата.

§ 127.

При Консисторскомъ Судѣ Евангелическо-Аугсбургскаго исповѣданія состоитъ Прокуроръ, коего должность, по назначенію Намѣстника, занимаетъ Прокуроръ Апелляціоннаго Суда Царства Польскаго.

§ 128.

Канцелярія Консисторіи составляется: изъ Правителя Канцеляріи, Писаря Консисторскаго Суда, Помощника Правителя Канцеляріи (Секретаря), Переводчика, Архиваріуса и Журналиста и нужнаго числа Канцелярскихъ служителей, по издаваемому вмѣстѣ съ симъ

§ 126.

Jego Cesarsko-Królewska Mość mianuje Prezesa, na przedstawienie Namiestnika Królestwa; Członków Świeckich i Duchownych mianuje Namiestnik Królestwa, na przedstawienie Konsystorza, za pośrednictwem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych. Konsystorz, na każde wakujące miejsce, przedstawia po jednym Kandydacie.

§ 127.

Do składu Sądu Konsystorskiego wyznania Ewangelicko-Augsburskiego należy Prokurator, którego obowiązki sprawuje, stosownie do zarządzenia Namiestnika Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, Prokurator Sądu Appellacyjnego Królestwa Polskiego.

§ 128.

Kancellarya Konsystorza składa się: z Naczelnika Kancellaryi, Pisarza Sądu Konsystorskiego, Pomocnika Naczelnika Kancellaryi (Sekretarza), Tłumacza, Archiwisty i Dziennikarza, oraz potrzebnej liczby Kancelistów, a to wedle Etatu, łącznie z niniejszą Ustawą zatwierdzo-

Уставомъ Штату. Для замѣщенія должности Правителя Канцеляріи и Писаря Консistorскаго Суда, Консistorія избираетъ лицъ и представляетъ на утверждение Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ; прочіе чиновники и Канцелярскіе служители опредѣляются Консistorіею.

§ 129.

Президентъ, Вице-Президентъ, Члены, Правитель Канцеляріи и прочіе Канцелярскіе Чиновники Консistorіи, до вступленія въ должность приводятся, по установленному порядку, къ присягѣ на вѣрность службы; къ обыкновенной формулѣ оной Президентъ, Вице-Президентъ и прочіе Члены Консistorіи прибавляютъ слѣдующія слова:

„Клянусь также предъ Господомъ Богомъ и Святымъ Его Евангеліемъ, что въ отправленіи возложенной на меня (такой-то) должности, буду всѣми силами, по лучшему моему разумѣнію и чистой совѣсти, исполнять какъ общіе Государственные законы, такъ и особыя постановленія Евангелическо - Аугсбургской Церкви, въ чемъ да поможетъ мнѣ Господь Богъ.“

nego. Na posadę Naczelnika Kancellaryi i Pisarza Sądu Konsystorza wybiera Konsystorz Kandydatów i przedstawia do potwierdzenia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych; innych Urzędników i Officyalistów mianuje Konsystorz.

§ 129.

Prezes, Wice-Prezes, Członkowie Konsystorza, Naczelnik Kancellaryi i inni Urzędnicy Konsystorsey, składają, stósownie do istniejących przepisów, przy rozpoczęciu urzędowania swego, przysięgę na wierność służby; do zwyczajnej aryngi, Prezes, Wice-Prezes oraz inni Członkowie Konsystorza, dodają następujące słowa: „Przysięgam na Boga, naszego Pana i Ś-tą Jego Ewangelią, że w wykonywaniu obowiązków poruczonego mi urzędu (N N), z całych sił moich i według najlepszego mego pojęcia, jak-najsu mienniej wykonywać będę, tak ogólne prawa Państwa, jak szczegółowe przepisy Ewangeličko-Augsburgskiego Kościoła; tak mi Panie Boże dopomóż.“

§ 130.

Президентъ Консistoriи состоитъ въ 4-мъ, Свѣтскіе члены въ 6-мъ, Правитель Канцеляріи и Писарь Суда въ 8-мъ, Помощникъ Правителя Канцеляріи въ 9-мъ, Переводчикъ, Архивариусъ и Журналистъ въ 10-мъ, Чиновникъ для письма, старшій въ 12-мъ, младшій въ 14-мъ классъ, доколѣ они въ сихъ должностяхъ пребываютъ и буде не имѣютъ, по прежней службѣ или другимъ мѣстамъ, чина выше. Духовнымъ Членамъ Консistoriи присволяется титулъ: Hochehrwürden.

§ 131.

Членамъ Консistoriи дозволяется занимать и другія мѣста, если соединенныя съ оными обязанности не препятствуютъ занятіямъ ихъ по Консistoriи.

§ 132.

Президентъ, Члены, а равно Правитель Канцеляріи и прочіе Канцелярскіе Чиновники, на основаніи общихъ законовъ, увольняются тою

§ 130.

Prezes Konsystorza ma rangę klasy IV-tej; Swiececy Członkowie VI; Naczelnik Kancellaryi Konsystorza i Pisarz VIII; Pomocnik Naczelnika Kancellaryi IX Tłumacz, Archiwista i Dziennikarz X; Kancellista Starszy XII, a Kancellista młodszy XIV, przez czas pozostawania na tych urzędowaniach, jeżeli, z powodu dawniejszej swej służby, lub z powodu zajmowania innych posad, nie są obdarzeni wyższą rangą. Duchowni Członkowie Konsystorza mają tytuł: Przewielebny (Hochchrrwürden).

§ 131.

Członkom Konsystorza dozwala się zarazem zajmować i inne urzędowania, jeżeli takowe nie są im na przeszkodzie w wykonywaniu obowiązków w Konsystorzu.

§ 132.

Prezes, Członkowie, Naczelnik Kancellaryi i inni Urzędnicy Konsystorsey, na zasadzie ogólnych

властью, которою были опредѣлены въ свои должности.

§ 133.

Евангелическо - Аугсбургская Консисторія обязана наблюдать, чтобы Евангелическо-Аугсбургское Духовенство и весь подведомственный оной лица, въ отношеніяхъ своихъ къ Церкви, въ точности соображали все дѣйствія свои, какъ съ общими Государственными законами, такъ и съ постановленіями сего Устава.

На семь основаніи, къ кругу дѣйствій Консисторіи принадлежать:

1. Наблюденіе за сохраненіемъ чистоты ученія Евангелическо - Аугсбургской Церкви, основаннаго на Священномъ Писаніи и объясненнаго въ Символическихъ сей Церкви книгахъ, а равно и за порядкомъ отправленія Богослуженія и совершенія Таинствъ и прочихъ Священнодѣйствій, сообразно съ Церковными правилами.

2. Надзоръ, какъ за исправленіемъ должности, такъ и вообще за поступками и образомъ жизни Проповѣдниковъ, а равно Кандидатовъ Духовенства и молодыхъ людей, при-

ныхъ przepisów, uwalniani będą ze służby przez tę Władzę, która ich mianowała.

§ 133.

Konsystorz wyznania Ewangelicko-Augsburgskiego obowiązany jest czuwać nad tem, iżby Duchowni Ewangelicko - Augsburgsey i wszystkie inne podwładne mu osoby, pod względem obowiązków Kościelnych, tak do ogólnych praw Państwa, jak do przepisów niniejszej Ustawy ściśle się stosowali.

Na tej zasadzie, do attribucyj Konsystorza należy:

1. Nadzór, iżby Słowo Boże, umieszczone w Piśmie św. i wyjaśnione Księgami Symbolicznemi Kościoła Ewangelicko-Augsburgskiego, w całej swej czystości utrzymanem było, niemniej, ażeby służba Boża, udzielanie Sakramentów i wszelkie inne czynności religijne, stosownie do przepisów Kościelnych, wykonywane były.

2. Nadzór, tak nad wykonywaniem obowiązków, jak w ogólności nad postępowaniem i prowadzeniem się Duchowieństwa, Kandydatów do

готовляющихся къ Духовному званію на счетъ казны.

3. Охраненіе и защищеніе правъ Церкви, Духовенства и Церковно-служителей, и представительство за нихъ предъ высшимъ Начальствомъ.

4. Предварительное разсмотрѣніе Церковныхъ, догматическихъ, гомилетическихъ и прочихъ Духовнаго содержанія книгъ Евангелическо-Аугсбургскаго исповѣданія, на основаніи узаконеній о Цензурѣ.

5. Наблюденіе, чтобы частныя собранія для совершенія молитвъ и Священнодѣйствій ни подъ какимъ предлогомъ не имѣли мѣста.

6. Дозволеніе крещенія Евреевъ, Магометанъ и Язычниковъ, равно наблюденіе за присоединеніемъ къ Евангелическо-Аугсбургской Церкви лицъ другихъ Христіанскихъ исповѣданій.

Примѣчаніе 1. Само собою разумѣется, что къ Евангелическо-Аугсбургской Церкви запрещено присоединять лицъ Православнаго исповѣданія.

Примѣчаніе 2. Виновъ присоединяемые и новокрещенные, въ первые десять лѣтъ не

стану Духовнаго и Стипендистовъ до того же стану kosztem Rządu kształących się.

3. Strzeżenie i obrona praw Kościoła, Duchowieństwa i Służby Kościelnej, oraz wstawianie się za nimi do wyższych Władz.

4. Przegląd pism Kościelnych, dogmatycznych, homiletycznych, oraz wszelkich innych Ewangelickich, treści Duchownej, stosownie do wydanej Ustawy o Cenzurze.

5. Czuwanie nad tem, iżby pod żadnym względem nie miały miejsca zgromadzenia, w celu odbywania modlitw i nabożeństw prywatnych i pokątnych.

6. Wydawanie zezwoleń na ochrzczenie Izraelitów, Mahometanów i Pogan, oraz czuwanie nad przyjmowaniem członków przechodzących do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego z innych wyznań Chrześcijańskich.

Uwaga 1. Rozumie się, że zabronionem jest przyjmować do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego wyznawców Kościoła Prawosławnego.

Uwaga 2. Przechodzący i nowo-ochrzczeni, w pierwszych 10-ciu latach nie mogą być mia-

могутъ быть опредѣляемы Членами Консисторіи и Церковныхъ Коллегій.

7. Общій надзоръ за наставленіемъ въ Законъ Божию Евангелическо-Аугсбургскаго юношества, какъ въ казенныхъ, такъ и частныхъ учебныхъ, Элементарныхъ и Духовныхъ заведеніяхъ, равно попеченіе о благу Евангелическо-Аугсбургскихъ Училищъ.

8. Испытаніе Кандидатовъ, какъ для полученія права проповѣдывать (*pro venia concionandi*), такъ и для поступленія въ Проповѣдники (*pro ministerio*), а равно и Духовныя съ ними бесѣды (*colloquium*).

9. Посвященіе и введеніе въ должность новоопредѣленныхъ Проповѣдниковъ, опредѣленіе въ должности Викаріевъ (Адъюнктовъ) и Администраторовъ приходовъ, распоряженіе о выборѣ и утвержденіе списка Кандидатовъ на Проповѣдническія вакансіи.

10. Утвержденіе выбора Членовъ Церковныхъ приходскихъ и филиальныхъ Коллегій и кладбищныхъ дозоровъ, Церковныхъ Причетниковъ и Канторовъ при молитвенныхъ домахъ и кладбищахъ, увольненіе или отрѣшеніе всѣхъ поимянованныхъ лицъ отъ должности и сообщеніе надлежащему Губернско-

нованными Чłonkami Konsystorza lub Kollegii Kościelnej.

7. Ogólny nadzór nad wykładem Nauki Religijnej młodzieży Ewangelicko-Augsburskiej, tak w szkołach Rządowych, jak w prywatnych Elementarnych i Religijnych, również zajmowanie się wszystkim tem, co dotyczy dobra szkół Ewangelicko-Augsburskich.

8. Examinowanie Kandydatów w celu upoważnienia ich do miewania kazań (*pro venia concionandi*) i w celu uznania ich zdolnymi do wykonywania obowiązków Pastora (*pro ministerio*) oraz zarządzanie dysputy Teologicznej (*colloquium*).

9. Zarządzanie ordynacyi i installacyi Duchownych, przeznaczanie Wikaryuszów (Adjunktów) i Administratorów Parafij, zarządzanie wyboru Pastora i zatwierdzanie listy Kandydatów ubiegających się mających o wakujący Pastorat.

10. Zatwierdzanie wyboru Członków Kollegiów Kościelnych, Parafij i Filiałów; Dozorów Cmentarzowych i Oficjalistów Kościelnych i Kantorów przy Domach Modlitwy i Cmentarzach, uwalnianie tych wszystkich osób od wykonywania obowiązków lub ich oddalenie, a na-

му Правленію свѣдѣній объ опредѣленіи или отставкѣ кого либо изъ нихъ.

11. Представленіе Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ о назначеніи стипендій и пособій на постройку или починку Церковныхъ зданій, изъ суммъ, отпускаемыхъ казною, по годовой росписи на Евангелическо-Аугсбургское Духовенство.

12. Распоряженіе объ отпускѣ назначенныхъ Правительственною Комисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ стипендій и пособій на Церковныя работы.

13. Распоряженіе суммою, на Канцелярскія потребности Консисторіи и на экстраординарные расходы, по годовой росписи, отпускаемою, съ соблюденіемъ установленныхъ на сей предметъ правилъ.

14. Представленіе Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ о избираемыхъ въ званіе Суперъ-Интендентовъ, для исходатайствованія утвержденія Намѣстникомъ Царства и распоряженія о исправленіи Суперъ-Интендентской должности, впредь до утвержденія новаго Суперъ-Интендента.

15. Выдача новоопредѣляемымъ Суперъ-Интендентамъ и Проповѣдникамъ вводныхъ гра-

стѣпне уwiadamywanie o kaŹdem takiѣm postaпieniu wlaściwego Rządu Gubernialnego.

11. Przedstawianie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych wniosków względem przyznania z funduszów Skarbu Królestwa, budżetem dla Duchowieństwa Ewangelicko-Augsburskiego oznaczonych, stypendijów i zasiłków na wzniesienie lub reparacyą budowli Kościelnych.

12. Assygnowanie przyznanych przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych stypendyów i zasiłków na budowę Kościelne.

13. Zarządzenie wypłat z funduszu oznaczonego na utrzymanie Biura Konsystorza i dyspozycyа funduszu extraordinaryów ogólnych, na budżecie zamieszczonych, z zachowaniem przepisanych w tym względie prawideł.

14. Przedstawianie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Kandydatów wybranych na miejsca zawakowane Superintendentów Dyecezyj, dla wyjednania im u Namiestnika Królestwa nominacyi, niemniej zarządzanie zastępstwa do czasu zanominowania Superintendenta.

15. Wręczenie nominacyi przy installacyi nowomianowanym Superintendentom i Pastorom,

моть (Constitutonium) и объявление объ опредѣленіи новаго Суперъ-Интендента всѣмъ Проповѣдникамъ его округа.

16. Сообщение Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ свѣдѣнія объ увольненіи или отрѣшеніи Проповѣдниковъ вовсе отъ должности и представленіе оной же объ исходатайствованіи увольненія отъ должности Суперъ-Интендентовъ, представленіе объ увольненіи Проповѣдниковъ и Суперъ-Интендентовъ въ отпуски болѣе нежели на 28 дней внутри края, или за границу.

17. Разрѣшеніе Проповѣдникамъ принимать на себя обязанности опекуновъ, на основаніи 45 §.

18. Изслѣдованіе и рѣшеніе спорныхъ дѣлъ между Проповѣдниками разныхъ приходоу или же между ими и ихъ Адъюнктами (Викаріями) или прихожанами, или членами Церковныхъ Коллегій, о предметахъ, до Духовнаго вѣдомства принадлежащихъ.

19. Изслѣдованіе и рѣшеніе жалобъ на Суперъ-Интендентовъ и Генераль-Суперъ-Интендента.

оразъ заавидаміаніе всытскіхъ Пасторѡвъ Ды-ецеыи о заномінованіи новаго Superintendenta.

16. Uwiadomienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych o uwolnieniu lub oddaleniu ze służby Pastorów i przedstawianie Superintendentów tejże Kommissyi, dla wyjednania im uwolnienia, oraz przedstawianie, tak jednych, jak drugich, do urlopów, w obrębie kraju, na czas dłuższy jak 28 dni, lub zagranicę.

17. Dozwolenie Duchownemu przyjmowania obowiązków opiekuna, a to wedle § 45.

18. Rozpoznawanie i załatwianie nieporozumień pomiędzy Duchownymi różnych Parafij, lub pomiędzy nimi a ich Adjunktami (Wikaryuszami), lub też pomiędzy Duchownymi a Parafjanami, oraz Członkami Kollegium Kościelnego, w przedmiotach dotyczących zarządu Duchownego.

19. Rozpoznawanie i decydowanie занесіонныхъ skarg na Superintendentów i na Superintendenta Generalnego.

20. Рассмотрѣніе и рѣшеніе дѣлъ объ упущеніяхъ и преступленіяхъ по должности всѣхъ духовныхъ лицъ.

21. Наблюденіе, чтобы Духовные не были предаваемы Уголовному Суду, безъ предварительнаго рѣшенія Консистоіи, и чтобы судимы были не иначе, какъ при Депутатѣ отъ Духовенства, и назначеніе сихъ депутатовъ въ надлежащій Судъ, — удаленіе преданныхъ Уголовному Суду или находящихся подъ слѣдствіемъ Духовныхъ отъ должности, и отрѣшеніе ихъ или исключеніе изъ Духовнаго званія, вслѣдствіе приговора, вступаемаго въ законную силу.

22. Представленіе къ наградамъ служащихъ въ вѣдомствѣ Консистоіи Духовныхъ и Свѣтскихъ лицъ, чрезъ посредство Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

23. Наблюденіе за точнымъ исполненіемъ правилъ, въ Главѣ II и V сего Устава постановленныхъ, касательно Церковныхъ визитацій и Окружныхъ Евангелическо-Аугсбургскихъ Синодовъ, а когда нужно и составленіе особыхъ инструкцій Суперъ-Интендентамъ и Генераль-Суперъ-Интенденту для сихъ визитацій.

20. Rozpoznawanie i decydowanie uchybień i przestępstw w urzędowaniu wszystkich Duchownych.

21. Przestrzeganie, iżby Duchowni nie byli oddawani pod Sąd Kryminalny, aż za poprzedniem wydaniem decyzji kwalifikacyjnej przez Konsystorz, iżby nie byli sądzeni jak tylko w obecności delegowanego w tym celu przez Konsystorz Duchownego; suspendowanie Duchownych oddanych pod Sąd Kryminalny lub zostających pod śledztwem i złożenie ich z urzędu lub pozbawienie stanu Duchownego, skutkiem zapadłego względem nich prawomocnego wyroku.

22. Przedstawianie do nagród wszelkich osób, tak Duchownych, jak Świeckich, zostających pod zarządem Konsystorza, a to za pośrednictwem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

23. Nadzór nad ściśłem wykonywaniem przepisów, zawartych w Rozdziałach drugim i piątym niniejszej Ustawy, dotyczących wizytacji Kościołów i Synodów Dyecezyalnych Ewangelicko-Augsburskich, i wrazie potrzeby, ułożenie szczegółowych instrukcyj dla wizytacji, odbywanych przez Superintendentów i Superintendenta Generalnego.

24. Представленіе Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, о созывѣ Евангелическаго-Аугсбургско-Генеральнаго Синода, и о назначеніи дѣлъ и предположеній, о коихъ въ ономъ имѣеть быть разсуждаемо.

25. Представленія Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, о сооруженіи или починкѣ новыхъ Церквей и Церковныхъ зданій, учрежденіи новыхъ Приходовъ, Церквей филиальныхъ, молитвенныхъ домовъ и кладбищъ, о потребныхъ на сіе суммахъ и о дозволеніи сборовъ добровольныхъ приношеній въ особыхъ случаяхъ.

26. Представленія Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, объ учрежденіи новыхъ Суперъ-Интендентскихъ Округовъ и о дарованіи ктиторскихъ правъ.

27. Наложеніе по распоряженію высшаго Начальства Церковнаго покаянія на лица, по суду на оныя приговариваемыя.

28. Представленіе объ исходатайствованіи Духовнымъ и Свѣтскимъ лицамъ вѣдомства Консисторіи, равно вдовамъ и сиротамъ ихъ эмеритальныхъ пенсій и единовременныхъ пособій, на основаніи изданныхъ правилъ.

24. Przedstawianie Komisyyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych względem zwołania Synodu Generalnego Ewangelicko-Augsburskiego i względem przełożyć się onemu mających przedmiotów i projektów.

25. Przedstawianie Komisyyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych potrzeby wznoszenia nowych Kościołów i budowli Kościelnych oraz ich reperacyi i przestawienia, jak również ustanowienie nowych Parafij, Filiałów, Domów modlitw i cmentarzy, przy obmyślanіu potrzebnych na to funduszków, a w szczególnych wypadkach wyjednywanie zezwoleń do zbierania kollekt.

26. Przedstawianie Komisyyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych potrzeby urządzenia nowej Superintendenty i udzielanie nowych praw Kollatorskich.

27. Naznaczanie, na mocy decyzji właściwych Władz, kar i pokut Kościelnych (duchownych), osobom na takowe wyrokami skazanych.

28. Przedstawianie Duchownych i Świeckich osób od Konsystorza zależących, jako-żeż pozostałych po nich wdów i sierot do pensyi emerytalnej i wsparcia jednorazowego, na zasadzie wydanych przepisów.

29. Особенныя разрѣшенія, законами Царства Польскаго усмотрѣнію и власти Консисторіи предоставленныя.

30. Наблюденіе за порядкомъ управления имуществомъ Евангелическо - Аугсбургскихъ Церквей и окончательная повѣрка отчетовъ Церковныхъ въ суммахъ, штатомъ определенныхъ согласно особо изданной о томъ Инструкціи.

31. Разсмотрѣніе жалобъ Ктиторовъ на недопущеніе Церковною Коллегією къ выбору предложеннаго ими на Проповѣдническую вакансію Кандидата.

32. Разсмотрѣніе и рѣшеніе приношеній Кандидатовъ Духовенства о назначеніи ихъ Проповѣдниками, равно жалобъ ихъ на невключеніе Церковною Коллегією въ списокъ ищущихъ вакантнаго Проповѣдническаго мѣста.

33. Разсмотрѣніе дѣлъ препровождаемыхъ въ Консисторію изъ Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ на заключеніе.

§ 134.

Консисторія, по дѣламъ распорядительнымъ, подчинена Правительственной Комисіи

29. Udzielanie wszelkich dyspens pozostawionych prawami Królestwa uznaniu i władzy Konsystorza.

30. Nadzór nad porządkiem i zarządkiem własności Kościołów Ewangelicko - Augsburgskich i ich funduszów, i ostateczna rewizya rachunków kościelnych z funduszów etatem oznaczonych, stosownie do wydanej oddzielnej instrukcyi.

31. Rozpoznawanie skarg Kollatorów o nieprzyjęcie przez Kollegija Kościelne, w poczet Kandydatów ubiegać się mających o zawakowany Pastorat, proponowanego przez nich Kandydata.

32. Rozpoznawanie i decydowanie prośb Kandydatów Teologii o przypuszczenie ich do posad Pastorskich, oraz uzaleń z powodu niezamieszczenia ich przez Kollegia Kościelne na liście Kandydatów, ubiegać się mogących o zawakowany Pastorat.

33. Rozpoznawanie wszystkiego tego, co Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych do opinii zakommunikuje.

§ 134.

Konsystorz zostaje pod zwierzchnictwem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Du-

Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ; судныя же дѣла подлежатъ единственному и окончательному разсмотрѣнію ея.

§ 135.

Консисторія представляетъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ о всѣхъ случаяхъ, въ коихъ слѣдуетъ испросить разрѣшенія Его Императорско-Царскаго Величества, или постановленія Намѣстника Царства, или же нужны распоряженія Правительственной Коммисіи, а равно и о дѣлахъ, требующихъ сношенія съ другими Правительственными Коммисіями и Главными Начальствами отдельныхъ частей Управленія; также о могущихъ возникнуть пререканіяхъ между сею Консисторіею и Духовными вѣдомствами иныхъ вѣроисповѣданій и наконецъ о встрѣчающихся сомнѣніяхъ, принадлежитъ ли какое-либо дѣло къ ея вѣдомству.

§ 136.

Консисторія сносится съ Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ

човныхъ we wszystkich przedmiotach administracyjnych; w przedmiotach zaś sądowych, wydaje wyroki w pierwszej i ostatniej instancji.

§ 135.

Konsystorz czyni przedstawienia do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych w tych wszystkich wypadkach, które wymagają wyrzeczenia Jego Cesarско-Królewskiej Mości, lub postanowienia Namiestnika Królestwa, lub-też rozporządzenia samej Kommissyi Rządowej, oraz w wypadkach wymagającychъ zniesienia się z innemi Kommissyami Rządowemi i Naczelnemi Władzami; również o nieporozumieniach, jakieby zająć mogły między Konsystorzem i Władzami Duchownemi innych wyznań, i wreszcie, wrazie zachodzących wątpliwości, czyli przedmiot jaki należy do jego attrybucyi.

§ 136.

Konsystorz korresponduje z Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych

Дѣль представленіями, а отъ нея получаетъ предложенія: сношенія съ Губернскими мѣстами и съ Генераль-Суперъ-Интендентомъ производятся сообщеніями; подчиненнымъ же Суперъ-Интендентамъ, Проповѣдникамъ и Церковнымъ Коллегіямъ Консисторія даетъ предписанія, а отъ нихъ получаетъ донесенія и представленія.

§ 137.

Консисторія представляетъ ежегодно Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣль, въ определенное время, отчетъ о дѣйствіяхъ своихъ, о состояніи Духовенства, Церквей и Приходовъ Евангелическо-Аугсбургскаго исповѣданія, равно всѣ требующія по Высочайшимъ повелѣніямъ или постановленіямъ Намѣстника и Совѣта Управленія срочныя вѣдомости.

§ 138.

По истеченіи каждаго года Консисторія представляетъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣль донесеніе о обревизованныхъ ею въ продолженіи года от-

w formie przedstawień, a otrzymuje od niej wezwania; z Władzami Gubernialnymi, z Superintendentem Generalnym, w formie odezw; zaś Superintendentem i Pastorem oraz Kollegiom Kościelnym udziela polecenia, a od nich otrzymuje rapporta i przełożenia.

§ 137.

Konsystorz corocznie przedstawia w oznaczonym czasie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych przepisany rapport roczny o czynnościach swych, jak również o stanie Duchowieństwa, Kościoła i Parafij wyznania Ewangelicko-Augsburgskiego, niemniej wszelkie peryodyczne wiadomości i listy, wymagane w skutek Najwyższych rozkazów, postanowień Namiestnika Królestwa i Rady Administracyjnej.

§ 138.

Po upływie każdego roku, Konsystorz złoży Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych rapport o zrewidowanych przez siebie w ciągu roku rachunkach, z dołącze-

четахъ, съ присовокупленіемъ свѣдѣнія о тѣхъ приходахъ, коихъ отчеты или объясненія на сдѣланныя при ревизіи замѣчанія, за всѣми настояніями, не доставлены.

Въ опредѣленное время Консисторія представляетъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, для включенія въ общую годовую роспись Царства, проектъ Штата о расходахъ изъ казенныхъ суммъ по Евангелическо-Аугсбургскому вѣдомству, равномѣрно представляетъ на утверждение Коммисіи присылаемыя Губернскими Правленіями проекты частныхъ штатовъ, приходовъ и Филіальныхъ Церквей, и особый проектъ Штата о расходахъ изъ такъ называемаго общаго Евангелическо-Аугсбургскаго фондуша.

Консисторія наблюдаетъ, чтобы доходы изъ подлежащихъ сборовъ, записей, завѣщаній, ипотечныхъ обязательствъ и т. п. источниковъ, употребляемы были исключительно по назначенію.

Наконецъ Консисторія наблюдаетъ, чтобы распределение на прихожанъ ежегодныхъ сборовъ, основано было на существующихъ доселѣ правилахъ, чтобы таковое своевременно было утверждаемо, и чтобы вообще ни какое излишнее обремененіе дѣлаемо не было.

ниемъ wykazu tych parafij, z których rachunki lub usprawiedliwienia nad niemi, pomimo nalegań, przedstawione mu nie zostały.

W właściwym terminie Konsystorz corocznie przedstawia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, dla zamieszczenia w ogólnym Budżecie Królestwa projekt do Ektu wydatków, z funduszu Skarbu Królestwa wyznaczonych na wyznanie Ewangelicko-Augsburgskie, również przedstawia do zatwierdzenia Kommissyi otrzymane od Rządów Gubernijalnych projekta do Ektatów pojedynczych parafij i filiałów, i oddzielny projekt do Ektatu wydatków z funduszu tak nazwanego ogólnego Ewangelicko-Augsburgskiego.

Konsystorz ezuwa nad tém, iżby dochody z właściwych funduszów składkowych, instytucyjnych, legatów, darowizn, wszelkich hypotecznych zapewnień i t. p. źródeł, wyłącznie na cel wskazany wydatkowane były.

Konsystorz w końcu przestrzega, aby formowane rozkłady składki rocznej, rozpisywanej na Parafijan, były oparte na zasadach dotąd praktykowanych, takowe w swoim czasie były zatwierdzane, oraz, iżby w ogólności żadne przeciążenie nie miało miejsca.

§ 139.

Евангелическо - Аугсбургская Консистерія дѣйствуетъ на правѣ Коллегіи. Порядокъ дѣлопроизводства оной, права и обязанности Членовъ и Чиновниковъ ея Канцеляріи опредѣляются существующими для Коллегіи общими постановленіями.

§ 140.

Дѣла въ самой Консистеріи и переписка ея съ Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и подчиненнымъ Консистеріи Духовенствомъ производятся на языкѣ, предписанномъ общими правилами для властей Царства. Просьбы въ Консистерію могутъ быть подаваемы на Русскомъ, Нѣмецкомъ или Польскомъ языкѣ.

§ 141.

Консистерія имѣетъ по крайней мѣрѣ одно засѣданіе въ недѣлю. Засѣданія бываютъ полныя и неполныя; важнѣйшія дѣла подлежатъ разсмотрѣнію полнаго Консистеріальнаго Собранія, которое составляетъ не менѣе

§ 139.

Konsystorz Ewangelicko-Augsburgski działa w sposób Kollegialny. Sposób załatwiania czynności w Konsystorzu, jako-też prawa i obowiązki jego Członków i Urzędników Kancellaryi, odpowiadają zupełnie przepisom ogólnym, wskazanym dla postępowania Kollegialnego.

§ 140.

Interessa załatwiane będą w samym Konsystorzu jako-też i korespondencye jego z Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych i z podwładnem mu Duchowieństwem prowadzone będą w języku wskazanym przepisami ogólnemi dla Władz Królestwa. Prośby mogą być do Konsystorza podawane w języku Rosyjskim, Niemieckim lub Polskim.

§ 141.

Konsystorz ma przynajmniej jedno posiedzenie w tygodniu. Posiedzenia bywają w komplecie większym i mniejszym. Interessa ważniejsze rozpoznawane bywają w komplecie

пяти Членовъ. Къ занятіямъ полнаго Консistoriальнаго Собранія принадлежать исключительно слѣдующія дѣла:

1) Всѣ общія распоряженія, касающіяся до всего Духовенства въ Царствѣ.

2) Предположенія о перемѣнахъ въ какой-либо части Церковнаго устройства и всѣ представленія въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, въ коихъ излагается особое заключеніе.

3) Представленія о замѣщеніи вакансій: Генераль - Суперъ - Интендента и Суперъ - Интендентовъ, объ опредѣленіи Свѣтскихъ и Духовныхъ Членовъ, Правителя Канцеляріи и Писаря Консistorскаго Суда, равно утвержденіе избранныхъ Проповѣдниковъ. Въ случаѣ необходимости, Консисторія можетъ требовать письменно голосовъ отсутствующихъ Членовъ.

4) Всѣ разрѣшенія, кои, по силѣ сего Устава и законовъ Царства Польскаго, Консисторія имѣетъ право давать безъ утвержденія высшаго Начальства.

5) Рѣшеніе всѣхъ судныхъ и бракоразводныхъ дѣлъ.

На неполныхъ засѣданіяхъ, кои устанавливаются для отправленія только менѣ важныхъ

większym, składającym się najmniej z pięciu Członków.

Do posiedzeń w większym komplecie należą wyłącznie następujące interesa:

1) Wszystkie ogólne rozporządzenia, dotyczące całego Duchowieństwa w Królestwie.

2) Projektowanie zmian w jakiegokolwiek części zarządu Kościelnego i wogóle przedstawienia wszystkie do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, zawierające opinią Konsystorza.

3) Przedstawienia o obsadzeniu wakujących urzędów: Superintendenta Generalnego i Superintendentów, o mianowaniu Członków Konsystorza Świeckich i Duchownych, Naczelnika Kancellaryi i Pisarza Sądu Konsystorskiego, również zatwierdzenia wokacyi Pastorów. Wrazie potrzeby, Konsystorz mocen zażądać na piśmie zdania nieobecnych Członków.

4) Wszystkie dyspensy i decyzye, które, na zasadzie niniejszej Ustawy i praw Królestwa Polskiego, Konsystorz mocen wydawać bez potwierdzenia Władzy wyższej.

5) Decyzye w przedmiotach sądowych i sprawy rozwodowe.

Posiedzenia w mniejszym komplecie, dla załatwienia tylko mniej ważnych interesów bie-

текущихъ дѣлъ, присутствуютъ три Члена, два Свѣтскіе и одинъ Духовный, или два Духовныхъ и одинъ Свѣтскій.

§ 142.

Налагаемая Консистоіею денежныя взысканія обращаются въ пользу Казны Царства.

§ 143.

Евангелическо - Аугсбургская Консистоія, какъ присутственное мѣсто, имѣетъ свою печать, съ изображеніемъ герба Царства Польскаго и надписью: „Печать Евангелическо - Аугсбургской Консистоіи въ Царствѣ Польскомъ“. Въ пакеты за сею печатю отправляются безъ платежа въсовыхъ денегъ.

ГЛАВА IV.

О дѣлахъ брачныхъ.

§ 144.

Дѣла о недѣйствительности браковъ между лицами Евангелическо - Аугсбургскаго испо-

заемыхъ, stanowi trzech Członków: dwaj Świecy i jeden Duchowny, lub dwaj Duchowni i jeden Świecki.

§ 142.

Wymierzone przez Konsystorz kary pieniężne wszelkiego rodzaju, obracane będą na rzecz Skarbu Królestwa.

§ 143.

Konsystorz wyznania Ewangelicko-Augsburgskiego, jako Władza krajowa, używa pieczęci z herbem Królestwa Polskiego, z napisem w języku Rosyjskim i Polskim: „Pieczęć Konsystorza Ewangelicko-Augsburgskiego w Królestwie Polskiem.“ Wszelkie jego pisma i paki, pieczęcią taką opatrzone, bez opłaty portoryi przesyłane będą.

ROZDZIAŁ IV.

O sprawach małżeńskich.

§ 144.

Sprawy o nieważność małżeństwa, zawartego pomiędzy osobami wyznania Ewangelicko-

вѣданія, также о расторгеніи сихъ браковъ, подлежатъ единственному и окончательному разсмотрѣнію Евангелическо - Аугсбургской Консисторіи.

Въ производствѣ дѣлъ сихъ Консисторія руководствуется Высочайше утвержденнымъ, 16-го Марта 1836 года, для Царства Польскаго Закономъ о союзѣ брачномъ, и порядкомъ, нынѣ Консисторіею наблюдаемымъ, на основаніи того Закона.

ГЛАВА V.

О Евангелическо - Аугсбургскихъ Синодахъ.

§ 145.

Суперъ-Интенденты, по разрѣшенію Генераль-Суперъ-Интендента, данному съ соизволенія Консисторіи, собираютъ по очереди, въ опредѣляемое ими для того удобное время и мѣсто, Проповѣдниковъ своего Округа на Евангелическо-Аугсбургскій Синодъ, или общее духовное совѣщаніе. Цѣль сихъ совѣщаній между Духовными Округа, есть усовершенствованіе каждого, чрезъ посредство взаи-

Augsburgskiego, tudzież o rozwiązanie onego, rozpoznawane będą wyłącznie przez Konsystorz Ewangelicko-Augsburgski w pierwszej i ostatniej instancyi. Przy sądzeniu tych spraw, Konsystorz stosuje się do Najwyżej potwierdzonego d. 16 Marca 1836 r. dla Królestwa Polskiego Prawa o Małżeństwie, oraz do form i przepisów, jakie dotąd przez Konsystorz, na zasadzie tego Prawa, zachowywane były.

ROZDZIAŁ V.

O Synodach Ewangelicko-Augsburgskich.

§ 145.

Superintendenci, za upoważnieniem Generalnego Superintendenta, na mocy pozyskanego przyzwolenia Konsystorza, zwołują kolejno, w stosownym czasie i miejscu przez siebie oznaczoném, Duchownych swej Dycezyi na Synod Ewangelicko - Augsburgski, czyli na ogólną Duchowną naradę. Celem takowej narady jest ukształcenie i udoskonalenie Duchownych w wykonywaniu obowiązków stanu Du-

много другъ - другу сообщенія мыслей, мѣстныхъ наблюденій и свѣденій о духовныхъ предметахъ, и исправленіи пасторскихъ обязанностей, о встрѣчаемыхъ ими на семъ пути трудностяхъ и способахъ для преодоленія оныхъ.

§ 146.

Отъ обязанности присутствовать въ Синодѣ могутъ быть увольняемы Духовные, которые имѣютъ жительство въ отдаленіи отъ мѣста собранія.

§ 147.

Въ обширныхъ округахъ, вмѣсто всѣхъ Проповѣдниковъ, обязано являться ежегодно въ собраніе Синода только половинное число оныхъ, по сдѣланному о томъ заранѣ Генераль - Суперъ - Интендентомъ распределенію и назначенію имъ удобнаго мѣста для каждаго изъ сихъ собраній. Генераль - Суперъ - Интендентъ предварительно спрашиваетъ мнѣнія о семъ Суверъ - Интендента.

chownego, przez porozumienie się względem usunięcia napotykaných w ich zawodzie przeszkód i trudności, oraz przez udzielanie sobie nawzajem wiadomości i doświadczeń miejscowych w przedmiotach religijnych.

§ 146.

Od obowiązku znajdowania się na Synodzie mogą być uwolnieni Duchowni, zbyt odlegle od miejsca narad zamieszkali.

§ 147.

W rozległych Dyecezyach, zamiast wszystkich Duchownych, połowa ich tylko zbierze się corocznie na Synod, a to stosownie do zarządzenia Generalnego Superintendenta, który, po zniesieniu się z właściwym Superintendentem, oznaczy zarazem miejsce stosowne dla każdego zebrania.

§ 148.

Въ Евангелическо-Аугсбургскомъ Синодѣ председательствуетъ Генераль-Суперъ-Интендентъ, или Суперъ-Интендентъ подлежащаго Округа; они открываютъ сіи Собранія торжественнымъ Богослуженіемъ въ Церкви и заключаютъ ихъ молитвою и благословеніемъ. Собранія Синода продолжаются не болѣе 8 дней.

§ 149.

Предметы занятія Синодовъ состоятъ:

1. Въ взаимныхъ объясненіяхъ и сообщеніяхъ о предметахъ чисто духовныхъ, о состояніи приходовъ въ духовномъ отношеніи, о успѣхахъ катехизаціи, о необыкновенныхъ и вообще важныхъ случаяхъ въ исправленіи пасторскихъ обязанностей, и т. д.

2. Въ разсужденіяхъ о ученыхъ духовныхъ предметахъ: Члены читаютъ приготовленные ими сочиненія о вопросахъ теоретической и практической Богословіи, предлагают другъ другу свои замѣчанія и сообщаютъ извѣстія о новѣйшихъ Богословскихъ книгахъ и т. д.

§ 148.

Na Synodzie Ewangelicko-Augsburskim prezydują: Generalny Superintendent lub Superintendent właściwej Diecezyi. Prezydujący rozpocznie posiedzenia Synodalne uroczystem nabożeństwem Kościelnem i zakończy one modlitwą i udzieleniem błogosławieństwa. Posiedzenia Synodu nie będą trwały dłużej nad dni ośm.

§ 149.

Przedmiotem narad Synodalnych będzie:

1. Wzajemne udzielanie sobie uwag nad przedmiotami wyłącznie Duchownemi, nad stanem religijnym Parafij, nad skutkami katechizacyi, oraz nad nadzwyczajnemi i ważnemi wypadkami, jakie się zdarzyły w urzędowaniu Duchownych i t. p.

2. Rozbiór uczonych Duchownych przedmiotów, czytanie przygotowanych przez Członków Synodu rozpraw w treści teoretycznej i praktycznej Teologii, udzielanie sobie uwag i wzajemnych spostrzeżeń nad najnowszemi Teologicznymi pismami i t. p.

3. Въ совѣщаніяхъ о хозяйственныхъ Церковныхъ дѣлахъ и т. д.

4. Въ совѣщаніи о средствахъ для улучшенія состоянія Церквей въ ихъ Округъ.

§ 150.

Всѣ Члены Консисторіи имѣютъ право присутствовать въ сихъ Синодахъ. Въ собраніи оныхъ могутъ находиться и Кандидаты Духовенства, но принимаютъ участіе въ совѣщаніяхъ не иначе, какъ по особенному дозволенію Предсѣдательствующаго. Протоколы сихъ Собраній, Предсѣдательствующимъ представляются, чрезъ Генераль-Суперъ-Интендента, въ Консисторію, и оставляются при дѣлахъ ея.

§ 151.

Для представленія Правительству точнѣйшихъ и подробнѣйшихъ свѣдѣній о потребностяхъ Евангелическо-Аугсбургской Церкви въ Царствѣ Польскомъ и о средствахъ болѣе и болѣе совершенствовать установленія оной, предполагается отъ времени до времени созывать Генеральный Евангелическо-Аугсбургскій Синодъ.

3. Narady nad zarządem Kościelno-ekonomicznym Parafij i t. p.

4. Narady nad środkami do poprawienia stanu Kościołów w ich Diecezyi.

§ 150.

Wszyscy Członkowie Konsystorza mogą mieć udział w obradach Synodalnych. Na obradach mogą się także znajdować Kandydaci do stanu Duchownego, którzy wszakże tylko za szczególnem dozwoleństwem Prezydującego będą mogli głos zabierać. Protokoły posiedzeń przesyłane będą przez Prezydującego Generalnemu Superintendentowi, a przez tegoż Konsystorzowi, który takowe w Archiwum swém zachowa.

§ 151.

Dla przedstawiania Rządowi pewnych i dokładnych wiadomości o potrzebach Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Królestwie, i dla wskazania środków do doskonalszego jego urządzenia, będzie zwoływany od czasu do czasu Synod Generalny Ewangelicko-Augsburski.

§ 152.

Для присутствованія въ Генеральномъ Синодѣ, каждый Суперъ-Интендентскій Округъ избираетъ одного Свѣтскаго и одного Духовнаго Члена. Сверхъ сихъ Членовъ, присутствуютъ въ Синодѣ Президентъ Консисторіи и Генераль - Суперъ-Интендентъ, или же, когда они, по важнымъ препятствіямъ, не могутъ прибыть въ собраніе, то, вмѣсто ихъ, Старшій Духовный и Свѣтскій Членъ Консисторіи.

§ 153.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, получивъ отъ Консисторіи извѣстіе о предназначенныхъ въ Генеральный Синодъ Членахъ, представляетъ списокъ оныхъ, чрезъ посредство Намѣстника Царства, на Высочайшее усмотрѣніе.

§ 154.

Въ Генеральномъ Синодѣ председательствуетъ одинъ изъ Свѣтскихъ онаго Членовъ, или другое лицо Евангелическо-Аугсбургскаго

§ 152.

Do zasiadania na Synodzie Generalnym kaŹda Dyecezya Ewangelicko-Augsburska wybiera jednego Członka Swieckiego i jednego Duchownego. Oprócz tych Członków, zasiadają na Synodzie tym: Prezes Konsystorza i Superintendent Generalny, a wrazie ważnej jakiej przeszkody, Starszy Duchowny i Świecki Członek Konsystorza.

§ 153.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, otrzymawszy od Konsystorza listę wybranych Członków Synodu Generalnego, takową przez Namiestnika Królestwa do Najwyższego zatwierdzenia przedstawia.

§ 154.

Synodowi Generalnemu przewodniczy jeden z Członków jego Swieckich, albo-teŹ jaki inny Członek Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego,

исповѣданія, по назначенію Его Императорско-Царскаго Величества.

§ 155.

Генеральный Синодъ собирается въ Варшавѣ, по усмотрѣнію и созыву онаго съ Высочайшаго разрѣшенія.

§ 156.

Генеральному Синоду, въ собраніяхъ его, предоставляется:

1. Разрѣшать вопросы, предлагаемые ему Консисторіею, по предписанію или съ разрѣшенія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

2. Предлагать мѣры для точнѣйшаго исполненія положеній Церковнаго устройства.

3. Представлять Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, для доведенія, чрезъ посредство Намѣстника Царства, до Высочайшаго свѣдѣнія, мысли и заключенія свои о состояніи и потребностяхъ Евангелическо-Аугсбургской Церкви въ Царствѣ Польскомъ.

przeznaczony przez Jego Cesarsko-Królewską Mość.

§ 155.

Synod Generalny zbiera się w Warszawie, po uznaniu i zwołaniu onego za Najwyższem zezwoleniem.

§ 156.

Synod Generalny, na swoich posiedzeniach, zajmować się będzie:

1. Decydowaniem wniosków lub zapytań, uczynionych przez Konsystorz, z polecenia lub z przyzwolenia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

2. Wskazaniem środków do najściślejszego wykonania rozporządzeń organizacyi Kościelnej.

3. Przedstawianiem wniosków i postanowień, dotyczących stanu i potrzeb Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Królestwie i jego administracyi, dla poniesienia onych, za pośrednictwem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, przez Namiestnika Królestwa, do Najwyższej wiadomości.

§ 157.

Дѣлопроизводствомъ въ засѣданіяхъ Генеральнаго Синода управляетъ Предсѣдатель. Протоколы засѣданій составляютъ однимъ изъ Членовъ, по избранію Генеральнаго Синода.

§ 158.

Канцелярія Генеральнаго Синода, смотря по числу поступающихъ на разсмотрѣніе онаго дѣлъ, составляется изъ отряжаемыхъ отъ Консисторіи или особо для того назначаеныхъ чиновниковъ. Распоряженіе о семъ зависитъ отъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

§ 159.

Засѣданія Генеральнаго Синода продолжаются отъ четырехъ до шести недѣль; когда необходимо продлить оныя, то на сіе Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ испрашиваетъ, посредствомъ Намѣстника Царства, Высочайшее соизволеніе. Генеральный Синодъ открывается и закрывается торжественнымъ Богослуженіемъ.

§ 157.

Na posiedzeniach Synodu Generalnego Prezes kieruje biegiem interesów. Protokoły posiedzeń będą prowadzone przez Członka, do tego przez Synod Generalny wybranego.

§ 158.

Kancellaryą Synodu Generalnego, z uwagi na ilość przedstawiać się mających do narady przedmiotów, stanowić będą przeznaczeni do tego Urzędnicy z Bióra Konsystorza, lub inni. Decyzja w tym względzie zależy od Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

§ 159.

Posiedzenia Synodu Generalnego trwać mają od czterech do sześciu tygodni; jeżeli zajdzie konieczna potrzeba przedłużenia onych, wówczas należy na to, za pośrednictwem Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, przez Namiestnika Królestwa, wyjednać Najwyższe przyzwolenie. Synod Generalny rozpoczyna się i kończy uroczystem nabożeństwem.

§ 160.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, чрезъ посредство Намѣстника Царства, представляетъ разсужденія и заключенія Генеральнаго Синода на усмотрѣніе Его Императорско-Царскаго Величества.

§ 161.

Члены Генеральнаго Синода, во время засѣданій оного, увольняются не иначе какъ Высочайшими Его Императорско-Царскаго Величества повелѣніями, по докладу Намѣстника.

§ 162.

По окончаніи засѣданій Генеральнаго Синода, Предсѣдатель представляетъ протоколы оного въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, а засвидѣтельствоваанныя съ нихъ копіи препровождаются въ Консисторію.

§ 160.

Za pośrednictwem Namiestnika Królestwa, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, wnioski i decyzje Synodu Generalnego przedstawia pod zatwierdzenie Jego Cesarsko-Królewskiej Mości.

§ 161.

Członkowie Synodu Generalnego, w czasie trwania posiedzeń, mogą pozyskać urlop, jedynie za przyzwoleniem Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, na przedstawienie Namiestnika Królestwa.

§ 162.

Po ukończeniu posiedzeń Synodu Generalnego, Prezes, protokoły tychże przedstawia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, a kopią wierzytelną takowych przysła Konsystorzowi.

ГЛАВА VI.

О управленіи Церковнаго имущества.

§ 163.

Всякая, предназначенная на содержаніе какой-либо Евангелическо-Аугсбургской Церкви, или молитвеннаго дома или находящихся при нихъ училищъ и Богоугодныхъ заведеній, движимая или недвижимая собственность, какъ при самомъ оныхъ основаніи, по завѣщанію, дарственной записи, или инымъ образомъ ей присвоенная, такъ и въ послѣдствіи законнымъ порядкомъ ею пріобрѣтенная, именуется Церковнымъ имуществомъ и охраняется дарованными имѣніямъ сего рода особыми правами.

§ 164.

Пожалованные отъ щедротъ Монаршихъ, а равномѣрно получаемые Церковью, по завѣщаніямъ или дарственнымъ записямъ, капиталы и доходы, должны быть употребляемы лишь на опредѣленное при пожалованіи, или

ROZDZIAŁ VI.

O Zarządzie majątku Kościelnego.

§ 163.

Wszystko, co jest przeznaczone na utrzymanie Kościołów Ewangelicko-Augsburskich, Domów Modlitwy lub należących do nich Szkół i Zakładów Dobroczynnych, czy - to przy ich założeniu nadane im przez zapisy, darowizny, lub innym sposobem, czy-też następnie przez też Kościoły i zakłady w drodze prawnej nabyte, zgoła wszelka ruchoma i nieruchoma własność, nazywa się majątkiem Kościelnym i pozostaje pod opieką, szczególnymi prawami przepisaną.

§ 164.

Kapitały i dochody Kościołom ofiarowane z łaski Monarszej, lub pochodzące z zapisów i darowizn, używane mogą być wyłącznie na

же завѣщаніемъ или дарственной записью назначеніе.

Сіе назначеніе можетъ быть измѣнено не иначе, какъ съ Высочайшаго разрѣшенія, которое испрашивается въ двухъ слѣдующихъ случаяхъ:

1. Когда завѣщатель или даритель самъ согласенъ на предполагаемую перемѣну.

2. Когда уже по смерти завѣщателя или дарителя будетъ доказано, что употребленіе полученныхъ отъ него Церковью капиталовъ или доходовъ на первоначальное оныхъ назначеніе сдѣлалось почему-либо не возможно.

§ 165.

Евангелическо-Аугсбургскія Церкви не могутъ ни приобрѣтать, ни отчуждать никакого недвижимаго имущества, безъ Высочайшаго на то соизволенія.

§ 166.

Отдача Церковнаго недвижимаго имущества въ эфитевтическій, или же иной долговременный, болѣе 12-ти лѣтъ имѣющій продол-

cel wskazany, lub aktem darowizny albo zapisu oznaczony.

Zmiana przeznaczenia takich kapitałów i dochodów może nastąpić tylko za Najwyższem zezwoleniem, i to jedynie w dwóch następujących wypadkach:

1. Jeżeli robiący testament lub darowiznę sam na projektowaną zmianę zezwala, lub

2. Jeżeli po śmierci testatora lub darnjącego dowiedzionem zostanie, że Kościół tych kapitałów i dochodów, na pierwsiastkowo oznaczony cel, w żaden sposób użyć nie może.

§ 165.

Kościół Ewangelicko-Augsburskie nie mogą majątku nieruchomego ani nabywać, ani zbywać, bez Najwyższego zezwolenia.

§ 166.

Wypuszczenie majątku Kościelnego w emfiteutyczną lub długoletnią dzierżawę, prze-

жаться, откупъ, допускается также не иначе, какъ съ Высочайшаго разрѣшенія.

§ 167.

Сборы и даванія въ пользу Церкви, досель, на основаніи законныхъ предписаній, или древнихъ обычаевъ существующія, не могутъ, безъ разрѣшенія Консисторіи, быть ни увеличиваемы, ни уменьшаемы, или отмѣняемы.

§ 168.

Завѣщаемыя или даримыя Церквамъ и молитвеннымъ домамъ, равно находящимся при нихъ училищамъ и Богоугоднымъ заведеніямъ недвижимыя имущества, капиталы и доходы, могутъ быть принимаемы Церковными Коллегіями и Кладбищными дозорами, не иначе, какъ по испрошеніи Консисторіею утвержденія Совѣта Управленія, чрезъ посредство Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

§ 169.

Церковныя вещи и другія, кромѣ денежныхъ суммъ, движимыя имущества, могутъ

choдzącą zakres dwunastoletni, nastąpić może jedynie za Najwyższem zezwoleniem.

§ 167.

Oplaty Kościelne i składki pobierane na rzecz Kościołów, wedle obowiązujących przepisów lub dawnych zwyczajów, jakie dotąd istnieją, nie mogą być ani zwiększane, ani zmniejszane, ani usunięte, jak tylko za decyzją Konsystorza.

§ 168.

Wszelkie zapisy i darowizny na rzecz Kościołów, Filiałów i Domów Modlitwy i należących do nich Szkół i Zakładów Dobroczynnych, tak w nieruchomościach, jak w kapitałach i dochodach, mogą być przyjmowane przez Kolegią Kościelne i Dozory Cmentarzowe nieinaczej, jak za wyjednanem, na wniosek Konsystorza, przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, zezwoleniem Rady Administracyjnej.

§ 169

Sprzęty i wszelkie inne ruchomości Kościelne, wyjąwszy kapitałów, wtenczas tylko mo-

быть Церковными Коллегіями и Кладбищными дозорами отчуждаемы не иначе, какъ по причинѣ замѣченной въ оныхъ порчи, или за совершенною негодностію къ предназначенному употребленію и по удостовѣреніи, что продажа оныхъ для Церкви будетъ выгодна, по полученіи каждый разъ на продажу разрѣшенія Консисто́ріи, которая съ своей стороны о продажѣ вещей, стоящихъ по приложенной оцѣнкѣ болѣе 150 р. сер., входитъ съ представленіемъ въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ. Продажа же производится не иначе, какъ съ публичнаго торга, на основаніи существующихъ о семъ въ Царствѣ Польскомъ правилъ.

§ 170.

Всѣ денежные выдачи на потребности Церкви производятся согласно утвержденнымъ штатамъ, или по разрѣшеніямъ Церковныхъ Коллегій и Консисто́ріи, на основаніи особой инструкціи о счетоводствѣ.

§ 171.

При каждой Церкви должна быть вѣрная и подробная, засвидѣтельствованная Проповѣдни-

гą być sprzedane przez Kollegija Kościelne lub Dozory Cmentarzowe, kiedy się na nich okażą znaczne uszkodzenia lub zupełna niezdadność do dalszego właściwego użycia, i po przekonaniu się, iż sprzedaż takowych będzie z korzyścią dla Kościoła: wszakże za wyjednanie potrzebego w każdym takim wypadku pozwolenia Konsystorza. Jeżeli oszacowanie sprzętów i wszelkich innych ruchomości, według załączonej taxy, przechodzi sumę 150 r.s., w takim razie Konsystorz przedstawia o tem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych. Sprzedaż zaś sama nastąpi przez zarządzoną licytacyą publiczną, stosownie do przepisów, w Królestwie Polskiem istniejących.

§ 170.

Wszelkie wypłaty na potrzeby Kościelne uskuteczniają się na zasadzie potwierdzanych etatów lub szczegółowych upoważnień, wydanych przez Kollegia Kościelne i Konsystorz, stosownie do instrukcyi oddzielnej o rachunkowości.

§ 171.

Przy każdym Kościele powinien być utrzymywany poświęcony, tak przez Pastora,

комъ и Членами Церковной Коллегіи, опись всему Церковному недвижимому имуществу, вещамъ и деньгамъ, а равно и вѣсмъ, по какому-либо праву или особому преимуществу слѣдующимъ оной Церкви доходамъ, и шнуровая за печатью Проповѣдника и Церковной Коллегіи книга, для внесенія въ оную вѣсхъ денежныхъ приходовъ и расходовъ Церкви.

§ 172.

При всякой Церкви долженъ находиться въ безопасномъ мѣстѣ особый Церковный сундукъ для храненія вѣсхъ относящихся къ Церковному имуществу документовъ, денежныхъ суммъ и той Церковной утвари, которая не необходима для вседневнаго, или по крайней мѣрѣ частаго употребленія. Сей сундукъ, смотря по числу Членовъ Церковной Коллегіи, долженъ быть за тремя или по крайней мѣрѣ двумя разными замками, и запечатанъ Церковною печатью. Ключи отъ замковъ хранятся у Проповѣдника и у одного или двухъ изъ Членовъ Церковной Коллегіи, у каждаго по одному; они вѣсхъ непременно

какъ и wszystkich Członków Kollegijum Kościelnego, dokładny, szczegółowy Inwentarz całego nieruchomego majątku Kościelnego i wszystkich do Kościoła należących rzeczy i pieniędzy, jak również wszelkich należących do Kościoła dochodów, wpływających z jakiegobądź praw lub przywilejów. Również ma być utrzymywana Księga sznurowa, opatrzona pieczęcią Pastora i Kollegijum Kościelnego, dla zapisywania w niej wszelkich dochodów i wydatków Kościelnych.

§ 172.

При каждомъ Коścieле powinna, w pewnem miejscu bezpiecznem, znajdować się skrzynia Kościelna, dla zachowania wszelkich dokumentów, dotyczących się majątku Kościelnego, dla zachowania funduszków i takich sprzętów Kościelnych, które do codziennego lub częstego użytku nie są potrzebne. Skrzynia takowa, stosownie do liczby Członków Kollegijum Kościelnego, powinna mieć trzy, a przynajmniej dwa oddzielne zamki, i być pieczęcią Kościelną zaopatrzona; klucze od zamków takowych będą się znajdowały: jeden w zachowaniu Pastora, drugi lub pozostałe w zachowaniu jednego lub dwóch Członków Kollegijum Kościel-

должны находиться каждый разъ при открытіи сундука. Если Членъ, у коего хранится одинъ изъ ключей сундука, по законнымъ причинамъ, не можетъ прибыть въ мѣсто, гдѣ находится сундукъ, а оный непременно нужно открыть, то онъ присылаетъ сей ключъ запечатанный къ Проповѣднику, и вмѣсто его приглашается, по назначенію Проповѣдника и Церковной Коллегіи, другой свидетель изъ прихожанъ.

§ 173.

Вся находящаяся въ частомъ употребленіи Церковная утварь хранится у Проповѣдника.

§ 174.

Собираемая въ Церкви даянія и другія въ пользу оной вклады, поступающіе къ Проповѣднику или которому-либо изъ Членовъ Церковной Коллегіи, должны быть въ то же время представлены въ Церковную кассу и записаны въ шнуговую книгу.

§ 175.

Церковные капиталы обращаются для приращенія процентами въ Польскомъ Банкѣ.

него, którzy koniecznie przy kaźdem otwarciu skrzyni obecnymi być muszą. Jeżeli Członek Kollegijum Kościelnego, u którego jest jeden z kluczy od skrzyni Kościelnej, dla prawnych przyczyn, na miejsce przybyć nie może, gdzie się znajduje skrzynia, a ta koniecznie otworzoną być musi, prześle swój klucz opieczetowany Pastorowi, który w jego miejsce z innymi Członkami Kollegijum Kościelnego przybierze świadka z pomiędzy Parafjan.

§ 173.

Wszelkie sprzęty Kościelne, do częstego użycia służące, będą się znajdowały w zachowaniu Pastora.

§ 174.

Wszelkie wpływy, pochodzące z ofiar zbieranych w Kościele, lub składanych na rzecz Kościoła, bądź na ręce Pastora lub którego z Członków Kollegijum Kościelnego, powinny być natychmiast do Kassy Kościelnej wniesione, i do właściwej Księgi sznurowej zapisane.

§ 175.

Kapitały Kościelne celem zapewnienia procentu, winny być składane w Banku Polskim;

Отдача сихъ капиталовъ въ частныя руки можетъ быть допускаема тогда только, когда, по особеннымъ мѣстнымъ обстоятельствамъ и по предварительному сношенію Консисто-рин съ Прокураторією, сей оборотъ будетъ признанъ удобнымъ и выгоднымъ для Церкви и ввѣряемая такимъ образомъ сумма обезпечена вѣрнымъ ипотечнымъ залогомъ. Въ такихъ случаяхъ, Церковная Коллегія наблю-даетъ, чтобы въ Церковномъ сундукѣ, не оставались безъ надобности большія денежныя суммы.

§ 176.

Вся акты на принадлежащія денежныя суммы, отдаваемые для приращенія процентами, или по какому-либо особенному случаю находящіяся въ частныхъ рукахъ, должны быть писаны на имя Церкви, или принадлежащихъ къ оной Богоугодныхъ заведеній.

§ 177.

Двѣять долги отъ имени Церкви не дозволяется, ни въ какомъ случаѣ; во всехъ, разрѣшенныхъ Закономъ или Высшимъ На-

вypoжечаніе такихъ капиталовъ особомъ prywatnym, natenczas może być zezwolonem, jeżeli toż, według szczegółowych okoliczności miejscowych, Konsystorz, za zniesieniem się z Prokuratorją, uzna możliwem i korzystnem dla Kościoła, i jeżeli dla wypożyczyć się mającej summy, wykazanem będzie niewątpliwie hypoteczne zabezpieczenie. Kollegija Kościelne obowiązane są czuwać nad tem, iżby w kassach Kościelnych znaczne summy pieniężne bezpotrzebnie przechowywane nie były.

§ 176.

Wszelkie dowody na fundusze, własnością Kościoła będące, a na procent oddane, albo dla jakiego innego powodu w ręku prywatnych osób się znajdujące, powinny być wystawione na imię Kościoła lub należące do niego instytucji dobroczynnej.

§ 177.

Na rzecz Kościoła pod żadnym pozorem nie wolno zaciągać długów; wszelkie prawem lub przez właściwe Władze dozwolone wydatki Ko-

чальствомъ Церковныхъ расходахъ, платится наличными деньгами, а за взятое безъ платы Члены Церковной Коллегіи отвѣчаютъ, какъ за долгъ собственный, и на основаніи сего не можетъ быть производимъ или допускаемъ Присутственными мѣстами искъ на Церковь, или ея имущества и доходы.

§ 178.

Имущества Евангелическо - Аугсбургскихъ Церквей сохраняются въ цѣлости безъ всякаго ущерба, на правѣ имуществъ казенныхъ, каковымъ правомъ защищаются, подѣ отвѣтственности, за всякій противузаконный изъ оныхъ расходъ и ущербъ, всѣхъ бывшихъ сему причиною лицъ, коимъ предоставлено управленіе или храненіе сихъ имуществъ.

§ 179.

Евангелическо - Аугсбургскія Церкви и молитвенные дома, зданія принадлежащихъ къ онымъ Богоугодныхъ заведеній и дома занимаемые Проповѣдниками, Церковнослужителями и Училищами, если они въ наемъ не отдаются, свободны отъ постоя, податей, сбо-

ścielne, gotowizną powinny być płacone; za wzięte przedmioty bez zapłaty, odpowiadają Członkowie Kollegijum Kościelnego, jak za swoje własne długi, a stąd nie może być przeciw Kościołowi, jego własności lub jego dochodom, żadna skarga wystosowana, a przez sądy przyjęta.

§ 178.

Majątek Kościołów Ewangelicko-Augsburskich zachowany być winien w zupełnej swojej całości i bez żadnego uronienia, na zasadzie przepisów o zachowaniu funduszów Rządowych, i podług tychże praw bronionym będzie, z zastrzeżeniem odpowiedzialności tych osób, które, mając sobie poruczony zarząd lub zachowanie majątku Kościelnego, przez wydatek nieprawnie uczyniony, spowodowały jego uszczerbek.

§ 179.

Kościóły Ewangelicko-Augsburskie, Domy Modlitwy i należące do nich zabudowania oraz budowle Zakładów dobroczynnych i domy, przez Duchownych, służbę kościelną i Szkoły zajmowane, o ile nie są wynajmowane prywatnym, są wolne od kwaterunku i wszelkich ciężarów,

ровъ и повинностей, сообразно общимъ правиламъ о зданіяхъ общественныхъ заведеній.

§ 180.

Высшій надзоръ за управленіемъ имуществъ Евангелическо-Аугсбургскихъ въ Царствѣ Польскомъ Церквей ввѣряется Евангелическо-Аугсбургской Консистоіи.

ГЛАВА VII.

О Церковныхъ Коллегіяхъ и Кладбищныхъ Дозорахъ.

§ 181.

Церковныя Коллегіи должны состоять не менѣе какъ изъ 4 и не болѣе какъ изъ 12 Членовъ, которые именуются Церковными Старшинами, и избираются приходомъ на три года. Сверхъ того въ Церковныхъ Коллегіяхъ присутствуютъ, со всѣми правами Членовъ, и приходскіе Проповѣдники по званію своему. Въ оныхъ председательствуетъ, по назначенію прихода, или одинъ изъ Церковныхъ старшинъ, или Проповѣдникъ.

§ 182.

Если Приходская Церковь существуетъ въ городѣ или селеніи, составляющемъ частную

podatków, opłat i powinności, stosownie do ogólnych przepisów o gmachach Instytutowych.

§ 180.

Nadzór zwierzchni nad zarządem majątku Kościółów Ewangelicko-Augsburskich, powierzonym zostaje Konsystorzowi.

ROZDZIAŁ VII.

O Kollegijach Kościelnych i Dozorach Cmentarzowych.

§ 181.

Kollegija Kościelne składają się nie mniej jak z czterech, a nie więcej jak z dwunastu Członków, noszących nazwanie Starszych Kościelnych i wybranych przez Parafjan na lat trzy; oprócz tego, Pastorowie z urzędu należą do składu Kollegij Kościelnych, z prawami innych Członków Kollegijum. W Kollegijach Kościelnych prezyduje, stosownie do wyboru Parafii, albo jeden z Członków Świeckich Kollegijum Kościelnego, albo Pastor.

§ 182.

Jeżeli Parafija istnieje w miejscu, własnością prywatną będącem, a dziedzic jest wyznania

собственность, и владѣлецъ онаго принадлежить къ Евангелическо-Аугсбургскому исповѣданію, то онъ равномерно состоитъ постояннымъ Членомъ Коллегіи.

На совѣщаніяхъ Церковной Коллегіи, по дѣламъ касающимся Церковныхъ фондушей и зданій, присутствуетъ Президентъ, или Бурмистръ города, или Войтъ Гмины и владѣлецъ, если онъ и не Евангелическо-Аугсбургскаго исповѣданія.

§ 183.

Избраніе Предсѣдателей и Членовъ Церковной Коллегіи должно производиться въ Церкви, подъ завѣдываніемъ подлежащаго Суперъ-Интендента или назначеннаго имъ Духовнаго.

§ 184.

Избраніе это производится въ общемъ собраніи прихожанъ, по большинству голосовъ присутствующихъ; въ сѣи собранія приглашаются всѣ принадлежащіе къ приходу военные и гражданскіе чиновники, владѣльцы и арендаторы имѣній и недвижимостей, ученые,

Евангелическо-Аугсбургскаго, ten również jest stałym Członkiem Kollegijum Kościelnego.

Do obrad Kollegijum Kościelnego, dotyczących się przedmiotów funduszowych i budowlanych, należą nadto: miejscowy Prezydent, Burmistrz lub Wójt Gminy i Dziedzie, jeżeli nie jest wyznania Ewangelicko-Augsburskiego.

§ 183.

Wybór Prezesa i Członków Kollegijum Kościelnego odbywać się winien w Kościele, pod przewodnictwem właściwego Superintendenta, lub delegowanego przez niego Pastora.

§ 184.

Wybór Prezesa i Członków Kollegijum Kościelnego odbywa się na ogólnem zebraniu Parafijan, większością głosów obecnych. Na takowe zebranie zaproszeni być winni wszyscy, należący do Parafii urzędnicy, wojskowi i cywilni, właściciele i dzierżawcy dóbr i nie-

хуложники, капиталисты, купцы, фабриканты, ремесленники, колонисты, хозяева, словомъ всѣ мужчины совершеннолѣтніе, постоянно въ районѣ прихода проживающіе и независимые отъ одного какого-либо лица. При выборѣ для наблюденія за порядкомъ присутствуетъ Чиновникъ, отряженный мѣстнымъ гражданскимъ Начальствомъ. О времени и мѣстѣ избранія, приходъ извѣщается троекратно, въ воскресные дни, объявленіемъ съ кааедры и посредствомъ циркуляровъ.

§ 185.

Новые Члены Церковной Коллегии, при вступленіи въ должность, обязаны, удостовѣряться въ цѣлости Церковнаго имущества, принять оное отъ своихъ предѣстниковъ, по составленной, на основаніи § 169, описи.

§ 186.

Въ кругъ обязанности Церковныхъ Коллегій входятъ:

1. Представленіе на утвержденіе Консисторіи списка кандидатамъ, ищущимъ вакантной Проповѣднической должности.

ручomości, uczeni, artyści, kapitaliści, kupey, fabrykanci, rzemieślnicy, koloniści (gospodarze) słowem wszyscy mężczyźni pełnoletni, stale w obrębie Parafii zamieszkali i niezawisli od szczególnej jakiej osoby. Przy wyborze tym znajdować się winien wyznaczony przez miejscową Władzę urzędnik Administracyjno-policyjny, dla przestrzegania porządku. O czasie i miejscu, w którym wybór ma nastąpić, Parafia ma być zawiadomiona przez ogłoszenie o tem trzykrotnie, z ambony, w następujących po sobie Niedzielach, i przez rozesłanie okólników,

§ 185.

Nowo-obrani Członkowie Kollegijum Kościelnego, przy obejmowaniu swych obowiązków, powinni się przedewszystkiem przekonać o całości majątku Kościelnego, i takowy, według ułożonego, na zasadzie § 169 inwentarza, od swoich poprzedników odbiorą.

§ 186.

Do czynności Kollegij Kościelnych należy:

1. Przedstawianie do zatwierdzenia Konsystorzowi listy kandydatów, ubiegających się mających o wakujący Pastorat.

2. Представленіе о порученіи исправленія Проповѣднической должности, въ случаѣ болѣзни, увольненія отъ службы или смерти Проповѣдника.

3. Выдача вновь избранному Проповѣднику пригласительной грамоты, въдомости объ окладѣ содержанія и таксы платежамъ за исправленіе духовныхъ требъ (jura stolae).

4. Избраніе, по сношенію съ приходомъ, причетниковъ и Церковнослужителей, выдача имъ пригласительныхъ грамотъ и прочихъ документовъ.

5. Представленіе объ увольненіи или отрѣшеніи причетниковъ и Церковнослужителей.

6. Предупрежденіе всякаго соблазна и распри въ приходѣ и прекращеніе ихъ, подаваніе примѣра Христіанскихъ добродѣтелей, сохраненіе согласія между прихожанами, равно между ими и Проповѣдникомъ, причетниками и Церковнослужителями.

7. Представленіе Духовному Начальству о возникшихъ въ приходѣ недоразумѣніяхъ и безпорядкахъ, если таковыхъ нельзя было прекратить принятыми мѣрами.

8. Наблюденіе за точнымъ исполненіемъ Проповѣдниками, причетниками и Церковно-

2. Wyjednanie zastępstwa Pastora wrazie choroby jego, oddalenia się, lub śmierci.

3. Wydanie nowoobranemu Pastorowi wokacyi, spisu emolumentów i tacy (jura stolae).

4. Za porozumieniem się z Parafją wybór wszelkich Officyalistów i sług Kościelnych; wydanie im wokacyi i innych potrzebnych dokumentów.

5. Czynienie wniosków względem uwolnienia lub oddalenia Officyalistów i sług Kościelnych.

6. Zapobieganie wszelkiemu zgorzeniu lub nieporozumieniu w Parafii, staranie o złagodzenie wynikłych niechgei, o danie dobrego przykładu cnót Chrześcijańskich, bogobojności; o utrzymanie zgody tak między Parafijanami, jak między nimi a Pastorami, Officyalistami i sługami Kościelnymi.

7. Przedstawianie Władzy Duchownej o wynikłych w Parafii nieporozumieniach i nieporządkach, jeżeli temu, mimo przedsięwziętych starań, nie można było zapobiedz.

8. Czuwanie nad ścisłym wypełnianiem obowiązków przez Duchownych, oraz wszystkich

служителями обязанностей ихъ, охранение ихъ отъ всякихъ притязаній я въ особенности наблюдение, чтобы Духовнымъ воздаваемо было должное уваженіе.

9. Сохранение порядка и тишины во время Богослуженія и попеченіе о изученіи юношества Закону Божию и Церковному пѣнію, равно о благочестивомъ и нравственномъ воспитаніи онаго.

10. Охранение и защищеніе собственности Церкви и принадлежащихъ приходу Богоугодныхъ заведеній.

11. Управление движимымъ имуществомъ Церкви и прихода, всеми доходами, сборами и даваніями, наблюдение за своевременнымъ удовлетвореніемъ Проповѣдниковъ, равно причетниковъ и Церковнослужителей назначеннымъ имъ содержаніемъ.

12. Приглашеніе прихожанъ, предписаннымъ 184 § порядкомъ, на собранія, для предложенія имъ на оныхъ важнѣйшихъ, касающихся прихода и Церкви, проектовъ.

Officyalistów i sług Kościelnych; zasłonięcie ich od wszelkich niesprawiedliwych zarzutów, i staranie się szczególnie, aby Duchowni otoczeni byli uszanowaniem, jakiego stanowisko ich wymaga.

9. Przestrzeganie porządku i spokojności w czasie nabożeństwa, niemniej staranie o kształcenie młodzieży parafijalnej w nauce Religijnej i śpiewie Kościelnym, oraz o jej bogobojne i moralne wychowanie.

10. Strzeżenie i obrona praw, funduszów i własności Kościoła, Parafii, oraz należących do niej Zakładów Dobroczynnych.

11. Zarząd czyli administracya wszelkimi ruchomościami i nieruchomościami, oraz funduszami Kościoła i Parafii, a szczególnie-tęż zarząd wszelkimi wpływami, składkami i ofiarami Kościelnymi, oraz przestrzeganie, iżby zupełności i regularnie, tak Duchowni, jak Officyaliści i słudzy Kościoła płace swe pobierali.

12. Zwolywanie Parafii na zgromadzenie, podług § 184, w celu przedstawienia na takowem do uznania i przyjęcia wygotowanych przez siebie projektów i propozycyij, oraz naradzanie się nad najważniejszymi interesami Kościoła i Parafii.

13. Представленія и производство дѣлъ, касающихся Церкви, прихода, училищъ и Богоугодныхъ заведеній, равно переписка съ подлежащими властями и лицами.

14. Надзоръ за Церковными и приходскими зданіями, постройкою и починкою ихъ, ходатайство о составленіи и утвержденіи плановъ и смѣтъ на работы, указаніе потребной на оныя суммы, испрошеніе недостающей, попеченіе объ исполненіи работъ, приѣмъ оныхъ, и представленіе надлежащихъ отчетовъ, съ соблюденіемъ предписанныхъ на сей предметъ общихъ правилъ.

15. Составленіе проекта штата и распределенія сборовъ на прихожанъ, удостовѣреніе новыхъ потребностей или предполагаемыхъ въ штатѣ измѣненій.

16. Попеченіе о единовѣрцахъ больныхъ, увѣчныхъ, вдовахъ и сиротахъ, равно призрѣніе бѣдныхъ единовѣрцевъ и попеченіе о погребеніи тѣлъ, послѣ коихъ не остается ни имущества, ни родственниковъ.

17. Представленіе Духовному Начальству годового рапорта о дѣйствіяхъ.

13. Przedstawianie i załatwianie wszelkich interesów Kościelnych, Parafjalnych, Szkolnych i Instytutowych, oraz prowadzenie w tym względzie należnych korespondencyj z właściwymi władzami i osobami.

14. Dozór nad budowlami Kościelnymi i Parafjalnymi, nad ich stawianiem i naprawą, a tem samém staranie się o sfornowanie i potwierdzenie potrzebnych planów i anszlagów, przy wskazaniu na to potrzebnych funduszów, wyjednanie niedostających, nadzór nad wykonaniem robót, odbiór tycliżę, złożenie z tego należytych rachunków, z zastosowaniem się w tem wszystkiem do obowiązujących ogólnych przepisów.

15. Formowanie projektów do etatu i rozkładu składki dla swej parafii oraz wykazywanie i usprawiedliwianie wszelkich potrzeb nowych lub zmian zaprowadzić się mających w etacie wznowianym.

16. Opieka nad współwyznawcami chorymi, kalekami, wdowami i sierotami, oraz wsparcie ubogich współwyznawców i pochowanie takich, którzy ani majątku, ani krewnych nie pozostawili.

17. Składanie rocznego rapportu z czynności swoich Władzy Duchownej.

18. Разсмотрѣніе встрѣчающихся сомнѣній о принадлежности кого-либо къ приходу и о правѣ его на участвованіе въ Приходскихъ собраніяхъ и выборахъ.

19. Представленіе объясненій по дѣламъ поступающимъ въ Коллегіи изъ Консисторіи или отъ Генераль-Суперъ-Интендента.

Примѣчаніе. Церковныя Коллегіи не въ правѣ дѣлать перемѣны въ назначеніяхъ на содержаніе Проповѣдниковъ, Причетниковъ и Церковнослужителей, не спросивъ на сіе, во-первыхъ, согласія прихода, во-вторыхъ, разрѣшенія Консисторіи.

§ 187.

При составленіи проектовъ штата и распредѣленія сборовъ на прихожанъ соблюдаются слѣдующія правила:

1. Всѣ свѣдѣнія о числѣ и зажиточности прихожанъ должны быть доставляемы Войтами Гминъ и Бурмистрами или Президентами городовъ, не позже Августа мѣсяца каждаго года. Въ случаѣ неприсылки ими сихъ свѣдѣній, Коллегіи, въ началѣ другой половины Августа, сообщаютъ Начальнику Уѣзда

18. Rozpoznawanie, wrazie wątpliwości, czyli kto należy do Parafii i czyli ma prawo należenia do zgromadzenia jej i głosowania przy obradach i wyborach.

19. objaśnianie i załatwianie wszystkiego tego, co przesłaniem lub zaleconem będzie, tak przez Konsystorz, jak przez Superintendenta Generalnego lub właściwego Superintendenta.

Uwaga. Kollegija Kościelne nie mają prawa w czembądź zmieniać płacy, uposażeń i praw Duchownych oraz Officyalistów i sług Kościelnych, jeżeli poprzednio: 1) nie wyjedną na to pozwolenia Parafii, i 2) zatwierdzenia Konsystorza.

§ 187.

Przy formowaniu projektów do etatu i rozkładu składki dla swych Parafij, przestrzegać ściśle należy:

1. Iżby wszelkie wiadomości potrzebne, co do zamożności parafijan i dokładnej ich liczby, dostarczone były Kollegijom Kościelnym przez właściwych Wójtów Gmin i Burmistrzów lub Prezydentów miast, najpóźniej w miesiącu Sierpniu każdego roku. Skoroby Kollegija Kościelne doznały zwłoki od pomienionych wyżej

вѣдомости о недоставившихъ прописанныя свѣдѣнія, для принятія мѣръ къ скорѣйшему исполненію предписанныхъ правилъ.

2. Въ Сентябрѣ каждаго года Церковныя Коллегіи должны непременно имѣть всѣ нужныя свѣдѣнія и, на основаніи таковыхъ, составить проектъ штата и распредѣленія сборовъ, и представить оный Начальнику Уѣзда на разсмотрѣніе и для испрошенія по порядку утвержденія.

3. Проектъ этотъ, равно объяснительный къ оному протоколъ, прежде отсылки Начальнику Уѣзда, долженъ быть подписанъ всеми Членами Церковной Коллегіи, Солтысами и Членами Кладбищныхъ Дозоровъ, въ округъ прихода находящихся, въ удостовѣреніе, что проекты сии составлены съ ихъ вѣдома и по сношенію съ ними.

4. Начальникъ Уѣзда, по полученіи проектовъ штата, съ своими замѣчаніями и засвидѣтельствованіемъ, представляетъ оные въ 15 дней Губернскому Правленію, которое, въ продолженіи мѣсяца, по надлежущей по-

Владъ Administracyjnych, zaraz z początkiem połowy drugiej miesiąca Sierpnia każdego roku, winny uformować wykazy opóźniających się i przedstawić właściwym Naczelnikom Powiatowym, celem zniewolenia ich do spieszego zadosyćczynienia przepisanejmu porządkowi.

2. W miesiącu Wrześniu każdego roku Kollegija Kościelne powinny koniecznie posiadać wiadomości wszelkie wyżej wyszczególnione i na zasadzie takowych ułożyć projekt do etatu i rozkładu składki i podać one Naczelnikowi powiatowemu dla przejrzenia i wyjednania, drogą właściwą, potrzebnego potwierdzenia.

3. Nim projekt do etatu odesłany zostanie Naczelnikowi powiatowemu, Kollegija Kościelne takowy, wraz z uformowanym rozkładem składki i protokółem objaśniającym, w zupełnym komplecie podpiszą, wraz z Soltyсами i Członkami Dózorów Cmentarzowych, z całego obrębu Parafii powołanych, w dowód, jako czynność ta dokonana została z ich wiedzą, po zniesieniu się z nimi.

4. Naczelnik Powiatu, w piętnaście dni po otrzymaniu projektu etatowego, winien go z swemi uwagami i poświadczeniem złożyć Rządowi Gubernijalnemu, który, w ciągu miesiąca, takowy, po sprawdzeniu, prześle Konsystorzowi.

вѣркъ, препроводить въ Консисторію. Консисторія, по окончательномъ, согласно съ § 138, разсмотрѣніи проектовъ, представляетъ таковыя съ заключеніемъ своимъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ на утвержденіе.

5. Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ утверждаетъ, на три года, проектъ штата каждаго прихода, оставляетъ одинъ экземпляръ онаго при дѣлахъ своихъ, одинъ препровождаетъ въ Консисторію, а два экземпляра въ Губернское Правленіе, для распоряженія о приведеніи штата въ дѣйствіе.

6. Консисторія чрезъ посредство Суперъ-Интендента о воспослѣдовавшемъ утвержденіи штата извѣщаетъ мѣстную Церковную Коллегію, съ препровожденіемъ книгъ и квитанцій на взиманіе сборовъ. Губернское же Правленіе, съ своей стороны, препроводивъ ~~чрезъ посредство Начальника Уѣзда~~ одинъ экземпляръ всѣхъ приложеній, предписываетъ, чтобы Церковный Кассиръ началъ взиманіе распределеннаго на прихожанъ сбора.

Konsystorz stosownie do § 138, po rozpoznaniu ostatecznem, przedstawi otrzymany projekt, wraz z swoją opinią, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych do potwierdzenia.

5. Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych zatwierdza projekt do etatu dla każdej Parafii na trzy lata. Zatrzymawszy u siebie jeden exemplarz etatu, Kommissya Rządowa prześle drugi exemplarz Konsystorzowi, a dwa Rządowi Gubernijalnemu, dla wprowadzenia go w wykonanie.

6. Konsystorz, za pośrednictwem właściwego Superintendenta, udzieli o nastąpieńem zatwierdzeniu etatu wiadomość miejscowemu Kollegijum Kościelnemu przy przesłaniu potrzebnych do poboru kwitaryuszów. Rząd Gubernijalny zaś, przez Naczelnika powiatowego, jeden exemplarz wszelkich annexów zakommunikuje na miejsce, przy wydaniu polecenia, aby Kassyer Kościelny rozpoczął czynność poboru składki, rozpisanej na parafijan.

§ 188.

Церковныя Коллегіи, предписаннымъ въ § 187 порядкомъ, составляютъ ежегодно распределение сборовъ на прихожанъ. Распределение сіе должно быть сдѣлано на принятыхъ при составленіи штата началахъ и утверждено Губернскимъ Правленіемъ, которое о семъ въ то же время извѣщаетъ Консисторію.

§ 189.

Въ случаѣ, если Начальникъ Уѣзда не озаботится о своевременномъ доставленіи нужныхъ свѣдѣній для составленія штата или же распределенія, то Церковная Коллегія доносить о семъ прямо Консисторіи, для сношенія съ Губернскимъ Правленіемъ о принятіи мѣръ къ ускоренію.

§ 190.

Церковный Кассиръ, получивъ распоряженіе о начатіи взиманія Церковныхъ сборовъ,

§ 188.

Kollegija Kościelne, sposobem wskazanym w § 187, formują również rozkłady roczne na parafijan. Takowy rozkład powinien być oparty na zasadach, przyjętych przy ułożeniu etatu, i potwierdzony przez Rząd Gubernijalny, który o tém Konsystorz równocześnie zawiadamia.

§ 189.

Gdyby Naczelnicy Powiatowi, wezase oznaczonym, nie dopilnowali odesłania potrzebnych wiadomości do uformowania projektu do etatu lub projektu do rozkładu składki, Kollegija Kościelne o uchybieniu takowém donoszą wprost Konsystorzowi, który zniesie się z właściwym Rządem Gubernijalnym, dla przyspieszenia skutku.

§ 190.

Kassyer Kościelny, otrzymawszy zarządzenie do rozpoczęcia poboru składki Kościelnej, wła-

сообщаетъ о томъ Церковной Коллегіи, для предваренія въ продолженіи мѣсяца всѣхъ плательщиковъ о срокѣ взноса. По истеченіи тридцати дней, со времени объявленія, Церковный Кассиръ посылаетъ въ селенія, оказавшія замедленіе въ платежъ, одинъ экзекуціонный билетъ по $7\frac{1}{2}$ копѣекъ серебромъ; если это не подѣйствуетъ въ продолженіи пятнадцати дней, посылаетъ къ каждому порознь, опаздывающему въ платежъ сбора, экзекуціонные билеты въ $7\frac{1}{2}$ коп. сер., а потомъ, въ случаѣ надобности, употребляетъ болѣе строгія мѣры.

За несоблюденіе сего порядка, Церковный Кассиръ, по жалобѣ Коллегіи и по распоряженію Консисторіи, подвергается выговору, взысканію, или отрѣшенію отъ должности.

Плательщики, о срокѣ для взноса сборовъ, должны быть извѣщены Проповѣдникомъ троекратно съ каѳедры, или циркулярами Церковной Коллегіи, разосланными чрезъ посредство Солтысовъ и Кладбищныхъ Дозоровъ.

ściwe Kollegijum Kościelne o tém zawiadomi, dla uprzedzenia, w ciągu miesiąca, o terminie poboru wszystkich kontrybuentów. Po upływie dni trzydziestu od ogłoszenia terminu, Kassyer Kościelny ostrzeże jedną exekucyą Administracyjną kop. $7\frac{1}{2}$, osady opóźniające się: co skoroby nie skutkowało, to po upływie dni piętnastu od tego ostrzeżenia, wyda do zalegających pojedynczych kontrybuentów po kop. $7\frac{1}{2}$ palety zwyczajne exekucyjne; następnie zaś, dla zapewnienia skutku, użyje stopniowo ostrzejszych exekucyj.

Kassyer Kościelny, uchybiający porządkowi powyżej zaleconemu, za użaleniem się Kollegijum Kościelnego, w miarę przekroczeń, przez Konsystorz upomnionym lub ukaranym, a nawet od wykonywania obowiązków takowych oddalonym będzie.

Kontrybuenci o terminie do składania składki powinni być uprzedzeni trzykrotnie z ambonny przez właściwego Duchownego, oraz przez wysłanie do nich okólników od Kollegijum Kościelnego, za pośrednictwem Sołtysów lub Dozorów Cmentarzowych.

§ 191.

Церковныя Коллегіи назначают дни и часы своихъ засѣданій и, соображаясь съ числомъ и свойствомъ дѣлъ, всемъ засѣданіямъ ведутся однимъ изъ Членовъ или же особо определеннымъ Секретаремъ или Нотариемъ протоколы, въ коихъ означаются мнѣнія Членовъ по каждой статьѣ. Определенія постановляются большинствомъ голосовъ, и въ случаѣ ответственности по какому-либо дѣлу, оной подвергаются лишь Члены, согласившіеся съ большинствомъ. Протоколы должны быть немедленно всеми присутствующими подписаны по надлежащемъ ихъ прочтеніи и переданы въ Церковный Архивъ.

§ 192.

По истеченіи года, Церковныя Коллегіи должны предъ общимъ собраніемъ прихожанъ дать полный отчетъ во всехъ своихъ дѣйствіяхъ по управленію экономическими дѣлами Церкви и въ особенности о состояніи кассы ея. Для освидѣтельствованія счетовъ, описей и для осмотра Церковныхъ зданій, приходъ

§ 191.

Stosownie do liczby i rodzaju interesów, Kollegija Kościelne oznaczają dnie i godziny, w których posiedzenia swoje mają odbywać. Z każdego posiedzenia winien być spisany protokół, przez jednego z Członków, lub przez powołanego do tego oddzielnie Sekretarza lub Notaryusza, w którym-to protokóle zdania każdego z Członków o każdym pojedynczym przedmiocie spisane być winny. Decyzye będą wydawane większością głosów, a wraze odpowiedzialności za jaki-bądź przedmiot uchwalony, takowej ci tylko z Członków ulegną, którzy większość stanowili. Protokoły posiedzeń winny być zaraz przez wszystkich obecnych, po dokładnem ich odczytaniu, podpisane i w Archiwum Kościelném zachowane.

§ 192.

Po upływie każdego roku, na ogólném zgromadzeniu Parafii, Kollegija Kościelne powinny złożyć dokładne sprawozdanie z wszelkich czynności swoich, dotyczących się zarządu części ekonomicznej parafii, a w szczególności ze stanu kassy. Do rewizyi rachunków i inwentarzy, jako-też do obejrzenia budowli Kościelnych, wolno

может избирать особыхъ повѣренныхъ, коимъ Члены Церковной Коллегіи обязаны представить всѣ требуемыя отъ нихъ объясненія. Въ началѣ каждаго года Церковная Коллегія представлять Консисторіи отчеты и вѣдомость о всѣхъ находящихся въ ихъ распоряженіи денежныхъ суммахъ.

§ 193.

По окончаніи трехлѣтія, Члены Церковныхъ Коллегій могутъ быть снова избраны въ сии должности.

§ 194.

Церковная Коллегія имѣютъ особую печать, и отправляемые за сею печатью пакеты свободны отъ платежа вѣсовыхъ на почтъ денегъ.

§ 195.

Учрежденными въ приходахъ при молитвенныхъ домахъ кладбищами завѣдываютъ

jest Parafii wyznaczyć szczególnych pełnomocników, którym Kollegija Kościelne obowiązane będą udzielać wszelkie, przez nich żądane objaśnienia. Z początkiem następnego roku Kollegija Kościelne złożą Konsystorzowi rachunki i wykaz wszelkich funduszów, pozostających pod ich zarządem.

§ 193.

Do składu Kollegij Kościelnych, po upływie trzech lat, nanowo mogą być ciż-sami Członkowie obrani.

§ 194.

Kollegija Kościelne używają oddzielnej pieczęci, a korespondencye i paki opatrzone tą pieczęcią, będą odsyłane bez opłaty portoryjnej.

§ 195.

W obrebach Parafij istniejące cmentarze przy Domach Modlitwy będą miały Dozory

Кладбищные Дозоры, въ составъ коихъ входятъ: Приходскій Проповѣдникъ, Солтысы и два Члена Евангелическо-Аугсбургскаго исповѣданія изъ числа лицъ, постоянно жительствующихъ въ мѣстахъ, приписанныхъ къ Кладбищному Обществу.

§ 196.

Переписку Кладбищнаго Дозора ведетъ Канторъ молитвеннаго дома, кассою же заведываютъ два избранные къ оному Члены того Дозора.

ГЛАВА VIII.

О надзорѣ за Евангелическо-Аугсбургскими Училищами и Учителями оныхъ.

§ 197.

Евангелическо-Аугсбургскія Училища въ Царствѣ Польскомъ и Учители оныхъ, въ Духовномъ отношеніи, состоятъ подъ вѣдѣніемъ Консисторіи.

Cmentarzowe, składające się z Pastora miejscowego, z Soltyśów i dwóch Członków wyznania Ewangelicko-Augsburskiego, zamieszkałych stale w obrębie Stowarzyszenia Cmentarzowego.

§ 196.

Dozory Cmentarzowe do korespondencyi swej używają Kantora, ustanowionego przy Domie Modlitwy; kassę zaś utrzymują dwaj do tego wybrani Członkowie Dozoru.

R O Z D Z I A Ł VIII.

O nadzorze Religijnym nad Szkołami i Nauczycielami Ewangelicko-Augsburskimi.

§ 197.

Szkoły Ewangelicko-Augsburskie w kraju i Nauczyciele tychże, pod względem Religijnym, zostają pod zwierzchnim nadzorem Konsystorza.

§ 198.

Консисторія, занимаясь всѣмъ, касающимся блага Училищъ Евангелическо-Аугсбургскаго исповѣданія и Учителей оныхъ, сообщаетъ Попечителю Варшавскаго Учебнаго Округа заключенія свои о способностяхъ, опредѣленіи, перемѣщеніи, увольненіи или отрѣшеніи Учителей, равно о назначеніи Опекуновъ Евангелическихъ Училищъ.

§ 199.

При учрежденіи новыхъ Евангелическо-Аугсбургскихъ Училищъ, или переобразованіи оныхъ, равно по предмету сохраненія ихъ въ хорошемъ состояніи, Консисторія предположенія свои сообщаетъ по принадлежности Училищному и Губернскому Начальству.

§ 200.

Учители Закона Вожія Евангелическо-Аугсбургскаго исповѣданія въ Уѣздныхъ Учили-

§ 198.

Konsystorz, trudniąc się wszystkiem, co dotyczy dobra Szkół wyznania Ewangelicko-Augsburgskiego i Nauczycieli tychże Szkół, udziela Kuratorowi Okręgu Naukowego Warszawskiego opinie swoje względem zdolności oraz nominacyi Nauczycieli, ich translokacyi, uwalniania lub oddalania od obowiązków; niemniej udziela opinie względem nominowania Opiekunów Szkół Ewangelickich.

ROZDZIAŁ IX.

XI § 199.

O prawach Kollatorów.

Przy urządzaniu nowych szkół Ewangelicko-Augsburgskich lub ich reorganizacyi, Konsystorz potrzebne wnioski czyni do władz Szkolnych i Gubernijalnych, jak niemniej względem utrzymywania wszystkich Szkół tego wyznania w dobrym stanie.

§ 200.

Nauczyciele Religii Ewangelicko-Augsburgskiej przy Szkołach powiatowych i gimnazyal-
Tom XLII do Nru 129 15

щахъ, Гимназіяхъ и прочихъ высшихъ Учебныхъ Заведеніяхъ Царства Польскаго, будутъ опредѣляемы не иначе, какъ по заключенію Консистеріи.

§ 201.

Духовныя Евангелическо - Аугсбургскія Училища остаются исключительно въ вѣдѣніи Консистеріи.

ГЛАВА IX.

О правахъ Ктиторскихъ.

§ 202.

Право Ктиторства принадлежитъ Евангелическо - Аугсбургскимъ приходамъ, или частнымъ лицамъ, если актами учрежденія или иными официальными документами оно именно предоставлено имъ.

§ 203.

Право Ктиторства приобрѣтается:

ных, oraz przy wyższych zakładach naukowych, będą zanominowanymi nieinaczej, jak za opinią Konsystorza.

§ 201.

Szkoły Religijne Ewangelicko-Augsburskie zostają jedynie pod władzą i zarządkiem Konsystorza.

ROZDZIAŁ IX.

O prawach Kollatorów.

§ 202.

Prawo kollatorskie służy Parafijom Ewangelicko-Augsburskim, albo takim osobom, którym wyraźnie nadanem zostało aktami erekcyjnymi lub innemi dokumentami urzędowemi.

§ 203.

Prawo Kollatora nabywa się:

1. Уступкою безъ платы мѣста подъ Церковь и принадлежащія къ оной Пасторскія строенія.

2. Сооруженіемъ Церкви своимъ иждивеніемъ.

3. Построеніемъ Пастората и назначеніемъ достаточныхъ на содержаніе Проповѣдника земель или суммъ.

4. Совершеннымъ возобновленіемъ разрушившейся Церкви, въ коей не могло уже быть отправляемо Богослуженіе.

§ 204.

Приобрѣтаемое такимъ образомъ право Ктиторства утверждается Высочайшею властію.

§ 205.

Право Ктиторства въ Евангелическо-Аугсбургской Церкви, если оно не соединено съ имѣніемъ, есть наследственное; но во всякомъ случаѣ имъ можетъ пользоваться только исповѣдывающій Христіанскую вѣру.

1. Przez bezpłatne udzielenie gruntu na wystawienie Kościoła i potrzebnych zabudowań Pastorskich.

2. Przez wystawienie Kościoła własnym kosztem.

3. Przez wystawienie budowli dla Pastoratu i zaopatrzenie Parafii w fundusze na utrzymanie Pastora, i

4. Przez zupełne wyrestaurowanie Kościoła, do tego stopnia zniszczonego, iż nabożeństwa w nim odprawiać nie można.

§ 204.

Prawo kollatorskie, tym sposobem nabyte, potrzebuje nadto potwierdzenia Najwyższego.

§ 205.

Prawo kollatorskie w Kościele Ewangelicko-Augsburskim, o ile przywiązaniem nie jest do gruntu, jest dziedzicznym; w każdym razie wykonaniem być może tylko przez Chrześcijanina.

Право Ктиторства, принадлежащее по владѣнію имѣніемъ, въ приходѣ коего находится Церковь, съ уступкою или продажею сего имѣнія, переходитъ къ новому владѣльцу. Съ пожалованіемъ казенныхъ имѣній въ вѣчное и потомственное владѣніе, соединенное съ оными право Ктиторства также переходитъ къ владѣльцу; но когда имѣніе жалуетъ только въ пожизненное владѣніе или на срокъ, тогда сіе право сохраняетъ казна.

При раздѣлѣ помѣстья, съ коимъ соединено право Ктиторства, участвующие въ семъ раздѣлѣ могутъ предоставить сіе право, со всѣми принадлежащими къ оному обязанностями и преимуществами, одному изъ участниковъ по своему избранію и съ его согласія. Сіи сдѣлки утверждаются надлежащими присутственными мѣстами, по обыкновенному порядку, и объ оныхъ Консисторія доводитъ до свѣдѣнія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Право kollatorskie, służące właścicielowi wsi, w której się Kościół znajduje, przechodzi, wrazie sprzedaży lub odstąpienia onej, na nowego właściciela. Przy udzieleniu dóbr Rządowych, jako donacyi, na własność dziedziczną, przywiązane do nich prawo kollatorskie przechodzi na Donataryusza; jeżeli zaś dobra Rządowe oddane zostały na pewną liczbę lat lub na dożywocie, prawo kollatorskie pozostaje przy Koronie.

Przy podziale wsi, do której przywiązane jest prawo kollatorskie, współwłaściciele mogą wybrać jednego zpośród siebie i temu, wszakże za jego zezwoleniem, prawo takowe, ze wszystkimi połączonemi z niem obowiązkami i korzyściami, ustąpić. Takowa ugoda, potwierdzona przez właściwą władzę i w drodze zwyczajnej podaną będzie, za pośrednictwem Konsystorza, do wiadomości Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

§ 208.

Если тотъ, кому принадлежитъ право Ктиторства, еще не достигъ законнаго совершеннолѣтія, или же, по причинѣ сумашествія, или инымъ, удаленъ отъ управленія имѣніемъ, то вмѣсто его пользуется симъ правомъ постановленный надъ нимъ опекунъ или попечитель. Въ продолженіе конкурса надъ имѣніемъ, съ владѣніемъ коего соединено право Ктиторства, Консисторія заступаетъ мѣсто Ктитора.

§ 209.

Вмѣстѣ съ правомъ Ктиторства переходятъ и всѣ соединенныя съ онымъ почетныя привилегіи и особыя обязанности.

§ 210.

Ктиторъ лишается права Ктиторства:

1. Если доказано, что онъ назначалъ Проповѣдниковъ за деньги или по другимъ не дозволеннымъ своекорыстнымъ видамъ.

§ 208.

Jeżeli posiadający prawo kollatorskie nie jest jeszcze pełnoletni, lub z powodu pomieszczenia zmysłów, lub dla innych przyczyn do zarządu majątkiem przypuszczonym nie jest, wówczas opiekun jego lub Kurator prawo takowe wykonywa. W czasie konkursu o majątek, z którym połączone jest prawo kollatorskie, Konsystorz zastępuje miejsce Kollatora.

§ 109.

Z prawem kollatorskiem przechodzą wszelkie połączone z niem prawa dystynkcyi i szczególne obowiązki na nowego nabywcę.

§ 210.

Kollator utraci prawo kollatorskie:

1. Jeżeli dowiedzioném mu będzie, że za pieniądze lub innemi, osobistość na celu mającemi środkami, przyczynił się do wyboru Pastora.

2. Если доказано, что онъ умышленно присвоилъ себѣ Церковное имущество, или инымъ образомъ нарушилъ права Церкви.

3. Если онъ болѣе трехъ разъ сряду, не за отсутствіемъ, а единственно по небрежности, не воспользовался принадлежащимъ ему правомъ Ктиторства; —наконецъ,

4. Если Церковь, коей содержаніе лежало на его попеченіи, пришла въ таковое разрушеніе, что не возможно въ ней отправлять Божественную службу.

Въ трехъ первыхъ случаяхъ право Ктиторства переходитъ, на время жизни его, къ приходу, а по смерти, къ законнымъ его наследникамъ; въ последнемъ же, къ тому, кто своимъ иждивеніемъ возстановитъ разрушившуюся Церковь.

§ 211.

Разсмотрѣніе дѣлъ о лишеніи кого-либо правъ Ктиторства, принадлежитъ Свѣтскимъ

2. Jeżeli wykazaném zostanie, iż rozmyślnie przywłaszczył sobie majątek Kościelny, albo innym sposobem nadwreżył prawa Kościoła.

3. Jeżeli więcej jak trzy razy po sobie, nie z powodu nieobecności, ale raczej przez opie-szałość, nie używał służącego mu prawa kollatorskiego.

4. W końcu, jeżeli Kościół, którego utrzymanie było jego obowiązkiem, do tego stopnia podupadł, że nabożeństwa w nim nadal odbywać nie można.

W trzech pierwszych wypadkach przechodzi prawo kollatorskie, za życia Kollatora, na Parafjan, a po jego śmierci, na prawych jego successorów; w ostatnim zaś wypadku, na tego, który zniszczony Kościół własnym kosztem odbuduje.

§ 211.

Process o utratę praw kollatorskich należy do Sądów Świeckich, które wszakże, przed

Судамъ; но прежде опредѣленія о семъ, они обязаны требовать заключенія Духовнаго Начальства.

§ 212.

Споры о томъ, кому въ приходъ принадлежитъ право Ктиторства, предварительно разсматриваются въ Консисторіи; оная стараются примирить спорящихъ, но, въ случаѣ неуспѣха, предоставляет формальное разбирательство сихъ споровъ также надлежащимъ Свѣтскимъ Судамъ.

выданиемъ выroku, zasięgną opinii Konsystorza.

§ 212.

Spory o to, do kogo należy w Parafii prawo kollatorskie, rozpoznawane będą poprzednio przez Konsystorz, który doloży starania o pojednanie stron spór wiodących; wrzcie jednak, gdyby takowe pojednanie do skutku nie przyszło, strony spierające się odesłane będą do Sądów Cywilnych.

Za zgodność z oryginałem Rossyjskim:

Minister Sekretarz Stanu

(podpisano) *Ig. Turkult.*

Za zgodność:

Sekretarz Stanu,

Rzeczywisty Radca Stanu

(podp.) *T. Le Brun.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny, Prezy-

dujący w Kommissyi Rządowej

Sprawiedliwości,

Tajny Radca, Senator

Ō. Wyczehowski.

Dyrektor Kancellaryi

w zast. *S. Borkowski Ref.*

Dzień ogłoszenia 12 (24) Października 1849 roku.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Быть по сему.“

С. Петербургъ,
8 (20) Февраля 1849 года.

Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго
(подписаль) *Иг. Туркулъ.*

ПОЛОЖЕНИЕ

ОБЪ УПРАВЛЕНИИ ДЪЛАМИ ЕВАНГЕЛИЧЕСКО-РЕФОРМАТСКОЙ ЦЕРКВИ
ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

1. Для управленія дѣлами Евангелическо-Реформатской Церкви въ Царствѣ Польскомъ, учреждается, подъ вѣдѣніемъ Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, Евангелическо-Реформатскій Синодъ, состояющійся изъ Свѣтскихъ и Духовныхъ лицъ этого исповѣданія.

2. Въ составъ Синода входятъ: всѣ Евангелическо-Реформатскіе Духовные; дворяне, военные и гражданскіе чиновники того исповѣданія, свѣтскіе Депутаты отъ приходоу и Члены Евангелическо-Реформатскаго прихода, въ коемъ Синодъ собирается.

Na oryginalne Własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

„Tak ma być.“

w Petersburgu,
8 (20) Lutego 1849 roku.

PRZEPISY

O ZARZĄDZIE SPRAW KOŚCIOŁA EWANGELICKO-REFORMOWANEGO
W KRÓLESTWIE POLSKIM.

1. Dla zarządu spraw Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Królestwie Polskim ustanawia się, pod zwierzchnictwem Komisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Synod Ewangelicko-Reformowany, złożony z osób Świeckich i Duchownych tego wyznania.

2. Synod stanowią wszyscy Duchowni Ewangelicko-Reformowani, szlachta, wojskowi i urzędnicy tego wyznania, delegowani świeccy z parafij, oraz członkowie tej parafii Ewangelicko-Reformowanej, w której Synod się zbiera.

3. Предъ открытіемъ совѣщаній Синода, собравшіеся для этой цѣли, избираютъ всякій разъ, на время совѣщаній, Предсѣдателя и Секретаря изъ свѣтскихъ лицъ, а Нотариуса изъ Духовнаго званія.

4. Въдѣлю Синода подлежитъ: разсмотрѣніе всѣхъ дѣлъ, касающихся церквей и училищъ Евангелическо-Реформатскаго исповѣданія; разсмотрѣніе штатовъ cadaго прихода и училища; составленіе вѣдомости о распредѣленіи назначаемаго, Правительствомъ, Евангелическо-Реформатской Церкви, ежегоднаго пособія изъ казны; выдача призывныхъ грамотъ Духовнымъ и Церковному причту, разсмотрѣніе жалобъ на Духовныхъ, перемѣщеніе и удаленіе ихъ.

5. Синодъ собирается одинъ разъ въ годъ въ Іюнь мѣсяцъ, въ назначенномъ Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ мѣствѣ. Дѣла въ Синодѣ разрѣшаются большинствомъ голосовъ. О времени открытія Синода Предсѣдатель доноситъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, — по окончаніи представляетъ въ оную въ копіи протоколъ совѣщаній, въ Консисторію же препровождаетъ протоколъ своихъ совѣщаній для исполненія, по утвер-

3. Przed rozpoczęciem narad Synodu, zebrani w tym celu obiorą, każdy raz, na czas trwania narad, Prezesa i Sekretarza z liczby świeckich, a Notaryusza z liczby Duchownych.

4. Do Synodu należy: rozpoznawanie wszelkich spraw, dotyczących Kościołów i szkół wyznania Ewangelicko-Reformowanego; rozpoznawanie szczegółowych etatów parafij i szkół; ułożenie wykazu do podziału wsparcia, przez Rząd corocznie ze Skarbu, na Kościół Ewangelicko-Reformowany, przeznaczonego; wokałyce Duchownych i służby Kościelnej; rozpoznawanie skarg na Duchownych, translokowanie i oddalanie tychże.

5. Synod zbiera się raz do roku w miesiącu Czerwcu, w miejscu, przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych oznaczoném. Interessa na Synodzie decydują się większością głosów. O czasie otwarcia Synodu Prezes donosi Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, a po ukończeniu, składa jej w kopii protokół narad, Konsystorzowi zaś przesyła takowy do wykonania, po otrzymaniu zatwierdzenia przez Kom-

жденіи онаго Правительственной Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

6. Для производства текущихъ дѣлъ Евангелическо-Реформатскаго исповѣданія, утверждается въ Варшавѣ Евангелическо-Реформатская Консисторія, которая, по прилагаемому штату, состоитъ изъ Свѣтскаго Президента, Духовнаго Вице-Президента, коего мѣсто занимаетъ Суперъ-Интендентъ, изъ двухъ Свѣтскихъ Членовъ и одного Духовнаго Члена, равно Секретаря. Президентъ, Вице-Президентъ, Члены Свѣтскіе и Духовный, Секретарь Консисторіи, избираются Синодомъ; Президентъ, Вице-Президентъ и Члены утверждаются Намѣстникомъ Царства, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ; Секретарь утверждается Правительственною Коммисіею. Президентъ, Свѣтскіе Члены и Секретарь, состоятъ въ ихъ званіяхъ три года, если на послѣдующее трехлѣтіе вторично не будутъ избраны и утверждены. Опредѣленіе и увольненіе прочихъ лицъ состава Консисторіи предоставлено самой Консисторіи. Всѣ Свѣтскіе Члены, къ составу Консисторіи принадлежащіе, пользуются правами Государственной службы.

missyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

6. Dla załatwienia bieżących interesów wyznania Ewangelicko-Reformowanego, ustanawia się w Warszawie Konsystorz Ewangelicko-Reformowany, który, wedle dołączonego etatu, składa się z Prezesa świeckiego, Duchownego Wice-Prezesa, którym będzie Superintendent, z dwóch świeckich i jednego Duchownego Członka, oraz Sekretarza. Prezes, Wice-Prezes, Członkowie świeccy i Duchowny, Sekretarz Konsystorza, obierani są przez Synod. Prezesa, Wice-Prezesa i Członków potwierdza Namiestnik Królestwa, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Sekretarza zaś, sama Kommissya Rządowa. Prezes, Członkowie świeccy i Sekretarz zostają w urzędowaniu lat 3, jeżeli na następne lat 3 powtórnie wybrani i potwierdzeni nie będą. Nominaeje i uwolnienia innych osób, do składu Konsystorza należących, pozostawia się Konsystorzowi. Wszystkie osoby świeckie, do składu Konsystorza należące, używają prerogatyw, do służby Rządowej przywiązanych.

7. Кромѣ производства текущихъ дѣлъ, Евангелическо-Реформатская Консисторія исключительно и окончательно будетъ разсматривать дѣла объ уничтоженіи, равно какъ расторженіи браковъ, заключенныхъ между лицами Евангелическо-Реформатскаго исповѣданія, равно съ лицами того исповѣданія съ лицами Евангелическо-Аугсбургскаго, или Римско-Католическаго исповѣданія, если бракъ совершенъ былъ однимъ лишь Евангелическо-Реформатскимъ Проповѣдникомъ. Царскій Прокуроръ Апелляціоннаго Суда, по званію своему, исполняетъ должность Прокурора Евангелическо-Реформатскаго Консисторскаго Суда.

8. Консисторія производитъ также испытаніе Кандидатовъ Духовнаго званія, разрѣшаетъ посвященіе ихъ въ Духовный санъ, равно разрѣшаетъ вступленіе въ бракъ, въ случаяхъ закономъ определенныхъ.

9. Евангелическо-Реформатскій Синодъ, существующій нынѣ подъ именемъ: „Единоты“ для управленія Евангелическо-Реформатскими Приходами въ Радомской и Люблинской Губерніяхъ, упраздняется вмѣстѣ съ состоящею при ономъ Коллегіею Сеніоровъ, и фондуши,

7. Oprócz załatwienia bieżących interesów, Konsystorz Ewangelicko-Reformowany wyłącznie i ostatecznie rozpoznawać będzie sprawy o nieważność tudzież rozwiązanie małżeństwa, zawartego pomiędzy osobami wyznania Ewangelicko-Reformowanego, jako-też pomiędzy osobami tegoż wyznania, z osobami wyznania Ewangelicko-Augsburskiego lub Rzymsko-Katolickiego, jeżeli małżeństwo pobłogosławione było jedynie przez Duchownego Ewangelicko-Reformowanego. Prokurator Królewski przy Sądzie Appellacyjnym, z urzędu swego, pełni obowiązki Prokuratora Sądu Konsystorskiego Ewangelicko-Reformowanego.

8. Konsystorz trudni się także examinowaniem kandydatów do stanu Duchownego, upoważnia do ich ordynowania, oraz udziela dyspensy na wejście w związki małżeńskie, w przypadkach prawem oznaczonych.

9. Synod Ewangelicko-Reformowany, obecnie, pod nazwiskiem Jednoty, zarządzający parafijami Ewangelicko-Reformowanymi w Gubernii Radomskiej i Lubelskiej, znosi się wraz z istniejącem obok niego Kollegijum Seniorów;

въ вѣдѣніи сихъ собраній состоящіе, поступаютъ въ Управление Синода.

10. Развитие прописанныхъ правилъ, по мѣрѣ могущей встрѣтиться надобности, равно опредѣленіе порядка для совѣщанія Синода, производства дѣлъ въ Консисторіи и заведыванія каждымъ въ особенности приходомъ, поручается Евангелическо-Реформатскому Синоду, который обязанъ испросить на сіе утвержденіе Намѣстника Царства, посредствомъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

a fundusze, pod wiedzą tych zgromadzeń zostające, oddają się pod Zarząd Synodu.

Rozwinięcie powyższych przepisów, w miarę mogącej zająć potrzeby, oraz ustanowienie porządku do narad Synodu, do załatwiania czynności Konsystorza, i do zarządu każdej szczegółowo parafii, porucza się Synodowi Ewangelicko-Reformowanemu, który obowiązany jest wyjednać na to potwierdzenie Namiestnika Królestwa, za pośrednictwem Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Za zgodność z textem Rossyjskim:
Minister Sekretarz Stanu
(podpisano) *Ig. Turkull.*

<i>Zgodno z wypisem:</i>	<i>Za zgodność:</i>
Dyrektor Główny, Prezy-	Sekretarz Stanu
dujący w Kommissji Rządowej Sprawiedliwości,	Rzeczywisty Radca Stanu
Tajny Radca, Senator	(podp.) <i>T. Le Brun.</i>
<i>O. Wyczehowski.</i>	

Dyrektor Kancellaryi
w zast. S. Borkowski Ref.

Dzień ogłoszenia 12 (24) Października 1849 roku.

**СПИСОКЪ
КОНФИРМОВАННЫМЪ,
ВЪ ПРИХОДЪ**

Wzór Lit. A.

**W Y K A Z
KONFIRMANDOW Z PARAFII N.**

К о н ф и р м о в а н н ы е   в   г о д у

№.	Мѣсяцъ и день кон- firmaціи, полъ, имя и фамилія конфирмо- ванныхъ	Имя, фамилія и званіе, чинъ, ремесло отцевъ или матерей и воспи- тателей конфирмова- нныхъ	Мѣсяцъ и годъ рожденія	Свѣдѣнія конфирмованныхъ			Общая замѣчанія
				Въ чтеніи	Въ Катехизисѣ	Въ Св. Писаніи	
	День писать складомъ						

K o n f i r m o w a n i   w   r o k u

Numer	Miesiąc i dzień konfirmacyi, płeć, imię i nazwisko konfirmowanych	Imię i nazwisko, stan, ranga lub rzemiosło ojców lub matek, lub tych, którzy wychowali konfirmowanego	Miesiąc i rok urodzenia	Wiadomości Konfirmowanych			Ogólne Uwagi
				W nauce czytania	W Katechizmie	W Pismie świętym	
	Dzień pisać wyraźnie						

Za zgodność z Oryginałem Rosyjskim:

Minister Sekretarz Stanu (podpisano) *Ig. Turkull.*

Za zgodność:

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *T. Le Brun.*

Zgodno z Wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *O. Wyczechowski.*

Dyrektor Kancellaryi

W zastępstwie: *W. Borkowski* Referent.

СПИСОКЪ
ПРИЧАЩЕННЫМЪ СВ. ТАИНЪ
ВЪ ПРИХОДЪ

Wzór Lit. B.

W Y K A Z
KOMMUNIKANTOW Z PARAFII N.

Przyjęli Święte Sakramenta w roku

Numer	Miesiąc i dzień Komunii: czy w kościele lub w domu, czy na łożu śmiertelném była mu takowa udzieloną, imię, nazwisko, stan, ranga, albo rzemiosło komunikanta	Płci męskiej	Płci żeńskiej	Uwagi ogólne
	<i>Dzień pisać wyraźnie</i> <i>Za zgodność z Orzeczeniem Rządowym</i> <i>Minister Sekretarz Stanu (podpisano) Ję. Turkul.</i> <i>Za zgodność</i> <i>Sejmik Stanu Rzeczywisty Rada Stanu (podpisano) T. Le Brun</i> <i>Zgodnie z H. gipszem</i> <i>Dyrektor Główny Przewodzący w Komisji Rządowej Sprawiedliwości</i> <i>Tajny Radca, Senator O. H. Wierchowicki</i> <i>Dyrektor Kancelaryi</i> <i>W zastępstwie S. Borkowski Referent</i>			

Za zgodność z Oryginałem Rossyjskim:

Minister Sekretarz Stanu (podpisano) *Ig. Turkull.*

Za zgodność:

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *T. Le Brun.*

Zgodno z Wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *O. Wyczechowski.*

Dyrektor Kancellaryi

W zastępstwie: *S. Borkowski* Referent.

Форма лит. С.

Ф О Р М А
ПОСЛУЖНАГО СПИСКА ЕВАНГЕЛИЧЕСКО-ЛОТЕРАНСКИХЪ
ДУХОВНЫХЪ.

за   годъ.

Wzór lit. C.

W Y K A Z
STANU SŁUŻBY DUCHOWNYCH EWANGELICKO-AUGSBURGSKICH

za rok

[illegible]

Urząd imię i nazwisko.	Gdzie i kiedy urodził się.	Z jakiego stanu i narodu.	Gdzie i kiedy czego się uczył.	Kiedy i gdzie ordynowany na stopień Duchowny; gdzie, kiedy i jakie w szczególności sprawował duchowe obowiązki	Czy nie miał w ciągu służby szczególnych złoteń i czy nie otrzymał jakiej nagrody, kiedy mianowicie.	Czy nie był w marszach w stopniu Kapelana polowego.	Czy nie był pod Sądem, i jeżeli był, za co mianowicie, kiedy, i jak sprawa ukończyła się.	Ile pobiera płacy lub rocznego utrzymania, skąd i na zasadzie jakich mianowicie poleczeń.	Czy jest żonaty, ile ma dzieci, jakiej płci, i w jakim wieku.	Czy zdolny do sprawowania urzędu swego.	Szczególne uwagi.

Za zgodność z Oryginałem Rossyjskim:

Minister Sekretarz Stanu (podpisano) *Ig. Turkult.*

Za zgodność:

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *T. Le Brun.*

Zgodno z Wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *O. Wyczzechowski.*

Dyrektor Kancellaryi

W zastępstwie: *S. Borkowski* Referent.

Форма лит. D.

Ф О Р М А
КОНДУИТНАГО СПИСКА КАНДИДАТОВЪ ДУХОВЕНСТВА.

За

годъ.

Wzór lit. D.

W Z Ó R
LISTY KONDUIT KANDYDATÓW DO STANU DUCHOWNEGO.

За

rok.

Имя, фамилія и мѣсто жительства.	Гдѣ и ког- да родился.	Гдѣ, когда и чему обу- чался.	Выдержалъ ли и когда именно ис- пытаніе, pro venia conscionandi.	Выдержалъ ли и когда именно испытаніе pro ministe- rio.	Занимался ли обуче- ніемъ юно- шества, гдѣ, сколь- ко времени, имѣетъ ли какую либо особенную должность.	Упражняет- ся ли въ Катехизисъ и другихъ сопряжен- ныхъ съ бу- дущею ду- ховною его должностію занятіяхъ.	Успѣхи въ наукахъ и нравствен- ное его по- веденіе.	Женатъ ли, имѣетъ ли дѣтей, сколько, какого по- ла, и ка- кихъ лѣтъ.	Особныя замѣчанія.

А И Р О Ф

КОММУНИКАЦИОННО-ТЕЛЕГРАФИЧЕСКАЯ СЛУЖБА

W Z O R

LISTA KOMUNIT KANDIDATOW DO STANU DUCHOWNIEGO

[illegible]

Za zgodność z Oryginałem Rossyjskim:

Minister Sekretarz Stanu (podpisano) *Ig. Turkull.*

Za zgodność:

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *T. Le Brun.*

Zgodno z Wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *O. Wyczechowski.*

Dyrektor Kancellaryi

W zastępstwie: *S. Borkowski* Referent.

И Т А Т

Ш Т А Т Ъ

ПО ЧАСТИ ЕВАНГЕЛИЧЕСКО - АУГСБУРГСКОГО ИСПОВѢДАНІЯ
ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

Е Т А Т

DLA SŁUŻBY I DUCHOWIEŃSTWA WYZNANIA EWANGELICKO-AUGSBURGSKIEGO.

ПО ЧАСТИ ЕВАНГЕЛИЧЕСКО-АУГСБУРГСКАГО ИСПОВѢДАНІЯ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ

	Число Чиновъ.	Разряды		Имъ содержанія серебромъ				Примѣчанія.
		Должностей.	Мундировъ.	Одному жалованья		И того всѣмъ		
				руб.	коп.	руб.	коп.	
I. Евангелическо-Аугсбургская Консисторія въ Царствѣ Польскомъ.								
Президентъ	1	IV	IV	1800	—	1800	—	По занимаемой имъ должности въ Судебномъ вѣдомствѣ, состоитъ въ V классѣ, на основаніи приложенія къ ст. 355 Свода Законовъ.
Вице-Президентъ, онъ-же Генералъ-Суперъ-Интендентъ	1	—	—	1800	—	1800	—	
Свѣтскихъ Членовъ Консисторіи	2	VI	VI	450	—	900	—	
Духовныхъ Членовъ Консисторіи	2	—	—	450	—	900	—	
Прокуроръ Консисторскаго Суда	1	V	V	300	—	300	—	
Правитель Канцеляріи	1	VIII	VIII	750	—	750	—	
Писарь Консисторскаго Суда	1	VIII	VIII	540	—	540	—	
Помощникъ Правителя Канцеляріи	1	IX	IX	450	—	450	—	
Переводчикъ	1	X	X	—	—	—	—	
Архивариусъ	1	X	X	360	—	360	—	
Журналистъ	1	X	X	270	—	270	—	Имѣе жалованья не получаетъ.
Чиновниковъ для письма { 1-го класса	1	XII	X	180	—	180	—	
2-го класса	1	XIV	безъ шитья	150	—	150	—	
Возный Консисторскаго Суда	1	—	—	135	—	135	—	
Курьеръ Консисторіи	1	—	—	120	—	120	—	
На Канцелярскіе расходы	—	—	—	450	—	450	—	
Итого	16	—	—	—	—	9105	—	
II. Суперъ-Интендентовъ	3	—	—	300	—	900	—	
III. Пособіе на содержаніе проповѣдниковъ	—	—	—	—	—	9468	76 1/2	
IV. Пожизненныя пенсіи Проповѣдническимъ вдовамъ	—	—	—	—	—	270	—	
V. Кандидаты Духовенства	—	—	—	—	—	1800	—	
VI. Устройство приходовъ и строеній	—	—	—	—	—	3000	—	
VII. На экстраординарные расходы	—	—	—	—	—	988	92	
Всего	—	—	—	—	—	25,532	68 1/3	

ПРИМѢЧАНІЕ. Всѣ оказывающіеся въ продолженіе года остатки; какъ по частнымъ, такъ и по общимъ статьямъ, имѣютъ быть обращаемы на усиленіе суммы, для содержанія кандидатовъ къ духовному званію опредѣленной, или же на вспомошествованіе бѣднѣйшимъ приходамъ.

E T A T

DLA SŁUŻBY I DUCHOWIENSTWA WYZNANIA EWANGELICKO-AUGSBURGSKIEGO.

Wyszczególnienie Urzędów lub przedmiotów.	Liczba Urzędników.	Klasy		P ł a c e				U w a g i.
		Urzędu.	Munduru.	Dla jednego		Dla wszystkich		
				Ruble	kop.	Ruble	kop.	
I. Konsystorz Ewangelicko-Augsburgski w Królestwie Polskiem.								
Prezes	1	IV	V	1800	—	1800	—	Urząd ten w Sądownictwie zajmuje w nominacyi klasę V, na zasadzie dodatku do art. 355 Swodu Praw.
Vice-Prezes i Superintendent Generalny	1	—	—	1800	—	1800	—	
Członków świeckich Konsystorza	2	VI	VI	450	—	900	—	
Członków duchownych Konsystorza	2	—	—	450	—	900	—	
Prokurator Sądu Konsystorskiego	1	V	V	300	—	300	—	
Naczelnik Kancellaryi	1	VIII	VIII	750	—	750	—	
Pisarz Sądu Konsystorskiego	1	VIII	VIII	540	—	540	—	
Pomocnik Naczelnika Kancellaryi	1	IX	IX	450	—	450	—	
Tłumacz	1	X	X	—	—	—	—	
Archiwista	1	X	X	360	—	360	—	
Dziennikarz	1	X	X	270	—	270	—	Nateraz płaca nie proponuje się.
Kancellista starszy	1	XII	X	180	—	180	—	
ditto młodszy	1	XIV	bez haflu	150	—	150	—	
Woźny Sądu Konsystorskiego	1	—	—	135	—	135	—	
Kuryer	1	—	—	120	—	120	—	
Na wydatki Kancellaryjne	—	—	—	450	—	450	—	
Wogóle	16	—	—	—	—	9105	—	
II. Superintendentów	3	—	—	300	—	900	—	
III. Na zasiłki na utrzymanie Pastorów	—	—	—	—	—	9468	76 1/2	
IV. Płace dożywotnie wdów	—	—	—	—	—	270	—	
V. Kandydaci do stanu duchownego	—	—	—	—	—	1800	—	
VI. Urządzenie parafij i budowle	—	—	—	—	—	3000	—	
VII. Extraordynaryja	—	—	—	—	—	988	92	
Razem	—	—	—	—	—	25,532	68 1/2	

Za zgodność z Oryginałem Rossyjskim:

Minister Sekretarz Stanu (podpisano) *Ig. Turkull.*

Za zgodność:

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *T. Le Bruñ.*

Zgodno z Wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *O. Wyczzechowski.*

Dyrektor Kancellaryi

W zastępstwie: *S. Borkowski* Referent.

На подлинномъ Соборномъ Его Императорскаго Величества Высочайшемъ указомъ написано:

В и с т о с т ь

С. Петербургъ, 8 (20) Февраля 1849 года.

Министръ Государственнаго Имущества Польскаго
(подписано) Н. Я. Яковлевъ.

Ш Т А Т Ъ

ДЛЯ УПРАВЛЕНІЯ И ДУХОВЕНСТВА ЕВАНГЕЛИЧЕСКО - РЕФОРМАТСКАГО
ИСПОВѢДАНІЯ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

Е Т А Т

DLA SŁUŻBY I DUCHOWIENSTWA EWANGELICKO-REFORMOWANEGO
W KRÓLESTWIE POLSKIM.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Б ы т ь п о с е м у“

С. Петербургъ, 8 (20) Февраля 1849 года.

Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго
(подписано) *Иг. Туркуль.*

Ш Т А Т Ъ

ДЛЯ УПРАВЛЕНІЯ И ДУХОВЕНСТВА ЕВАНГЕЛИЧЕСКО-РЕФОРМАТСКАГО ИСПОВѢДАНІЯ
ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

	Число Чиновъ.	Разряды		Жалованья				Примѣчанія.
		Должностей.	Мундировъ.	Одному		Всѣмъ		
				руб.	коп.	руб.	коп.	
I. Евангелическо-Реформатская Консисторія.								
Президентъ	1	VI	VI	600	—	600	—	На основаніи приложенія къ ст. 355 Св. Закон. т. 3 (1842).
Вице-Президентъ и Суперъ-Интендентъ	1	—	—	450	—	750	—	
Ему на разъѣзды	—	—	—	300	—		—	
Свѣтскіе Члены Консисторіи	2	VIII	VIII	—	—	—	—	Тамъ же.
Духовный Членъ и Адъюнктъ при Варшавской Евангелическо-Реформатской Церкви	1	—	—	300	—	600	—	Тамъ же.
Ему же на разъѣзды	—	—	—	300	—		—	
Секретарь	1	IX	IX	225	—	225	—	
Чиновникъ для письма	1	XII	X	150	—	150	—	Тамъ же.
Служитель	1	—	безъ шитья	90	—	90	—	
Итого	—	—	—	2415	—	2415	—	
II. На канцелярскіе матеріалы и экстраординарные расходы, по вѣдомству Евангелическо-Реформатскому								
Итого	—	—	—	150	—	150	—	
III. На строенія								
Итого	—	—	—	2565	—	2565	—	
IV. Пособіе на содержаніе Проповѣдниковъ								
Итого	—	—	—	—	—	300	—	
V. Въ распоряженіе Синода								
Итого	—	—	—	—	—	2001	75	
Всего								
Итого	—	—	—	—	—	359	78	
Всего								
Итого	—	—	—	—	—	5226	53	

E T A T

DŁA SŁUŻBY I DUCHOWIENSTWA EWANGELICKO-REFORMOWANEGO W KROLESTWIE POLSKIM.

	Liczba Urzędników.	Klasy		P l a c e				U w a g i.
		Urzędu.	Munduru.	Dla jednego		Dla wszystkich		
				Ruble	kop.	Ruble	kop.	
I. Konsystorz Ewangelicko-Reformowany								
Prezes	1	VI	VI	600	—	600	—	Na zasadzie dodatku do § 355 tomu 3 Swo- du Praw z 1842 r.
Vice-Prezes i Superintendent	1	—	—	450	—	—	—	
Temuż na koszta podróży	—	—	—	300	—	750	—	
Członków świeckich Konsystorza	2	VIII	VIII	—	—	—	—	Podobnież.
Członek duchowny i Adjunkt przy Kościele Warszawskim Ewangelicko-Reformowanym	1	—	—	300	—	600	—	Podobnież.
Temuż na koszta podróży	—	—	—	300	—	—	—	
Sekretarz.	1	IX	IX	225	—	225	—	
Kancellista	1	XII	X	150	—	150	—	Podobnież.
Wózny	1	—	bez haftu	90	—	90	—	
Razem	—	—	—	2415	—	2415	—	
II. Na wydatki Kancellaryjne i extraordynarya ogólne Za- rządu kościołów Ewangelicko-Reformowanych								
	—	—	—	150	—	150	—	
Wogóle	—	—	—	2565	—	2565	—	
III. Na budowę	—	—	—	—	—	300	—	
IV. Na zasiłek dla utrzymania Pastorów	—	—	—	—	—	2001	75	
V. Na wydatki z dyspozycji Synodu	—	—	—	—	—	359	78	
Wogóle	—	—	—	—	—	5226	53	

Za zgodność z Oryginałem Rossyjskim:

Minister Sekretarz Stanu (podpisano) *Ig. Turkull.*

Za zgodność:

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *T. Le Brun.*

Zgodno z Wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *O. Wyczechowski.*

Dyrektor Kancellaryi

W zastępstwie: *S. Borkowski* Referent.

dpisano) Ig. Turkull.

(podpisano) T. Le Brun.

wój Sprawiedliwości,
echowski.

DZIENNIK PRAW

Nr 130.

TOM CZTERDZIESTY DRUGI.

Tom XLII do Nru 130

17

Его Императорское Величество воспо-
слѣдовавшее мнѣніе въ Государственномъ Совѣтѣ,
по Департаменту Дѣлъ Царства Польскаго, по дѣ-
лу о постановленіи правилъ касательно принятія
эмеритальной складки отъ чиновниковъ Царства
изъ добавочнаго жалованья на счетъ суммъ Импе-
ріи имъ производимаго, Высочайше утвердить
соизволилъ и повелѣлъ исполнить.

Предсѣдатель Государственного Совѣта,
(подписалъ) Князь *И. Васильчиковъ*.

26 Іюня 1844 года.

Выписано изъ Журнала
Департамента Дѣлъ Цар-
ства Польскаго 11 Мая 1844
года. — N. 192. (по кн. исход.)

МНѢНІЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО СОВѢТА.

Государственный Совѣтъ въ Департаментъ
Дѣлъ Царства Польскаго, разсмотрѣвъ вне-
сенную Министромъ Статсъ-Секретаремъ Цар-
ства записку, о постановленіи правилъ каса-
тельно эмеритальной складки отъ чиновниковъ
Царства, изъ добавочнаго жалованья на счетъ
суммъ Имперіи имъ производимаго, и нахо-
дя правила, на основаніи мнѣнія Намѣстника
Царства Министромъ Статсъ - Секретаремъ

Jego Cesarsko-Królewska Mość, zdanie za-
padle w Radzie Państwa Departamencie Spraw Kró-
lestwa Polskiego, w przedmiocie wydania przepisów
dotyczących przyjmowania składki emerytalnej od płac
dodatkowych Urzędników Królestwa, z funduszków Ce-
sarstwa pobieranych, Najwyżej zatwierdzić raczył
i wykonać rozkazał.

Prezes Rady Państwa,
(podpisano) Xiąże *I. Wasilczykow*.

Dnia 26 Czerwca 1844 roku.

Wypisano z Żurnalu Depar-
tamentu Spraw Królestwa Pol-
skiego, dnia 11 Maja 1844 r.
No 192.

ZDANIE RADY PAŃSTWA.

Rada Państwa, w Departamencie Spraw Kró-
lestwa Polskiego, rozpoznawszy wniesione przez
Ministra Sekretarza Stanu Królestwa przedsta-
wienie, w przedmiocie wydania przepisów do-
tyczących składki emerytalnej od płac dodat-
kowych Urzędników tegoż Królestwa, z fundu-
szów Cesarstwa pobieranych, i znajdując prze-
pisy, na zasadzie zdania Namiestnika Królestwa,
przez Ministra Sekretarza Stanu wniesione,

изложенныя, вполне удовлетворительными и цѣли своей соотвѣтствующими, согласно съ тѣмъ,— мнѣніемъ положилъ:

1. Въ дополненіе Высочайшаго Указа 2 (14) Іюля 1841 года объ Эмеритальныхъ пенсіяхъ въ Царствѣ Польскомъ постановить:

а) Чтобы отъ чиновниковъ, получающихъ главный окладъ жалованья изъ казны Имперіи, а прибавку къ оному изъ суммъ Царства, хотя бы они находились на службѣ въ Царствѣ, эмеритальная складка не была принимаема: ибо они, по выслугѣ узаконенныхъ лѣтъ, должны получать пенсію изъ казны Имперіи.

б) Чтобы чиновники Царства Польскаго, получающіе все жалованье или главный окладъ изъ суммъ онаго, а равно чиновники Царства, временно командированные на службу въ Имперію, вносили эмеритальную складку въ пенсіонный капиталъ и получали пенсію изъ того капитала, по правиламъ, въ Указѣ 1841 года предписаннымъ,— и

в) Чтобы со всякаго рода прибавокъ къ жалованію, изъ суммъ Имперіи или Кабинета Его Императорскаго Величества, по Высочайшей волѣ, чиновникамъ Царства Польскаго на лицо (ad personam) производимыхъ,

достаточными и замierzonemu celowi odpowiedniami,— zgodnie z tém objawiła zdanie:

1) W dopełnieniu Ukazu Najwyższego z dnia 2 (14) Lipca 1841 r. o pensjach emerytalnych, w Królestwie Polskiem postanowić:

a) Iżby od Urzędników, pobierających główną płacę ze Skarbu Cesarstwa, a dodatkową z funduszów Królestwa, chociażby pozostawali na służbie w Królestwie, składka emerytalna przyjmowaną nie była, albowiem Urzędnicy takowi, po wysłużeniu lat przepisanych, otrzymywać mają pensją ze Skarbu Cesarstwa.

b) Iżby Urzędnicy Królestwa Polskiego, pobierający całkowitą lub główną płacę z funduszów tegoż Królestwa, niemniej Urzędnicy Królestwa tymczasowie na służbę do Cesarstwa wysyłani, uiszczali składkę emerytalną, na rzecz funduszu Stowarzyszenia emerytalnego w Królestwie, i pobierali pensją z tegoż ostatniego funduszu, według przepisów Ukazu z roku 1841,— i

c) Iżby od wszelkiego rodzaju dodatków do płacy, z funduszów Cesarstwa lub z Gabinetu Jego Cesarskiej Mości, z woli Najwyższej Urzędnikom Królestwa Polskiego do osoby (ad personam) wyznaczonych, uiszczaną była

вносима была эмеритальная складка въ пенсіонный капиталъ Царства, и та часть пенсіи, которая причитается будетъ чиновникамъ, вносившимъ таковую складку отъ получаемыхъ ими добавокъ къ жалованью изъ суммъ Имперіи, производилась, на основаніи 30-й статьи Устава о пенсіяхъ 4 (16) Марта 1835 года, изъ Казны Царства Польскаго.

2. Предоставить Министру Статсъ-Секретарю Царства, къ разрѣшенію на семъ основаніи просьбы Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Задарновскаго, сдѣлать надлежащее распоряженіе.

Подлинное мнѣніе подписано въ Журналъ Предсѣдательствующимъ и Членами.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Государственный Секретарь (подп.) *Бахтинъ*.

Повѣряя:

Исправляющій должность Статсъ-Секретаря, (подписаль) *А. Халанскій*.

Вѣрно: Статсъ-Секретарь (подп.) *Лебрень*.

складка на fundusz Stowarzyszenia emerytalnego Królestwa, i ta część pensyi, która przypadać będzie Urzędnikom wnoszącym takową składkę od pobieranych przez nich dodatków do płacy z funduszów Cesarstwa, na zasadzie art. 30 Ustawy o pensjach emerytalnych z dnia 4 (16) Marca 1835 r., wypłacaną ze Skarbu Królestwa Polskiego.

2. Poruczyć Ministrowi Sekretarzowi Stanu Królestwa, ażeby uczynił stosowne rozporządzenie, względem rozstrzygnięcia, na obecnej zasadzie, próśby Rzeczywistego Radcy Stanu Zadarnowskiego.

Zdanie w oryginale podpisane w Żurnale przez Prezydującego i Członków.

Zgodno z oryginałem:

Sekretarz Państwa (podpisano) *Bachtin*.

Pełniący obowiązki Sekretarza Stanu, (podpisano) *Chalański*.

Za zgodność tłumaczenia:

Minister Sekretarz Stanu (podpisano) *Ig. Turkull*.

Zgodno z oryginałem:

Sekretarz Stanu, Radca Stanu *T. Le Brun*.

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny, Prezydujący w Komisji Rządowej Sprawiedliwości,

Tajny Radca, Senator

О. Wyczehowski.

Dyrektor Kancellaryi *W. Konopka*.

По Указу Его Величества

НИКОЛАЯ I-го

Императора и Самодержца Всероссийскаго,

Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства.

Въ слѣдствіе письменнаго объявленія Фридриха Шмольта, поданнаго имъ 25 Октября (6 Ноября) 1848 г., въ звѣщній Магистратъ, Совѣтъ Управленія Царства, сообразно Постановленію своему 8 (20) Іюля 1837 г., по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановилъ и постановляетъ:

W Imieniu Najjaśniejszego

MIKOŁAJA I-go

Cesarza Wszech Rosyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

W skutek protokólarnej deklaracyi P. Fryderyka Schmoltdt, dnia 25 Października (6 Listopada) 1848 r. w Magistracie miasta Warszawy złożonej, Rada Administracyjna Królestwa, zapatrzwszy się na Postanowienie swoje z dnia 8 (20) Lipca 1837 r., oraz zgodnie z przedstawieniem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi:

Статья 1.

Выдается симъ Фридриху Шмольту привилегія на изобрѣтенный имъ снарядъ, служащій къ растиранію картофеля съ солодомъ на винокуренныхъ заводахъ, сообразно описанію и чертежу, представленнымъ имъ въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Статья 2.

Привилегія распространяется на все Царство Польское, и служить изобрѣтателю въ продолженіи трехъ лѣтъ со дня Постановленія.

Статья 3.

Выдачею привилегіи Правительство не ручается ни за новостъ, ни за доброту, ни за первенство изобрѣтенія. Не можетъ она равномерно вредить тѣмъ, кои до воспослѣдованія настоящаго Постановленія выдѣлывали уже на винокурняхъ заторы такимъ способомъ, либо по иной системѣ, или которые бы въ упомянутомъ изобрѣтеніи сдѣлали какое либо усовершенствованіе.

Артикулъ 1.

Уdziela się niniejszém P. Fryderykowi Schmoldt list przyznania wynalazku na aparat do rozcierania na użytek gorzelni kartofli ze słodem, a to podług opisu i rysunku, w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych złożonych.

Артикулъ 2.

List takowy rozciąga się na całe Królestwo Polskie i służy wynalazcy na lat trzy, licząc od daty Postanowienia.

Артикулъ 3.

Przez udzielenie takowego listu Rząd nie zarecza za dobroć, nowość lub pierwszeństwo wynalazku. Nie może on również szkodzić, ani tym, którzyby przed datą niniejszego, na taki-sam, lub inny sposób, zaciery w gorzelniach przyrządzali, ani-też tym, którzyby w przedmiocie powyższym z nowym jakimkolwiek pomysłem wystąpili.

Статья 4.

Если получающий привилегию не введет изобретения своего въ практическое дѣйствіе въ теченіи трехъ мѣсяцевъ со дня Постановленія, и не представитъ о томъ свидѣтельства подлежащаго Начальства, привилегія теряетъ свою силу.

Статья 5.

Исполненіе настоящаго Постановленія, которое имѣетъ быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Правительственную Комисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

А р т ы к у л 4.

Gdyby uzyskujący list przyznania nie wprowadził wynalazku swego w praktyczne użycie w ciągu trzech miesięcy od daty listu, i tego świadectwem właściwej Władzy nie udowodnił, list takowy tem-samem upada.

А р т ы к у л 5.

Wykonanie niniejszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych poleca.

Działo się w Warszawie, dnia 3 (15) Czerwca 1849 roku.

Prezydujący w Radzie Administracyjnej,
Generał Inżynierji (podp.) *Dehn.*

Dyrektor Główny, Prezydujący w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych

Sekretarz Stanu
Rzeczywisty Radca Stanu
(podp.) *T. Le Brun.*

Tajny Radca, Senator
(podp.) *A. Storożenko.*
Zgodno z wypisem.

Zgodno z oryginałem:
Sekretarz Stanu
Rzeczywisty Radca Stanu
(podp.) *T. Le Brun.*

Dyrektor Główny Prezydujący w Komisji Rządowej Sprawiedliwości,

Tajny Radca, Senator
O. Wyczechowski.

Dyrektor Kancellarii *W. Konopka.*

Dzień ogłoszenia 29 Kwietnia (11 Maja) 1850 roku.

KOMMISSYA RZĄDOWA

SPRAWIEDLIWOŚCI.

Na zasadzie decyzji Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 19 Września (1 Października) 1849 r. Nr 6,647, obok zamieszczenia w Dzienniku Praw Etatu normalnego Okręgu Naukowego Warszawskiego i Etatu tymczasowego Realnych zakładów naukowych tegoż Okręgu, ogłasza dla powszechnej wiadomości, że Najjaśniejszy Pan Najwyżej rozkazać raczył:

- 1) Urzędnikom i Nauczycielom Zakładów naukowych realnych, nadać klasy odpowiednie tym, jakie mają Urzędnicy i Nauczyciele w Szkołach filologicznych.
- 2) Urzędnikom części administracyjnej i naukowej Okręgu, pod względem otrzymywania rang, nadać takie-same prawa, jakich używają Urzędnicy równych im stopni w Ministerstwie Oświecenia Narodowego Cesarstwa.

Dyrektor Główny Prezydujący,
Tajny Radca, Senator *O. Wyczechowski.*

Dyrektor Kancellaryi

W. Konopka.

КОМИССИЯ РАЗДОВА

По Указу Его Величества

НИКОЛАЯ 1-го

Императора и Самодержца Всероссийского,
Царя Польского,

и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства,

По представленію Правительственной Комисіи Юстиціи, учиненному Главнымъ Директоромъ оной, постановилъ и постановляетъ:

Статья 1.

Въ дополненіе Постановленія отъ 1 (13) Сентября 1849 г. N. 6,240, о преобразованіи Згърскаго и Ленчицкаго округовъ, селеніе Вонкчевъ, нынѣ къ Згърскому округу принадлежащее, отдѣляется отъ того же округа и присоединяется въ судебномъ отношеніи къ Округу Ленчицкому.

Форма Лит. А.

**СПИСОКЪ
КОНФИРМОВАННЫМЪ,
ВЪ ПРИХОДЪ**

Wzór Lit. A.

**W Y K A Z
KONFIRMANDOW Z PARAFII N.**

К о н ф и р м о в а н н ы е   в ъ   г о д у

№.	Мѣсяцъ и день кон- firmaціи, полъ, имя и фамилія конфирмо- ванныхъ	Имя, фамилія и званіе, чинъ, ремесло отцевъ или матерей и воспи- тателей конфирмован- ныхъ	Мѣсяцъ и годъ рожденія	Свѣдѣнія конфирмованныхъ			за
				Въ чтеніи	Въ Катехизисѣ	Въ Св. Писаніи	
	День писать складомъ						

Za zgodność z Oryginałem Rosyjskim:

Minister Sekretarz Stanu (podpisano) *Ig. Turkull.*

Za zgodność:

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *T. Le Brun.*

Zgodno z Wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *O. Wyczechowski.*

Dyrektor Kancellaryi

W zastępstwie: *W. Borkowski* Referent.

Форма Лит. Б.

**СПИСОКЪ
ПРИЧАЩЕННЫМЪ СВ. ТАИНЪ
ВЪ ПРИХОДЪ**

Wzór Lit. B.

**WYKAZ
KOMMUNIKANTOW Z PARAFII N.**

П р и ч а щ е н н ы м ъ   С в.   Т а и н ѣ   в ѣ   г о д у

No.	Мѣсяцъ и день причастія, въ Церкви ли въ домѣ или на смертномъ одрѣ то имѣеть мѣсто, имя, фамилія, званіе, чинъ или ремесло причастниковъ	Мужскаго пола	Женскаго пола
	День писать складомъ		

Przyjęli Święte Sakramenta w roku

Miesiąc i dzień Komunii: czy w kościele lub w domu, czy na łożu śpiertelném
była mu takowa udzieloną, imię, nazwisko, stan, ranga, albo rzemiosło komunikanta

Płeć męskiej

Płeć żeńskiej

Uwagi ogólne

Dzień pisać wyraźnie

Za zgodność z Oryginałem Rossyjskim:

Minister Sekretarz Stanu (podpisano) *Ig. Turkull.*

Za zgodność:

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *T. Le Brun.*

Zgodno z Wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator *O. Wyczechowski.*

Dyrektor Kancellaryi

W zastępstwie: *S. Borkowski* Referent.

	Klasa urzędu i mundur	Liczba osób	Na jedną osobę r. s.	W ogóle rub. sr.	U w a g i.
Na utrzymanie infirmary i lekarstwa dla Szkoły wiejskiej	—	—	—	100	
Nauczycielowi Szkoły wiejskiej	XIV	1	300	300	
Oprócz powyższej wyszczególnionej summy, przeznaczonym zostaje do dyspozycyi Kuratora fundusz:					
Na bibliotekę, gabinet modeli i rozmaitych narzędzi rolniczych, utrzymanie gospodarskiego Ogródu Botanicznego i sztuczne zaprowadzenie lasów; na usługę, opał i światło, na najęcie powozu dla Nauczycieli przyjeżdżających z Warszawy; czyszczenie kominów i kloak, materiały piśmienne dla Instytutu i Szkoły wiejskiej, utrzymanie i reperacyą budowli do Instytutu i tejże Szkoły należących, na wynagrodzenie majstrów i uczniów Szkoły wiejskiej, sposobiących się do rozmaitych rzemioł, w końcu, na zasiłki w utrzymywaniu 25 uczniów Szkoły wiejskiej	—	—	—	4401	
Ogółem	—	—	—	15261	

Waga 1-a. Na wydatki powyższe przeznaczonym zostaje fundusz:

- a) ze Skarbu Królestwa . . . . . Rsr. 9.200
 b) z dochodu dóbr Marymonckich . . . . . — 2,350
 c) z opłaty uiszczanej przez uczniów Instytutu w Marymoncie, będących na własnym swoim koszcie.

Waga 2-ga. Pozostałość z powyższych trzech źródeł zbywająca użytą być winna przez Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego, na wystawienie i reperacyą budowli szkolnych, na zakupienie różnych przedmiotów i inne potrzeby, tak Instytutu, jako i dóbr Instytutowych, a to wedle ogólnej zasady, dla Wydziału Naukowego przepisanej.

Waga 3-cia. Pensye, etatem obecnym wyznaczone dla professorów, mogą być, w razie zachodzącej potrzeby, stosownie do uznania przez Kuratora i zatwierdzenia przez Ministerium Oświecenia publicznego, połączone.

Waga 4-ta. Dochody pobierane z dóbr, wyjąwszy sumę rubli srebrnych 2,350, mają być użyte wyłącznie tylko na urządzenie i utrzymanie wzorowego gospodarstwa, odbywanie doświadczeń, opłatę podatków i ciężarów ziemskich i t. p., a to wedle anszlagów szczegółowych, przez Dyrektora sporządzonych, a przez Kuratora w Radzie Wychowania Publicznego zatwierdzonych.

VI. Instytut Nauczycieli Elementarnych w Radzyminie.

	Klasa urzędu i mandatu	Liczba osób	Na jedną osobę r. s.	W ogóle rub. sr.	U w a g i.
Religii, Historii świętej i Nauki moralnej.	VIII	1	675	675	
języka Rosyjskiego wykładający także Historią Rosyjską, ską Kalligrafiją.	—	1	270	270	
języka Polskiego, wykładający obok tego Geografiją Królestwa Kalligrafiją Polską.	X	1	450	450	
Arytmetyki i Rysunków.	X	1	360	360	
Śpiewu.	X	1	300	300	
Szkoły elementarnej wzorowej.	—	1	180	180	
zem Murgrabia.	XIV	1	270	270	
ch, z których każdemu po r. s. 60.	—	1	90	90	
nie 36-u stypendystów, zostających na koszeie Rządowym, każdego po r. s. 60.	—	2	—	120	
Instytutu.	—	36	—	2160	
nie infirmaryi.	—	1	120	120	
nie nabożeństwa.	—	—	—	30	
nie porządku w gmachu, materialia piśmienne i inne po-	—	—	—	30	
wiatło.	—	—	—	225	
	—	—	—	225	
Ogółem.	—	—	—	5505	

VII. Филологическія Гимназіи.

	Классы должностей и разряды мундир.	Число лицъ	Варшавской Губернской Гимназіи		Число лицъ	Прочихъ Губернскихъ и Петровской Гимназіи.		Примѣчаніе
			Руб.	коп.		Руб.	коп.	
Директоръ.	VI	1	1200	—	1	1050	—	Законоучители славнаго исповѣданія Варшавъ, можѣтъ поручаемо пре Закона Божія у не только Вар Гимназіи, но и Учебныхъ Завѣрода Варшавы, вомъ случаетъ соразмѣрѣнную прибавленію изъ суммъ Округа. Шестой Учителѣтся на случаѣ дѣленія одного показанныхъ предметовъ.
Инспекторъ.	VIII	1	750	—	1	675	—	
Законоучители:								
Римско-Католическаго исповѣданія.	—	1	360	—	1	360	—	
Православнаго.	—	1	360	—	—	—	—	
Евангелическаго.	—	1	150	—	—	—	—	
Греко-Унитскаго.	—	1	75	—	—	—	—	
Старшіе Учители:								
1. Русской словесности и Славянскаго языка.	IX	—	—	—	—	—	—	
2. Всеобщей Русской и Польской Исторіи.		—	—	—	—	—	—	
3. Польской словесности.		—	—	—	—	—	—	
4. Латинскаго и Греческаго языковъ.		—	—	—	—	—	—	
5. Математики и Физики.		—	—	—	—	—	—	
Двумъ изъ нихъ по 750 руб.	—	2	1500	—	2	1500	—	Шестой Учителѣтся на случаѣ дѣленія одного показанныхъ предметовъ.
— — — 600 —	—	2	1200	—	2	1200	—	
— — — 510 —	—	2	1020	—	2	1020	—	
Младшіе Учители:								
1. Русской Грамматики.	X	—	—	—	—	—	—	
2. Польской и Латинской Грамматики.		—	—	—	—	—	—	
3. Всеобщей и Русской Географіи.		—	—	—	—	—	—	
4. Арифметики и Геометріи.		—	—	—	—	—	—	
Одному.		1	450	—	1	450	—	
Двумъ по 360 рублей.	—	2	720	—	2	720	—	Шестой Учителѣтся на случаѣ дѣленія одного показанныхъ предметовъ.
Одному.	—	1	300	—	1	300	—	
Учители Французскаго и Нѣмецкаго языковъ, Рисованія и Чистописанія, каждому по 270 руб. сер.	XII д. X м.	3	810	—	3	810	—	
Учитель Церковнаго пѣнія.	—	1	120	—	1	90	—	
На единовременныя вознагражденія Русскихъ Учителей.	—	—	300	—	—	300	—	
Секретарь.	XIV	1	350	—	1	270	—	
Два писца третьяго разряда каждому по 180 руб.	—	2	360	—	2	360	—	
Швейцарь.	—	1	150	—	—	—	—	
На прислугу, Канцелярскія потребности, отопленія и освѣщенія и совершеніе Духовныхъ требъ.	—	—	660	—	—	570	—	

	Классы должностей и разряды мундирера	Число лицъ	Варшавскихъ Уѣздныхъ Училищъ		Число лицъ	Прочихъ Уѣздныхъ Училищъ		Примѣчаніе.
			Руб.	коп.		Руб.	коп.	
Штатный Смотритель	IX	1	600	—	1	600	—	
Законоучитель Римско-Католическаго исповѣданія.	—	1	270	—	1	270	—	
Учитель Русскаго языка	XII д. X м.	1	450	—	1	450	—	
— Польскаго		1	360	—	1	360	—	
— Латинскаго		1	360	—	1	360	—	
— Ариѳметики и Геометріи		1	300	—	1	300	—	
— Исторіи и Географіи		1	270	—	1	270	—	
— Рисованія и Чистописанія	XIV д. X м.	1	270	—	1	270	—	
— Нѣмецкаго языка	XII д. X м.	1	225	—	1	225	—	
— Церковнаго пѣнія	—	1	90	—	1	60	—	
Писецъ и вмѣстѣ Смотритель дома	—	1	90	—	1	90	—	
На прислугу, Канцелярскіе расходы, отопленіе, освѣщеніе, совершеніе духовныхъ требъ и другія надобности	—	1	292	50	—	187	50	
И того	—	—	3577	50	—	3442	50	

Примѣчаніе. Жалованье Законоучителямъ Православнаго, Евангелическаго и Грекоунитскаго исповѣданія, тамъ, гдѣ окажется необходимость назначенія ихъ, равно какъ и сверхштатнымъ Учителямъ въ Паралельныхъ классахъ, издержки на наемъ помѣщенія для Учебныхъ Заведеній и Начальствъ, на починку училищныхъ строеній, подати съ Училищныхъ домовъ, покупку книгъ, награды для учениковъ и на другія потребности, не показанныя въ семь штатѣ, будутъ отпускаемы, по усмотренію Попечителя, изъ общей суммы ежегодной смѣты Варшавскаго Учебнаго Округа, — каковая смѣта, прежде препровожденія въ Комисію Финансовъ, представляется на усмотрѣніе Министра Народнаго Просвѣщенія.

Съ подлиннымъ вѣрно: Министръ Просвѣщенія (подписано) *Графъ Уваровъ.*

Вѣрно: Статсъ-Секретарь (подписано) *Лебренъ.*

VII. Gimnazyja Filologiczne.

U w a g i.

	Klasa urzędu i mundur	Liczba osób	w Gimnazjum Gubernialnem w Warszawie		Liczba osób	W innych Gimnazjach Gubernialnych i w Piotrkowie	
			Rub.	kop.		Rub.	kop.
Dyrektor	VI	1	1200	—	1	1050	—
Inspektor	VIII	1	750	—	1	675	—
Nauczyciel Religii Rzymsko - Katolickiej	—	1	360	—	1	360	—
— — Prawosławnej	—	1	360	—	—	—	—
— — Ewangelickiej	—	1	150	—	—	—	—
— — Greko-Unitskiej	—	1	75	—	—	—	—
Starsi Nauczyciele:							
1. Literatury Rosyjskiej i języka Sławiańskiego	IX	—	—	—	—	—	—
2. Historii Powszechnej, Rosyjskiej i Polskiej		—	—	—	—	—	—
3. Literatury Polskiej		—	—	—	—	—	—
4. Języków: Łacińskiego i Greckiego		—	—	—	—	—	—
5. Matematyki i Fizyki		—	—	—	—	—	—
Dwóm z nich po rub. sr. 750	—	2	1500	—	2	1500	—
— — — 600	—	2	1200	—	2	1200	—
— — — 510	—	2	1020	—	2	1020	—
Młodszy Nauczyciele:							
1. Grammatyki Rosyjskiej	X	—	—	—	—	—	—
2. Grammatyki Polskiej i Łacińskiej		—	—	—	—	—	—
3. Geografii Powszechnej i Rosyjskiej		—	—	—	—	—	—
4. Arytmetyki i Geometrii		—	—	—	—	—	—
Jednemu	—	1	450	—	1	450	—
Dwóm po rub. 360	—	2	720	—	2	720	—
Jednemu	—	1	300	—	1	300	—
Nauczyciele języków: Francuzkiego i Niemieckiego, Rysunków i Kalligrafii, każdy po rub. sr. 270	urz. XII mun. X	3	810	—	3	810	—
Nauczyciel śpiewu kościelnego	—	1	120	—	1	90	—
Na jednorazowe wynagrodzenia nauczycieli Rosyjskich	—	—	300	—	—	300	—
Sekretarz	XIV	1	350	—	1	270	—
Dwóch Kancelistów trzeciego rzędu, po rub. sr. 180	—	2	360	—	2	360	—
Szwajcar	—	1	150	—	—	—	—
Na usługę, potrzeby Kancellaryjne, opał, światło	—	—	660	—	—	570	—

Nauczycielowi Religii Prawosławnej w Warszawie poręczonym być może wykład tej nauki uczniom, nie tylko Gimnazjum Warszawskiego, lecz i innych Zakładów Naukowych w Warszawie, w którym razie otrzymuje czasowo dodatek proporcjonalny pensyi, z ogólnych funduszy Okręgu Naukowego.

Szósty Nauczyciel ustanowionym jest na taki wypadek, gdyby jeden z pięciu wyszczególnionych przedmiotów naukowych podzielić wypadło.

	Klasa urzędu i munduru	Liczba osób	W szkołach Powiatowych w Warszawie		Liczba osób	W innych Szkołach Powiatowych		U w a g i.
			Rub.	kop.		Rub.	kop.	
etatowy	IX	1	600	—	1	600	—	
Religii Rzymsko-Katolickiej	—	1	270	—	1	270	—	
języka Rosyjskiego	urz. XII mun. X	1	450	—	1	450	—	
— Polskiego		1	360	—	1	360	—	
— Łacińskiego		1	360	—	1	360	—	
Arytmetyki i Geometrii		1	300	—	1	300	—	
Historii i Geografii		1	270	—	1	270	—	
Rysunków i Kalligrafii	urz. XIV mun. X	1	270	—	1	270	—	
języka Niemieckiego	urz. XII mun. X	1	225	—	1	225	—	
Śpiewu kościelnego	—	1	90	—	1	60	—	
razem Murgrabia	—	1	90	—	1	90	—	
slużbę, wydatki Kancellaryjne, opał, świa- utrzymanie nabożeństwa i na inne po- by	—	—	292	50	—	187	50	
Ogółem	—	—	3577	50	—	3442	50	

msza dla Nauczycieli Religii Prawosławnej, Ewangelickiej i Greko-Unijackiej w miejscach, gdzie ustanowienie tychże Nauczycieli nie jest się niezbędnem, jak niemniej dla Nauczycieli nadetatowych w Paralelnych klassach, wydatki na najęcie lokalu dla Zakładów szkolnych i dla Zwierchników, na reperacyą szkolnych budowli, opłatę podatków od domów szkolnych, na kupno książek, na wydatki dla uczniów, i na inne potrzeby, etatem niniejszym nieobjęte, mają być zaspokajane wedle uznania Kuratora, z summy ogólnego budżetu rocznym Okręgu Naukowego Warszawskiego oznaczonej, który, przed odesłaniem go do Kommissyi Rządowej Przyjaciół Nauki i Skarbu, winien być poprzednio do decyzji Ministra Oświecenia Narodowego przedstawiony.

Minister Oświecenia Narodowego (podpisano) *Hrabia Uwarow.*

Sekretarz Stanu (podpisano) T. Le Brun.

Dyrektor Główny, Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radea, Senator O. Wyzzechowski.

Dyrektor Kancellaryi W. Konopka.

РЕАЛЬНЫХЪ УЧЕБНЫХЪ ЗАВЕДЕНІЙ

ВАРШАВСКАГО УЧЕБНАГО ОКРУТА.

REALNYCH ZAKŁADÓW NAUKOWYCH

OKRĘGU NAUKOWEGO WARSZAWSKIEGO.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Быть по сему.“

Варшава 2 (14) Августа 1849 года.

ВРЕМЕННЫЕ ШТАТЫ РЕАЛЬНЫХЪ УЧЕБНЫХЪ ЗАВЕДЕНІЙ ВАРШАВСКАГО УЧЕБНАГО ОКРУГА.

1. Варшавская Реальная Гимназія съ состоящимъ при ней Ботаническимъ Садамъ.

	Число лицъ	Одному Руб. сер.	Копѣекъ	Вообще Руб. сер.	Копѣекъ	Примѣчанія.
1. Директоръ	1	1200	—	1200	—	
2. Инспекторъ	1	750	—	750	—	
3. Учитель Закона Божія Римско-Католическаго исповѣданія.	1	360	—	360	—	
4. Старшій Учитель Русскаго языка	1	600	—	600	—	
5. Младшій	1	450	—	450	—	
6. Старшій Учитель Польскаго языка и Географіи	1	270	—	270	—	
7. Учитель Нѣмѣцкаго языка	1	270	—	270	—	
8. — Математики и Бухгалтеріи	1	600	—	600	—	
9. Второй Учитель Математики	1	600	—	600	—	
10. Третій	1	450	—	450	—	
11. Четвертый	1	300	—	300	—	
12. Первый Учитель Техническихъ наукъ	1	600	—	600	—	
13. Второй	1	600	—	600	—	
14. Третій	1	540	—	540	—	
15. Четвертый	1	540	—	540	—	
16. Учитель Рисованія	1	510	—	510	—	
17. — Чистописанія	1	270	—	270	—	
18. — Церковнаго пѣнія	1	180	—	180	—	
19. Препараторъ	1	300	—	300	—	
20. Секретарь	1	270	—	270	—	
21. Писецъ	1	150	—	150	—	
22. Смотритель зданія вмѣстѣ и Швейцаръ, на жалованье и одежду	1	210	—	210	—	
23. На прислугу, канцелярскіе припасы, отопленіе, освѣ- щеніе, совершеніе духовныхъ требъ и другія потребности.	—	—	—	1299	—	
24. На содержаніе Ботаническаго сада.	—	—	—	4000	—	
И того	—	—	—	15319	—	

Примѣчаніе 1-е. Ближайшій надзоръ за ученою частию Ботаническаго сада, возлагается на Преподавателя Ботаники Реальной Гимназіи, съ вознагражденіемъ, по усмотрѣнію Попечителя, изъ общихъ суммъ Округа.

Примѣчаніе 2-е. Сумма 4000 рублей, назначаемая на содержаніе Ботаническаго сада, расходуется на наемъ Садовниковъ, работниковъ и покупку сѣмянъ и растений, по составляемымъ ежегодно сметамъ въ Совѣтъ Народнаго Просвѣщенія, съ утвержденія Попечителя.

2. Художественная Школа въ Варшавѣ.

	Число лицъ	Одному Руб. сер.	Копѣекъ	Вообще Руб. сер.	Копѣекъ	Примѣчанія.
1. Инспекторъ	1	600	—	600	—	
2. Законоучитель	1	150	—	150	—	
3. Старшій учитель въ живописи	1	1000	—	1000	—	
4. Учитель Русскаго языка въ Отдѣленіи живописи и ваянія.	1	180	—	180	—	
5. — Русской Словесности, по Отдѣленію Архитектуры.	1	270	—	270	—	
6. — Композиціи, Живописи, Мифологіи и Исторіи изящныхъ искусствъ	1	900	—	900	—	
7. — Рисованія пейзажей	1	450	—	450	—	
8. — Ваянія и рисованія орнаментовъ	1	600	—	600	—	
9. — Художественной Анатоміи	1	150	—	150	—	
10. — Началь Ариеметики въ приложеніи къ Архите-						

1. Директоръ	1	1200	—	1200	—
2. Инспекторъ	1	750	—	750	—
3. Учитель Закона Божія Римско-Католическаго исповѣданія.	1	360	—	360	—
4. Старшій Учитель Русскаго языка	1	600	—	600	—
5. Младшій	1	450	—	450	—
6. Старшій Учитель Польскаго языка и Географіи	1	270	—	270	—
7. Учитель Нѣмѣцкаго языка	1	270	—	270	—
8. — Математики и Бухгалтеріи	1	600	—	600	—
9. Второй Учитель Математики	1	600	—	600	—
10. Третій	1	450	—	450	—
11. Четвертый	1	300	—	300	—
12. Первый Учитель Техническихъ наукъ	1	600	—	600	—
13. Второй	1	600	—	600	—
14. Третій	1	540	—	540	—
15. Четвертый	1	540	—	540	—
16. Учитель Рисованія	1	510	—	510	—
17. — Чистописанія	1	270	—	270	—
18. — Церковнаго пѣнія	1	180	—	180	—
19. Препараторъ	1	300	—	300	—
20. Секретарь	1	270	—	270	—
21. Писецъ	1	150	—	150	—
22. Смотритель зданія вмѣстѣ и Швейцарь, на жалованье и одежду	1	210	—	210	—
23. На прислугу, канцелярскіе припасы, отопленіе, освѣщеніе, совершеніе духовныхъ требъ и другія потребности.	—	—	—	1299	—
24. На содержаніе Ботаническаго сада.	—	—	—	4000	—
И того	—	—	—	15319	—

- Примѣчаніе 1-е. Ближайшій надзоръ за ученою частию Ботаническаго сада, возлагается на Преподавателя Ботаники Реальной Гимназіи, съ вознагражденіемъ, по усмотрѣнію Попечителя, изъ общихъ суммъ Округа.
- Примѣчаніе 2-е. Сумма 4000 рублей, назначаемая на содержаніе Ботаническаго сада, расходуетъ на наемъ Садовниковъ, рабѣтниковъ и покупку сѣмянъ и растений, по составляемымъ ежегодно сметамъ въ Совѣтъ Народнаго Просвѣщенія, съ утвержденія Попечителя.

2. Художественная Школа въ Варшавѣ.

	Число лицъ	Одному Руб. сер.	Копѣекъ	Всѣмъ Руб. сер.	Копѣекъ	Примѣчанія.
1. Инспекторъ	1	600	—	600	—	
2. Законоучитель	1	150	—	150	—	
3. Старшій учитель въ живописи	1	1000	—	1000	—	
4. Учитель Русскаго языка въ Отдѣленіи живописи и ваянія.	1	180	—	180	—	
5. — Русской Словесности, по Отдѣленію Архитектуры.	1	270	—	270	—	
6. — Композиціи, Живописи, Мифологіи и Исторіи изящныхъ искусствъ	1	900	—	900	—	
7. — Рисованія пейзажей	1	450	—	450	—	
8. — Ваянія и рисованія орнаментовъ	1	600	—	600	—	
9. — Художественной Анатоміи	1	150	—	150	—	
10. — Началь Ариѳметики въ приложеніи къ Архитектурѣ, также нивелировкѣ и землѣмѣрнію	1	180	—	180	—	
11. — Начертательной Геометріи въ приложеніи къ мастерствамъ и Оптикѣ	1	180	—	180	—	
12. — Приложенія Статики къ выбору и приготовленію матеріаловъ	1	300	—	300	—	
13. — Всеобщей Исторіи	1	150	—	150	—	
14. — Архитектуры и Перспективы	1	840	—	840	—	
15. — Живописи и Архитектурнаго черченія	1	750	—	750	—	
16. Помощникъ Учителей Перспективы и Архитектурнаго черченія	1	375	—	375	—	
17. На прислугу, отопленіе и освѣщеніе	—	—	—	384	—	
И того	—	—	—	7459	—	

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

„Ma być podług tego“

Warszawa, dnia 2 (14) Sierpnia 1849.

ETAT TYMCZASOWY REALNYCH ZAKŁADÓW NAUKOWYCH OKRĘGU NAUKOWEGO WARSZAWSKIEGO.

1. Gimnazyum Realne w Warszawie z należącym doń Ogrodem Botanicznym.

	Liczba osób	Na jedną osobę r. s.	Kopiejek.	W ogóle rub. sr.	Kopiejek.	U w a g i.
1. Dyrektor	1	1200	—	1200	—	
2. Inspektor	1	750	—	750	—	
3. Nauczyciel Religii Rzymsko-Katolickiej	1	360	—	360	—	
4. Starszy Nauczyciel języka Rosyjskiego	1	600	—	600	—	
5. Młodszy	1	450	—	450	—	
6. Starszy Nauczyciel języka Polskiego i Geografii	1	270	—	270	—	
7. Nauczyciel języka Niemieckiego	1	270	—	270	—	
8. Nauczyciel Matematyki i Buchhalteryi	1	600	—	600	—	
9. Drugi Nauczyciel Matematyki	1	600	—	600	—	
10. Trzeci	1	450	—	450	—	
11. Czwarty	1	300	—	300	—	
12. Nauczyciel nauk technicznych	1	600	—	600	—	
13. Drugi	1	600	—	600	—	
14. Trzeci	1	540	—	540	—	
15. Czwarty	1	540	—	540	—	
16. Nauczyciel Rysunków	1	510	—	510	—	
17. — Kalligrafii	1	270	—	270	—	
18. — Śpiewu kościelnego	1	180	—	180	—	
19. Preparator	1	300	—	300	—	
20. Sekretarz	1	270	—	270	—	
21. Kancellista	1	150	—	150	—	
22. Murgrabia, zarazem Szwajcar na pensyą i odzież	1	210	—	210	—	
23. Na usługę, potrzeby kancelaryjne, opał, światło, na utrzymanie nabożeństwa i inne potrzeby	—	—	—	1299	—	
24. Na utrzymanie ogrodu Botanicznego	—	—	—	4000	—	
Ogółem	—	—	—	15319	—	

Uwaga 1-a. Bliższy nadzór pod względem naukowym nad Ogrodem Botanicznym, poruczoną zostaje Nauczycielowi Botaniki Gimnazyum Realnego, za wynagrodzeniem, jakie z ogólnych funduszy Okręgu Kurator wyznaczy.

Uwaga 2-a. Summa rub. sr. 4000, na utrzymanie Ogrodu Botanicznego przeznaczona, winna być użytą na najem Ogrodników, ludzi do roboty, oraz na zakupienie nasion i roślin, wedle wykazu kosztów corocznie w Radzie Wychowania Publicznego sporządzonego, a zatwierdzanego przez Kuratora.

2. Szkoła Sztuk Pięknych w Warszawie.

	Liczba osób	Na jedną osobę r. s.	Kopiejek.	W ogóle rub. sr.	Kopiejek.	U w a g i.
1. Inspektor	1	600	—	600	—	
2. Nauczyciel Religii	1	150	—	150	—	
3. Starszy Nauczyciel Malarstwa	1	1000	—	1000	—	
4. Nauczyciel języka Rosyjskiego w Oddziale Malarstwa i Rzeźby	1	180	—	180	—	
5. — Literatury Rosyjskiej w Oddziale Architektury	1	270	—	270	—	
6. — Kompozycyi, Malarstwa, Mitologii i Historii sztuk pięknych	1	900	—	900	—	
7. — Rysunku pejzaży	1	450	—	450	—	
8. — Rzeźby i rysunku ornamentów	1	600	—	600	—	
9. — Anatomii zastosowanej do sztuk pięknych	1	150	—	150	—	
10. — Początków Arytmetyki z zastosowaniem do Architektury, do niwelacyi i miernictwa	1	180	—	180	—	

1. Dyrektor	1	1200	—	1200	—
2. Inspektor	1	750	—	750	—
3. Nauczyciel Religii Rzymsko-Katolickiej	1	360	—	360	—
4. Starszy Nauczyciel języka Rosyjskiego	1	600	—	600	—
5. Młodszy	1	450	—	450	—
6. Starszy Nauczyciel języka Polskiego i Geografii	1	270	—	270	—
7. Nauczyciel języka Niemieckiego	1	270	—	270	—
8. Nauczyciel Matematyki i Buchhalterii	1	600	—	600	—
9. Drugi Nauczyciel Matematyki	1	600	—	600	—
10. Trzeci	1	450	—	450	—
11. Czwarty	1	300	—	300	—
12. Nauczyciel nauk technicznych	1	600	—	600	—
13. Drugi	1	600	—	600	—
14. Trzeci	1	540	—	540	—
15. Czwarty	1	540	—	540	—
16. Nauczyciel Rysunków	1	510	—	510	—
17. — Kalligrafii	1	270	—	270	—
18. — Śpiewu kościelnego	1	180	—	180	—
19. Preparator	1	300	—	300	—
20. Sekretarz	1	270	—	270	—
21. Kancellista	1	150	—	150	—
22. Murgrabia, zarazem Szwajcar na pensję i odzież	1	210	—	210	—
23. Na usługę, potrzeby kancellaryjne, opał, światło, na utrzymanie nabożeństwa i inne potrzeby	—	—	—	1299	—
24. Na utrzymanie ogrodu Botanicznego	—	—	—	4000	—
Ogółem	—	—	—	15319	—

Uwaga 1-a. Bliższy nadzór pod względem naukowym nad Ogrodem Botanicznym, poruczoną zostaje Nauczycielowi Botaniki Gimnazjum Realnego, za wynagrodzeniem, jakie z ogólnych funduszy Okręgu Kurator wyznaczy.

Uwaga 2-a. Summa rub. sr. 4000, na utrzymanie Ogrodu Botanicznego przeznaczona, winna być użyta na najem Ogrodników, ludzi do roboty, oraz na zakupienie nasion i roślin, wedle wykazu kosztów corocznie w Radzie Wychowania Publicznego sporządzonego, a zatwierdzanego przez Kuratora.

2. Szkoła Sztuk Pięknych w Warszawie.

	Liczba osób	Na jedną osobę r. s.	Kopiejek.	W ogóle rub. sr.	Kopiejek.	U w a g i.
1. Inspektor	1	600	—	600	—	
2. Nauczyciel Religii	1	150	—	150	—	
3. Starszy Nauczyciel Malarstwa	1	1000	—	1000	—	
4. Nauczyciel języka Rosyjskiego w Oddziale Malarstwa i Rzeźby	1	180	—	180	—	
5. — Literatury Rosyjskiej w Oddziale Architektury	1	270	—	270	—	
6. — Kompozycji, Malarstwa, Mitologii i Historii sztuk pięknych	1	900	—	900	—	
7. — Rysunku pejzaży	1	450	—	450	—	
8. — Rzeźby i rysunku ornamentów	1	600	—	600	—	
9. — Anatomii zastosowanej do sztuk pięknych	1	150	—	150	—	
10. — Początków Arytmetyki z zastosowaniem do Architektury, do niwelacji i miernictwa	1	180	—	180	—	
11. — Geometrii wykreślnej z zastosowaniem do rzemiosł i optyki	1	180	—	180	—	
12. — Zastosowania Statyki do wyboru i przygotowania materiałów	1	300	—	300	—	
13. — Historii powszechnej	1	150	—	150	—	
14. — Architektury i perspektywy	1	840	—	840	—	
15. — Malarstwa i rysunków Architektonicznych	1	750	—	750	—	
16. Pomocnik Nauczycieli Perspektywy i Rysunków Architektonicznych	1	375	—	375	—	
17. Na usługę, opał i światło	—	—	—	384	—	
Ogółem	—	—	—	7459	—	

3. Szkoła Wyższa Realna w Kielcach.

4. Szkoła Wyższa Realna w Kaliszu.

5. Szkoła Realna Powiatowa w Warszawie.

U w a g i.

8. Nauczyciele	6. 1 450 — 450 —	7. 1 360 — 360 —	8. 1 300 — 300 —	9. 1 300 — 300 —	10. 1 270 — 270 —	11. 1 270 — 270 —
14. Nauczyciel Śpiewu	1 90 — 90 —	1 300 — 300 —	1 270 — 270 —	1 120 — 120 —	1 — — 277 50	1 90 — 90 —
15. Pomocnik Inspektora	1 300 — 300 —	1 270 — 270 —	1 120 — 120 —	1 — — 277 50	1 — — 90 —	1 — — 90 —
16. Sekretarz	1 270 — 270 —	1 120 — 120 —	1 — — 277 50	1 — — 90 —	1 — — 90 —	1 — — 90 —
17. Pisarz, zarazem Murgrabia	1 120 — 120 —	1 — — 277 50	1 — — 90 —	1 — — 90 —	1 — — 90 —	1 — — 90 —
18. Na usługę, materiały Kancellaryjne, opał, światło, utrzymanie nabożeństwa i inne potrzeby	1 — — 277 50	1 — — 90 —	1 — — 90 —	1 — — 90 —	1 — — 90 —	1 — — 90 —
19. Na koszt podróży Inspektorowi	1 — — 90 —	1 — — 90 —	1 — — 90 —	1 — — 90 —	1 — — 90 —	1 — — 90 —
Ogółem	— — — 7387 50	— — — 7387 50	— — — 7387 50	— — — 7387 50	— — — 7387 50	— — — 7387 50

4. Szkoła Wyższa Realna w Kaliszu.

	Liczba osób	Na jedną osobę r. s.	Kopiejk	W ogóle rub. sr.	Kopiejk	U w a g i.
1. Inspektor	1	900	—	900	—	
2. Nauczyciel Religii Rzymsko-Katolickiej	1	360	—	360	—	
3. — Prawosławnej	1	75	—	75	—	
4. — Ewangelickiej	1	45	—	45	—	
5. Nauczyciele	1. 1 750	750	—	750	—	
6. —	2. 1 600	600	—	600	—	
7. —	3. 1 600	600	—	600	—	
8. —	4. 1 540	540	—	540	—	
9. —	5. 1 540	540	—	540	—	
10. Nauczyciele	6. 1 450	450	—	450	—	
11. —	7. 1 360	360	—	360	—	
12. —	8. 1 300	300	—	300	—	
13. —	9. 1 300	300	—	300	—	
14. —	10. 1 270	270	—	270	—	
15. —	11. 1 270	270	—	270	—	
16. Nauczyciel Śpiewu	1 90	90	—	90	—	
17. Pomocnik Inspektora	1 300	300	—	300	—	
18. Sekretarz	1 270	270	—	270	—	
19. Pisarz, zarazem Murgrabia	1 120	120	—	120	—	
20. Na usługę, materiały Kancellaryjne, opał, światło, na utrzymanie nabożeństwa i na inne potrzeby	—	—	—	277	50	
21. Na koszt podróży Inspektorowi	—	—	—	90	—	
Ogółem	—	—	—	7507	50	

5. Szkoła Realna Powiatowa w Warszawie.

	Liczba osób	Na jedną osobę r. s.	Kopiejk	W ogóle rub. sr.	Kopiejk	U w a g i.
1. Inspektor	1	600	—	600	—	
2. Nauczyciel Religii Rzymsko-Katolickiej	1	270	—	270	—	
3. Nauczyciel języka Rosyjskiego	1	450	—	450	—	
4. Nauczyciele	1. 1 360	360	—	360	—	
5. —	2. 1 360	360	—	360	—	
6. —	3. 1 300	300	—	300	—	
7. —	4. 1 270	270	—	270	—	
8. Nauczyciel Rysunków i Kalligrafii	1 270	270	—	270	—	
9. — Języka Niemieckiego	1 225	225	—	225	—	
10. — Śpiewu Kościelnego	1 90	90	—	90	—	
11. Pisarz, zarazem Murgrabia	1 90	90	—	90	—	
12. Na usługę, materiały Kancellaryjne, opał, światło, utrzymanie nabożeństwa i inne potrzeby	—	—	—	232	50	
Ogółem	—	—	—	3517	50	

VI. Szkoła Realna Niemiecko-Rossyjska w Łodzi.

	Liczba osób.	Jednemu Rub. sr.	Kopiejek	W ogóle Rub. sr.	Kopiejek	U w a g i.
1. Inspektor .	1	600	—	600	—	
2. Nauczyciel Religii Prawosławnej .	1	270	—	270	—	
3. — — Rzymsko-Katolickiej .	1	270	—	270	—	
4. — — Ewangelickiej .	1	270	—	270	—	
5. — Języka Rossyjskiego .	1	450	—	450	—	
6. — — Niemieckiego .	1	360	—	360	—	
7. — Matematyki .	1	300	—	300	—	
8. — Historii Naturalnej .	1	270	—	270	—	
9. — Geografii .	1	270	—	270	—	
10. — Rysunków i Kalligrafii .	1	270	—	270	—	
11. — Śpiewu .	1	90	—	90	—	
12. Pisarz, zarazem Murgrabia .	1	90	—	90	—	
13. Na usługę, materiały Kancellaryjne, opał, światło, utrzymanie nabożeństwa i inne potrzeby .	—	—	—	195	—	
Ogółem .	—	—	—	3705	—	

VII. Szkoła Realna Powiatowa w Włocławku.

	Liczba osób	Jednemu Rub. sr.	Kopiejek	W ogóle Rub. sr.	Kopiejek	U w a g i.
1. Inspektor	1	600	—	600	—	
2. Nauczyciel Religii Rzymsko-Katolickiej .	1	270	—	270	—	
3. — — Ewangelickiej .	1	45	—	45	—	
4. — Języka Rossyjskiego .	1	450	—	450	—	
5. { Nauczyciele	1.	1	360	—	360	—
6. {	2.	1	360	—	360	—
7. {	3.	1	300	—	300	—
8. {	4.	1	270	—	270	—
9. Nauczyciel Rysunków i Kalligrafii .	1	270	—	270	—	
10. — Języka Niemieckiego .	1	225	—	225	—	
11. — Śpiewu .	1	60	—	60	—	
12. Pisarz, zarazem Murgrabia .	1	90	—	90	—	
13. Na usługę, materiały Kancellaryjne, opał, światło, utrzymanie nabożeństwa i inne potrzeby .	—	—	—	172	50	
14. Na koszt podróży Inspektorowi .	—	—	—	42	—	
Ogółem .	—	—	—	3514	50	

VIII. Szkoła Realna Powiatowa w Marjampolu.

	Liczba osób	Jednemu Rub. sr.	Kopiejek	W ogóle Rub. sr.	Kopiejek	U w a g i.
1. Inspektor	1	600	—	600	—	
2. Nauczyciel Religii Rzymsko-Katolickiej .	1	270	—	270	—	
3. — — Ewangelickiej .	1	45	—	45	—	
4. — Języka Rossyjskiego .	1	450	—	450	—	
5. { Nauczyciele	1.	1	360	—	360	—

8.	—	Historyi Naturalnej	1	300	—	300	—
9.	—	Jeografii	1	270	—	270	—
10.	—	Rysunków i Kalligrafii	1	270	—	270	—
11.	—	Spiewu	1	90	—	90	—
12.	Pisarz, zarazem Murgrabia		1	90	—	90	—
13.	Na usługę, materialia Kancellaryjne, opał, światło, utrzymanie nabożeństwa i inne potrzeby		—	—	—	195	—
Ogółem			—	—	—	3705	—

VII. Szkoła Realna Powiatowa w Włocławku.

	Liczba osób	Jednemu Rub. sr.	Kopiejek	W ogóle Rub. sr.	Kopiejek	U w a g i.
1. Inspektor	1	600	—	600	—	
2. Nauczyciel Religii Rzymsko - Katolickiej	1	270	—	270	—	
3. — — Ewangelickiej	1	45	—	45	—	
4. — Języka Rosyjskiego	1	450	—	450	—	
5. } Nauczyciele	1	360	—	360	—	
6. }	2	360	—	360	—	
7. }	3	300	—	300	—	
8. }	4	270	—	270	—	
9. Nauczyciel Rysunków i Kalligrafii	1	270	—	270	—	
10. — Języka Niemieckiego	1	225	—	225	—	
11. — Spiewu	1	60	—	60	—	
12. Pisarz, zarazem Murgrabia	1	90	—	90	—	
13. Na usługę, materialia Kancellaryjne, opał, światło, utrzymanie nabożeństwa i inne potrzeby	—	—	—	172	50	
14. Na kosztą podróży Inspektorowi	—	—	—	42	—	
Ogółem	—	—	—	3514	50	

VIII. Szkoła Realna Powiatowa w Marjampolu.

	Liczba osób	Jednemu Rub. sr.	Kopiejek	W ogóle Rub. sr.	Kopiejek	U w a g i.
1. Inspektor	1	600	—	600	—	
2. Nauczyciel Religii Rzymsko - Katolickiej	1	270	—	270	—	
3. — — Ewangelickiej	1	45	—	45	—	
4. — Języka Rosyjskiego	1	450	—	450	—	
5. } Nauczyciele	1	360	—	360	—	
6. }	2	360	—	360	—	
7. }	3	300	—	300	—	
8. }	4	270	—	270	—	
9. Nauczyciel Rysunków i Kalligrafii	1	270	—	270	—	
10. — Języka Niemieckiego	1	225	—	225	—	
11. — Spiewu	1	60	—	60	—	
12. Pisarz, zarazem Murgrabia	1	90	—	90	—	
13. Na usługę, materialia Kancellaryjne, opał, światło, utrzymanie nabożeństwa i inne potrzeby	—	—	—	172	50	
14. Na kosztą podróży Inspektorowi	—	—	—	30	—	
Ogółem	—	—	—	3502	50	

IX. Szkoła Realna Powiatowa przy Gimnazyum Gubernialném w Lublinie.

		Liczba osób	Jednemu Rub. sr.	Kopiejek	W ogóle Rub. sr.	Kopiejek	U w a g i.
1.	Nauczyciel Religii Rzymsko-Katolickiej	1	270	—	270	—	
2.	Nauczyciele	1.	450	—	450	—	
3.		2.	360	—	360	—	
4.		3.	360	—	360	—	
5.		4.	300	—	300	—	
6.		5.	270	—	270	—	
7.	Nauczyciel Rysunków i Kalligrafii	1	270	—	270	—	
8.	— języka Niemieckiego	1	225	—	225	—	
Ogółem		—	—	—	2505	—	

X. Szkoła Realna Powiatowa przy Gimnazyum Gubernialném w Radomiu.

		Liczba osób	Jednemu Rub. sr.	Kopiejek	W ogóle Rub. sr.	Kopiejek	U w a g i.
1.	Nauczyciel Religii Rzymsko-Katolickiej	1	270	—	270	—	
2.	Nauczyciele	1.	450	—	450	—	
3.		2.	360	—	360	—	
4.		3.	360	—	360	—	
5.		4.	300	—	300	—	
6.		5.	270	—	270	—	
7.	Nauczyciel Rysunków i Kalligrafii	1	270	—	270	—	
8.	— języka Niemieckiego	1	225	—	225	—	
Ogółem		—	—	—	2505	—	

XI. Szkoła Realna Powiatowa przy Gimnazyum Gubernialném w Płocku.

		Liczba osób	Jednemu Rub. sr.	Kopiejek	W ogóle Rub. sr.	Kopiejek	U w a g i.
1.	Nauczyciel Religii Rzymsko-Katolickiej	1	270	—	270	—	
2.	Nauczyciele	1.	450	—	450	—	
3.		2.	360	—	360	—	
4.		3.	360	—	360	—	
5.		4.	300	—	300	—	
6.		5.	270	—	270	—	
7.	Nauczyciel Rysunków i Kalligrafii	1	270	—	270	—	
8.	— języka Niemieckiego	1	225	—	225	—	
Ogółem		—	—	—	2505	—	

8.	—	języka Niemieckiego	1	225	—	225	—
Ogółem . . .			—	—	—	2505	—

X. Szkoła Realna Powiatowa przy Gimnazjum Gubernialném w Radomiu.

			Liczba osób	Jednemu Rub. sr.	Kopiejek	W ogóle Rub. sr.	Kopiejek	U w a g i.
1.	Nauczyciel Religii Rzymsko-Katolickiej		1	270	—	270	—	
2.	Nauczyciele	1.	1	450	—	450	—	
3.		2.	1	360	—	360	—	
4.		3.	1	360	—	360	—	
5.		4.	1	300	—	300	—	
6.		5.	1	270	—	270	—	
7.	Nauczyciel Rysunków i Kalligrafii		1	270	—	270	—	
8.	— języka Niemieckiego		1	225	—	225	—	
Ogółem . . .			—	—	—	2505	—	

XI. Szkoła Realna Powiatowa przy Gimnazjum Gubernialném w Płocku.

			Liczba osób	Jednemu Rub. sr.	Kopiejek	W ogóle Rub. sr.	Kopiejek	U w a g i.
1.	Nauczyciel Religii Rzymsko-Katolickiej		1	270	—	270	—	
2.	Nauczyciele	1.	1	450	—	450	—	
3.		2.	1	360	—	360	—	
4.		3.	1	360	—	360	—	
5.		4.	1	300	—	300	—	
6.		5.	1	270	—	270	—	
7.	Nauczyciel Rysunków i Kalligrafii		1	270	—	270	—	
8.	— języka Niemieckiego		1	225	—	225	—	
Ogółem . . .			—	—	—	2505	—	

Zgodno z oryginałem: Minister Oświecenia Narodowego (pod.) Hr. Uwarow.

Za zgodność: Sekretarz Stanu (podpisano) T. Le Brun.

Zgodno z odpisem:

Dyrektor Główny, Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radea, Senator O. Wyczechowski.

Dyrektor Kancellaryi W. Konopka.

W Imieniu Najjaśniejszego

M I K O Ł A J A I-go

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.,

Rada Administracyjna Królestwa.

Na przedstawienie Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, przez Dyrektora Głównego, w tejże Kommissyi Prezydującego, wniesione, postanowiła i stanowi, co następuje:

A r t y k u ł 1.

W następstwie Postanowienia z d. 1 (13) Września 1849 r. Nr. 6,240, reorganizacją Okręgów Zgierskiego i Łęczyckiego stanowiącego, wieś Wąkczew, dotychczas w Okręgu Zgierskim położoną, odłączyć do tegoż Okręgu, a wcielić ją pod względem sądowym do Okręgu Łęczyckiego.

Tom XLII do Nru 130

Статья 2.

Исполнение настоящего Постановления, которое имѣть быть внесено въ Дневникъ Законовъ, равно назначеніе времени и способа исполнения, возлагается на Правительственную Коммисію Юстиціи.

Artykuł 2.

Wykonanie niniejszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być umieszczonem, tudzież oznaczenie terminu i sposobu wykonania, Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnój dnia 3 (15) Stycznia 1850 r.

Namiestnik Jenerał - Feldmarszałek,
(podpisano) *Xięże Warszawski.*

Dyrektor Główny, Pre- Sekretarz Stanu
zydujący w Kommissyi Rzeczywisty Radca Stanu,
Rządowej Sprawiedli- (podpisano) *T. Le Brun.*
wości, *Zgodno z oryginałem:*

Tajny Radca, Senator Sekretarz Stanu
O. Wyczechowski. Rzeczywisty Radca Stanu,
Zgodno z wypisem: (podp.) *T. Le Brun.*

Dyrektor Główny, Pre-
zydujący w Kommissyi
Rządowej Sprawiedli-
wości,

Tajny Radca, Senator
O. Wyczechowski.

Dyrektor Kancellaryi,
W. Konopka.
Dzień ogłoszenia 29 Kwietnia (11 Maja) 1850 roku.

По Указу Его Величества

НИКОЛАЯ I-го

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Советъ Управленія Царства.

Признавая необходимымъ опредѣлить положительныя правила къ руководству на случай утраты, или покражи выдаваемыхъ Банкомъ билетовъ на внесенныя въ оный для обращенія изъ процентовъ суммы; по представленію Главнаго Директора Финансовъ, Советъ Управленія постановляетъ:

Статья 1.

Въ случаѣ утраты Банковыхъ билетовъ, владельцы таковыхъ, а равно пріобрѣтатели ихъ

W Imieniu Najjaśniejszego

MIKOŁAJA I-go

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa,

Uznawszy potrzebę oznaczenia stałych prawideł postępowania na wypadek zagubienia, lub skradzenia obligów, wydawanych na lokowane w Banku na procent summy, na przedstawienie Dyrektora Głównego Prezydującego w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, postanowiła i stanowi, co następuje:

Artykuł 1.

Na wypadek zatracenia obligów Bankowych, właściciele takowych, ich cessyonaryusze, lub

правъ или наследники, какъ въ Царствѣ, такъ и за границею находящіеся, обязаны:

а) Извѣстить о семъ тотчасъ ближайшее полицейское Начальство, съ означеніемъ количества, внесенной суммы, имени и названія вкладчика, числа вклада, и если можно нумеровъ, подъ которыми билеты были выданы.

б) Представить въ Банкъ засвидѣтельствованную копию съ сего извѣщенія, а равно выданное полицейскимъ Начальствомъ свидѣтельство о своей тождественности и мѣстѣ жительства, и, на основаніи такихъ документовъ, просить о дальнѣйшемъ мѣроположеніи.

Статья 2.

Польскій Банкъ, получивъ таковое прошеніе, учинить въ своихъ книгахъ и на отрѣзкѣ билета соотвѣтственную отмѣтку, и по внесеніи просителемъ необходимой суммы на издержки, опубликуеть троекратно о потерѣ или покражѣ билета, въ двунедѣльных промежуткахъ времени, въ Офиціальной и Полицейской Газетѣ и въ Вѣдомостяхъ той губерніи, гдѣ билетъ утраченъ, и если сіе послѣдуетъ въ Имперіи или за границею, то пу-

спадkobierey, такъ krajowi, jakъ zagraniczni, obowiązani są:

a) Zawiadomić o tém natychmiastъ najbliższą Władzę policyjną, zъ wyszczególnieniemъ wysokości złożonej summy, imienia i nazwiska ją składającego, daty składu, i jeżeli można, numerówъ, podъ jakimi obligi wystawione zostały.

b) Złożyć Bankowi wiarogodną kopiją tego zawiadomienia, tudzieżъ świadectwo tożsamości osoby i zamieszkania swego, wydane przezъ Władzę policyjną, i dopiero na zasadzie takichъ dowodówъ żądać rozwinięcia dalszego postępowania.

Artykuł 2.

Bank Polski, otrzymawszy takie żądanie, poczyni stosowne wzmianki wъ księgachъ swoichъ i na odcinku obligu, i po złożeniu przezъ интересента potrzebnychъ kosztówъ, ogłosi o zagubieniu lub skradzeniu obligu trzykrotnie, wъ odstępachъ dwu-tygodniowychъ, wъ Gazecie Rządowej, wъ Gazecie Policyjnej i wъ Dzienniku Gubernii, gdzie zatrącenie miało miejsce, a jeżeli oblig zagubiony będzie wъ Cesarstwie lub за границą, i wъ jednymъ zъ pismъ upoważnionychъ do zamieszczania

бликація должна быть произведена въ одной изъ газетъ, разрѣшенныхъ принимать казенныя увѣдомленія того Государства, въ которомъ билетъ былъ утраченъ. Въ газетныхъ объявленіяхъ должны быть показаны: значившійся на Банковомъ билетѣ номеръ, число вклада, количество внесенной суммы, названіе вкладчика и тѣхъ лицъ, на имя коихъ билетъ по Банковымъ книгамъ былъ переписанъ, а равно вызовъ о внесеніи утраченнаго билета прямо въ Банковую контору, или присылка онаго посредствомъ какого либо казеннаго мѣста, въ срокъ, ниже приведенною статьею опредѣленный.

Подобныя троекратныя объявленія должны быть повторены по истеченіи шести мѣсяцевъ со времени первой публикаціи, а сверхъ того должны онѣ быть выставлены въ залъ Варшавской биржи во все время розыска.

Статья 3.

У кого бы находился объявленный утраченнымъ билетъ, и кто бы полагалъ имѣть къ оному право, тотъ обязанъ представить билетъ сей въ Банкъ до истеченія 12-ти мѣсяцевъ, со времени перваго объявленія. Банкъ,

обвѣщенъ rządowych tego kraju, w którym zatrącenie obligu nastąpiło. Ogłoszenia te wyszczególniać powinny numer, którym oblig Bankowy był oznaczony, datę składu, wysokość summy, nazwisko składającego i tych, na których imię w księgach Banku przepisany został, tudzież wezwanie złożenia zatraconego obligu wprost do Kantoru Banku, lub za pośrednictwem Władzy Rządowej, w terminie, stosownie do następnego artykułu oznaczonym.

Podobne trzykrotne ogłoszenia winny być powtórzone po upływie 6-u miesięcy od daty pierwszego obwieszczenia, a nadto przybite będą w sali Giełdy Warszawskiej, przez cały czas trwającego poszukiwania.

Artykuł 3.

Ktoby posiadał oblig za zatracony podany, i sądził mieć do niego prawo, ten powinien złożyć go Bankowi przed upływem 12 miesięcy od pierwszego ogłoszenia. Bank Polski, odebrwszy takowy, wyda nań składającemu stoso-

получивъ таковой, выдать на оный предъявителю соответственное съ положеніемъ дѣла свидѣтельство и о томъ извѣстить иска-теля или объявителя утраты билета, съ обя-зненіемъ всѣхъ обстоятельствъ, а самъ оста-вить у себя билетъ до окончательнаго рѣше-нія спора судебнымъ порядкомъ между ищущимъ и предъявившимъ билетъ.

Если же, въ теченіи 12-ти мѣсяцевъ со вре-мени перваго объявленія, никто не явится съ билетомъ, который заявленъ утраченнымъ, и не докажетъ правъ своихъ на владѣніе та-ковымъ, то Банкъ выдать рѣшеніе о пога-шеніи утраченнаго билета, объявить таковое въ выше-приведенныхъ газетахъ, и въ три мѣсяца послѣ сего уплатить ищущему капи-талъ съ наросшими процентами.

Статья 4.

Въ случаѣ утраты временныхъ квитанцій Банковой кассы, выдаваемыхъ на внесенныя въ оную суммы до заготовленія формальнаго билета, предоставляется утратившему эти квитанціи право, объявить о томъ троекратно въ Офиціальной и Полицейской Газетахъ, и если по прошествіи 3-хъ мѣсяцевъ со вре-

вне до положенія rzeczy świadectwo, i o tem poszukującego, z wymienieniem wszystkich oko-liczności, zawiadomi, sam zaś oblig zatrzyma do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu w dro-dze sądowej, między poszukującym a składa-jącym oblig.

Jeżeli zaś w ciągu 12 miesięcy od daty pier-wszego ogłoszenia nikt nie zgłosi się z obligiem, za zatracony podanym, i nie udowodni praw swo-ich do posiadania takowego, Bank wyda de-cyzję, zagubiony oblig umarzającą, takową w pi-smach wyżej wymienionych ogłosi, i we trzy miesiące po jej ogłoszeniu, kapitał z narosłemi procentami poszukującemu wypłaci.

А р т ы ку л 4.

Wrazie zagubienia kwitu tymczasowego Kas-sy Banku, na fundusz złożony na lokacyę, nim oblig wydany zostanie udzielonego, pozostawia się stronie interessowanej podanie stosownego obwieszczenia po razy trzy, w Gazecie Rządowej i Policyjnej, a jeżeli po upływie 3-ch mie-sięcy od daty pierwszego ogłoszenia nikt nie

мени перваго объявленія, никто съ означенною квитанціею не явится, то Банкъ, по повѣркѣ тождественности лица и подписи онаго, выдастъ соотвѣтственный билетъ.

Статья 5.

Исполненіе настоящаго Постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Главнаго Директора Финансовъ и Польскій Банкъ.

zgłosi się z takowym kwitem, Bank, po sprawdzeniu tożsamości osoby i zgodności podpisu, wyda jej stosowny oblig.

Artykuł 5.

Wykonanie niniejszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone być ma, Dyrektorowi Głównemu Przychodów i Skarbu i Bankowi Polskiemu poleca.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, d. 5 (17) Lutego 1850 roku.

Namiestnik, Jeneral-Feldmarszałek,
(podpisano) *Xięgi Warszawski.*

Dyrektor Główny, Prezydent Stanu,
dujący w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, (podp.) *T. Le Brun.*

Tajny Radca, Senator
(podp.) *J. Morawski.*
Sekretarz Stanu,
Rzeczywisty Radca Stanu,
(podp.) *T. Le Brun.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny, Prezydent Stanu,
dujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator

O. Wyczzechowski.

Dyrektor Kancellaryi

W. Konopka.

Dzień ogłoszona 30 Kwietnia (12 Maja) 1850 roku.

По Указу Его Величества

НИКОЛАЯ I-го

Императора и Самодержца Всероссийскаго,
Царя Польскаго,

и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства.

По представлению Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, Совѣтъ Управленія постановилъ и постановляетъ:

Статья 1.

Существующій денежный сборъ въ пользу Влоцлавскаго Городскаго Казначейства за причаливаніе тамъ къ берегамъ и разгрузку судовъ, имѣть быть взимаемъ по прилагаемому у сего Тарифу.

Статья 2.

Доходъ съ сего сбора долженъ быть обращаемъ на укрѣпленіе береговъ и надлежащее устройство мѣстъ, на которыхъ находятся хлѣбные амбары.

W Imieniu Najjaśniejszego

MIKOŁAJA I-go

Cesarza Wszech Rosyi, Króla Polskiego,

etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa,

Na przedstawienie Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła i stanowi:

Artykuł 1.

Oplata ładowa na rzecz Kassy ekonomicznej miasta Włocławka, pobierana być ma podług załączającej się tu Taryfry.

Artykuł 2.

Wpływy, jakie z opłaty tej nastąpią, obracane być winny na uporządkowanie brzegów i miejsc, gdzie wzniesione są spichrze zbożowe.

Статья 3.

Исполнение настоящего Постановления, которое, вмѣстѣ съ Тарифомъ, должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, поручается Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Artykuł 3.

Wykonanie niniejszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw z Taryfą zamieszczone być ma, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych porucza się.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 28 Lutego (12 Marca) 1850 roku.

Namiestnik, Jenerał-Feldmarszałek
(podpisano) *Xięże Warszawski.*

Dyrektor Główny, Prezydujący w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych,	Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu, (podp.) <i>T. Le Brun.</i> <i>Zgodno z oryginałem:</i>
Tajny Radca, Senator (podp.) <i>A. Storożenko.</i>	Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu, (podp.) <i>T. Le Brun.</i>

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny, Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
Tajny Radca, Senator
O. Wyczechowski.

Dyrektor Kancellaryi *W. Konopka.*

Dzień ogłoszenia 5 (17) Maja 1850 r.

Tom XLII do Nru 130

ТАРИФЪ

на взимание въ пользу Влоцлавскаго Городскаго Казначейства пристаннаго сбора на лѣвомъ берегу рѣки Вислы, лежащемъ въ чертѣ городскихъ земель отъ устья въ р. Вислу ручья Рыбница, составляющаго границу съ казеннымъ селеніемъ Ласица, до устья рѣчки Згловенчка, отдѣляющей городъ Влоцлавокъ отъ казенной деревни Зазамчи.

ГЛАВА I.

Съ судовъ и плотовъ, съ которыхъ снимается на берегъ грузъ или лѣсъ.

1. Съ судна большаго размѣра, какъ-то: парохода, такъ называемой габары, лодки подъ парусомъ, цыли, шкойта, дубаса, байдака, берлинки, куракта и другихъ подобнаго наименованія судовъ, равно съ галеры, безъ различія величины, въ сутки по коп. сер. 30.

2. Съ судна меньшаго размѣра, какъ-то: барки, бревеннаго челна, такъ называемой пательки и тому подобныхъ, въ сутки по коп. сер. 6.

T A R Y F F A

podług której pobierana być ma opłata ładowego na rzecz kassy Ekonomicznej miasta Włocławka, przy lewym brzegu Wisły, położonym w obrębie gruntów miejskich, od ujścia w Wisłę strugi Rybnica, która stanowi granicę z osadą Rządową Łasica, do ujścia rzeki Zgłowiączka, która przedziela miasto Włocławek od wsi Rządowej Zazamcze.

T Y T U Ł I.

Od statków i tratw, z których ładunki lub drzewo, składanemi będą na lądzie.

1. Od statku większego, jako-to: statku parowego, gabary, łodzi żaglowej, cylli, szkuty, dubasa, bajdaka, berlinki, kuranta i tym podobnych nazwisk, oraz od galara, bez względu na wielkość, dziennie po kopiejek 30.

2. Od statków mniejszych, jakimi są: krypy, czółna kłocowe, patelki i t. p., dziennie po kopiejek 6.

3. Съ плота лѣса, безъ различія величины, въ сутки по коп. сер. 15.

4. Съ каждой штуки строеваго лѣса или бревна дровъ, называемаго броваркою, пристающихъ къ берегу для снятія, въ сутки по коп. сер. 1.

ГЛАВА II.

Съ судовъ и плотовъ пристающихъ къ берегу, безъ снятія груза.

5. Съ большаго судна съ грузомъ или безъ онаго, равно съ плота, въ сутки по коп. сер. 10.

6. Съ меньшаго судна съ грузомъ или порожняго, въ сутки по коп. сер. 2.

7. Съ штуки строеваго лѣса или бревна дровъ (броварки), за каждую особу, въ сутки по коп. сер. $\frac{1}{2}$.

Примѣчаніе 1. Суда или плоты, заявленные слѣдующими только проходомъ, но потомъ снимающие грузъ или лѣсъ на берегъ, подвергаются платежу пошлыны, въ Главѣ 1-й опредѣленной, за прошедшее время, въ продолженіе котораго стояли у берега.

Примѣчаніе 2. Съ судовъ и плотовъ, съ которыхъ снята будетъ на берегъ только нѣ-

3. Od tratwy drzewa, bez różnicy wielkości, dziennie po kopiejek 15.

4. Od każdej sztuki buduleca lub browarki, pojedynczo zatrzymanej przy brzegu w celu wyciągnięcia na ląd, dziennie po kopiejek 1.

TYTUŁ II.

Od statków i tratw zatrzymujących się przy brzegach, bez zamiaru wykładania na ląd ładunku.

5. Od statku większego z ładunkiem lub próżnego, oraz od tratwy, dziennie po kopiejek 10.

6. Od statku mniejszego z ładunkiem, lub próżnego, dziennie po kopiejek 2.

7. Od sztuki buduleca lub browarki, pojedynczo zatrzymanej, dziennie po kopiejek $\frac{1}{2}$.

Uwaga 1. Statki lub tratwy zadeklarowane na tranzyto, jeżeli następnie ładunek lub drzewo będą na ląd wyłożone, ulegają opłacie, w Tytule I-m postanowionej, za czas upłyniony, przez który stały u brzegu.

Uwaga 2. Od statków lub tratw, z których pewna tylko część ładunku na ląd wyłożoną

которая часть груза, взимается пошлина, въ Главъ 1-й опредѣленная.

Примѣчаніе 3. Суда и плоты, остановившіеся временно, недолѣе однако-жъ одного часа, освобождаются отъ всякаго сбора.

Г Л А В А III.

Съ предметовъ выгружаемыхъ на берегъ.

8. Съ кубической сажени дровъ на топливо, въ сутки по коп. сер. 3.

9. Съ каждой штуки строеваго лѣса или бревна дровъ, называемыхъ броваркою, въ сутки по коп. сер. 1.

10. Съ бочки извести, въ сутки по коп. сер. $\frac{1}{2}$.

Примѣчаніе. За время, пока продолжается выгрузка, сборъ взимается не съ предметовъ на берегу складываемыхъ, но съ самихъ только судовъ или плотовъ.

Г Л А В А IV.

Съ нагружаемаго на суда изъ житницъ, въ городѣ Влоцлавкѣ находящихся, зерноваго хлѣба.

11. Съ каждой четверти какого бы ни было зерноваго хлѣба, по коп. сер. $\frac{1}{2}$.

zostanie, pobierać się ma opłatą, w Tytule 1-m przepisana.

Uwaga 3. Statki i tratwy zatrzymujące się chwilowo, nie dłużej jednak, jak godzinę jedną, wolne są od opłaty.

T Y T U Ł III.

Od przedmiotów na lądzie składanych.

8. Od sążnia kubiecznego drzewa opałowego, dziennie kopiejek 3.

9. Od sztuki drzewa budulea lub browarki dziennie kopiejek 1.

10. Od beczki wapna, dziennie kopiejek $\frac{1}{2}$.

Uwaga. Dopóki trwa wyladowanie, pobierać się ma opłata od samych tylko statków lub tratw, ale nie od przedmiotów na lądzie składanych.

T Y T U Ł IV.

Od zboża, ze spichrzów w mieście Włocławku znajdujących się, na statki ładowanego.

11. Od każdej czwórty jakiegokolwiek-bądź zboża, po kopiejek $\frac{1}{2}$.

Примѣчаніе. Самыя же суда, поднимающія зерновой хлѣбъ, подлежатъ платежу, въ Главѣ II-й установленному.

Г Л А В А V.

Отъ сбора пристаннаго освобождаются.

- а) Пароходы, прибывающіе только съ пассажирами.
- б) Суда и плоты, проходящіе чрезъ черту города, или останавливающіеся вдали отъ береговъ.
- в) Суда, на коихъ сплавляются предметы на счетъ казны, Влоцлавскаго городского казначейства, больницъ, благотворительныхъ заведеній и монастырей, содержащихъ себя милостынею, равно какъ и самый грузъ, снимаемый съ тѣхъ судовъ на берегъ. Изъемятся также отъ платежа доставляемый на плотахъ, на надобности Правительства и Заведеній лѣсной матеріаль.
- г) Суда перевозныя, назначенныя для переправы.
- д) Галеры, устраиваемыя для лѣтнихъ купалень.

Увага. Statki, zabierające zboże, ulegają opłacie w Tytule 2-m przepisanej.

TYTULE V.

Wyłączają się od opłaty lądowego.

- a) Statki parowe, gdy przybędą z samymi podróżnymi.
- b) Statki i tratwy przez obręb miasta przepływające, lub opodal od brzegu zatrzymujące się.
- c) Statki użyte do spławiania przedmiotów, prowadzonych na rachunek Rządu, Kassy ekonomicznej miasta Włocławka, Szpitali, Zakładów dobroczynnych i Klasztorów jałmużniczych, oraz ładunki z tychże statków na lądzie składane. Wyłączenie to stosuje się także i do drzewa w tratwach, na rzecz Rządu, oraz Instytutów spławianego.
- d) Statki przewozowe do przeprawy służące.
- e) Galary urządzone do kąpieli letnich.

- e) Лодки и садки мѣстныхъ рыбаковъ, съ рыбою или порожня.
 ж) Суда порожня жителей города Влоцлавка, употребляемыя для переноса разныхъ предметовъ.

Върно: Статсъ-Секретарь (подп.) *Лебрень.*

- f) Czółna i sadze miejscowych rybaków, z rybami, lub próżne.
 g) Statki próżne, będące własnością mieszkańców miasta Włocławka, a używane do przewożenia rozmaitych przedmiotów.

Zgodno z oryginałem:

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radea Stanu,
 (подп.) *T. Le Brun.*

Zgodno z wypisem:

Dyrektor Główny, Prezydujący
 w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,
 Tajny Radea, Senator
O. Wyczechowski.

Dyrektor Kancellaryi
W. Konopka.

OSTRZEŻENIE.

Ukaz Najwyższy, z dnia 26 Maja (7 Czerwca) 1849 r., uzupełniający art. 147 Kodexu kar głównych i poprawczych co do sądenia nieletnich, zamieszczony w tomie 41 Dziennika Praw, na stronicach: od 261 do 265, wydrukowany został powtórnie, przez pomyłkę, w tymże tomie Dziennika, na stronicach: od 293 do 297.

SPIS POSTANOWIEN
W TOMIE 42 DZIENNIKA PRAW.

Stronica.

I. Postanowienia Najwyższe.

Ukaz Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, wydany w przedmiocie ustanowienia oddzielnych Konsystorzów dla wyznań: Ewangelickiego i Reformowanego w Królestwie Polskiem 5

w Petersburgu, 8 (20) Lutego 1849 r.

Najwyżej zatwierdzona Ustawa dla Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego w Królestwie 11

w Petersburgu, 8 (20) Lutego 1849 r.

Najwyżej zatwierdzone Przepisy o zarządzie spraw Kościoła Ewangelicko - Reformowanego w Królestwie 239

w Petersburgu, 8 (20) Lutego 1849 r.

Najwyżej zatwierdzone Etaty dla służby i Duchowienstwa wyznań: Ewangelicko - Augsburskiego i Ewangelicko - Reformowanego w Królestwie (w tablicach).

w Petersburgu, 8 (20) Lutego 1850 r.

Najwyżej zatwierdzone Zdanie Rady Państwa, w przedmiocie wydania przepisów, dotyczących przyjmowania składki emerytalnej od płac dodat-

kowych Urzędników Królestwa, z funduszków Cesarstwa pobieranych 251
w Petersburgu, 26 Czerwca 1844 r.

Najwyżej zatwierdzone Etaty: Normalny Okręgu Naukowego Warszawskiego, i Tymczasowy Zakładów Naukowych Realnych tegoż Okręgu (w tablicach). . . . . po stronie 261
w Warszawie, 2 (14) Sierpnia 1849 r.

Rozkaz Jego Cesarsko - Królewskiej Mości, nadający Urzędnikom i Nauczycielom Zakładów Naukowych Realnych w Królestwie, klasy i mundury, oraz udzielający Urzędnikom części administracyjnej i naukowej Okręgu Naukowego Warszawskiego, pod względem otrzymywania rang, takie-same prawa, jakich używają Urzędnicy równych im stopni w Ministerstwie Oświecenia Narodowego Cesarstwa 263

II. Postanowienia Rady Administracyjnej.

List przyznania wynalazkn P. Fryderykowi Schmoldt, na aparat do rozciérania, na uzytek gorzelni, kartofli ze słodem 257
w Warszawie, 3 (15) Czerwca 1849 r.

Postanowienie, w przedmiocie wcielenia pod względem sądowym wsi Wąkczew, dotychczas w Okręgu Zgierskim położonej, do Okręgu Łęczyckiego. 265
w Warszawie, 3 (15) Stycznia 1850 r.

Postanowienie, oznaczające stałe prawidła postępowania na wypadek zagubienia lub skradzenia obligów, wydawanych na lokowane w Banku na procent summy 269
w Warszawie, 5 (17) Lutego 1850 r.

Postanowienie względem opłaty lądowej, na rzecz Kasy ekonomicznej m. Włocławka . . . 279
w Warszawie, 28. Lutego (12 Marca) 1850 r.

Taryffa, podług której też opłata ma być pobierana 283

OSTRZEŻENIE.

O pomyłce zaszłej w Tomie 41-m Dziennika Praw 292

77294